

Allmennkringkastingsrapporten
Kringkastingsåret 2009

Delrapport II - TV 2,
Radio Norge og P4

Medietilsynet
NORWEGIAN MEDIA AUTHORITY

Innhold

DELRAPPORT II – DE KOMMERSIELLE ALLMENNKRINGKASTERNE.....	3
1. Innledning.....	3
1.1 Nærmere om rapportens oppbygning.....	3
1.2 Vurderingsgrunnlag.....	3
1.2.1 Særlig om TV 2.....	4
1.2.2 Særlig om Radio Norge og P4.....	4
1.3 Sanksjoner – vurderinger for 2009.....	5
1.3.1 Sanksjonsmidler ved konsesjonsbrudd.....	5
1.3.2 Kort om tilsynets sanksjoner i årets rapport.....	6
1.4 Medietilsynets uavhengighet i allmennkringkastertilsynet.....	6
2. Vurdering av TV 2s programvirksomhet i 2009.....	7
2.1 Sammendrag.....	7
2.2 Vurderingsgrunnlag.....	7
2.3 Programkravene i TV 2s konsesjon.....	9
2.3.1 Spesifikke krav til sendingene – Medietilsynets vurdering.....	9
2.3.1.1 Egenproduserte nyhetssendinger.....	9
2.3.1.2 Aktualitetsdekningen.....	10
2.3.1.3 Barnetilbudet.....	12
2.3.1.4 Ungdomstilbudet.....	13
2.3.1.5 Norskspråklig drama.....	14
2.3.1.6 Kulturdekningen.....	14
2.3.1.7 Samisk tilbud.....	16
2.3.1.8 Tilbud til etniske minoriteter.....	19
2.3.1.9 Livssynsprogrammer.....	20
2.3.2 Bruk av målformer – Medietilsynets vurdering.....	21
2.3.3 Teksting for hørselshemmede – Medietilsynets vurdering.....	22
2.3.4 Overordnede krav til sendingene – Medietilsynets vurdering.....	23
2.3.4.1 Tematisk og sjangermessig bredde.....	23
2.3.4.2 Brede og smale seergrupper.....	25
2.3.4.3 Styrke norsk språk, identitet og kultur.....	26
3. Vurdering av Radio Norges programvirksomhet i 2009.....	29
3.1 Sammendrag.....	29
3.2 Vurderingsgrunnlag.....	29
3.3 Programkravene i Radio Norges konsesjon.....	31
3.3.1 Spesifikke krav til sendingene – Medietilsynets vurdering.....	31
3.3.1.1 Nyhetsdekning.....	31
3.3.1.2 Kulturprogrammer.....	34
3.3.1.3 Barneprogrammer.....	37
3.3.1.4 Ungdomsprogrammer.....	41
3.3.1.5 Programmer for det flerkulturelle Norge.....	45
3.3.1.6 Livssynsprogrammer.....	48
3.3.1.7 Programmer særlig rettet mot den samiske befolkning.....	52
3.3.1.8 Programmer for ”de nye eldre”.....	54
3.3.1.9 Programmer om natur, vitenskap og teknologi.....	55
3.3.1.10 Programmer om forbrukerstoff.....	57
3.3.1.11 Programmer om sport og idrett.....	58
3.3.1.12 Musikkprofil.....	59
3.3.1.13 Verbalinnslag.....	65
3.3.2 Overordnede krav til sendingene – Medietilsynets vurdering.....	67
3.3.2.1 Tematisk og sjangermessig bredde.....	67
3.3.2.2 Tilbud for både brede og smale grupper.....	71
3.3.2.3 Styrke norsk språk, identitet og kultur.....	72

4.	Vurdering av P4 Radio hele Norges programvirksomhet i 2009	73
4.1	Sammendrag.....	73
4.2	Vurderingsgrunnlag	73
4.3	Programkravene i P4s konsesjon.....	75
4.3.1	Spesifikke krav til sendingene – Medietilsynets vurdering	75
4.3.1.1	Nyhets- og aktualitetsdekningen	75
4.3.1.2	Programmer for nyhetsperspektiv, debatt og analyse - innenriks og utenriks ...	77
4.3.1.3	Internasjonale nyheter	80
4.3.1.4	Nyheter på samisk	81
4.3.1.5	Sportsnyheter	81
4.3.1.6	Kultursendingene	82
4.3.1.6.1	Kritiske, analytiske og fordypende perspektiv i kulturdekningen	84
4.3.1.6.2	Internasjonal kultur	87
4.3.1.6.3	Musikk	88
4.3.1.7	Målformer og dialekter	93
4.3.1.8	Programmer om religion og livsfilosofi.....	97
4.3.1.9	Programmer for og om det flerkulturelle Norge	101
4.3.1.10	Programmer for barn	103
4.3.1.11	Programmer for unge.....	109
4.3.1.12	Programmer med sport og idrett.....	112
4.3.1.13	Programmer rettet mot trafikanter	114
4.3.1.14	Natur, vitenskap, medisin og helse.....	115
4.3.1.15	Forbrukerstoff/-innslag i brede programmer	117
4.3.1.16	Medier, mediekritikk og satire	118
4.3.1.17	Programmer tilpasset "eldre" radiolyttere	119
4.3.2	Overordnede krav til sendingene – Medietilsynets vurdering.....	120
4.3.2.1	Tematisk og sjangermessig bredde.....	120
4.3.2.2	Brede og smale lyttergrupper	122
4.3.2.3	Analytisk, kritisk og fordypende perspektiv.....	123
4.3.2.4	Styrke norsk språk, identitet og kultur	125

DELRAPPORT II – DE KOMMERSIELLE ALLMENNKRINGKASTERNE

1. Innledning

1.1 *Nærmere om rapportens oppbygning*

Allmennkringkastingsrapporten 2009 er Medietilsynets sjette evaluering av allmennkringkasternes programforpliktelser.

Årets rapport har en noe annen inndeling enn tidligere års rapporter, og presenteres nå i to delrapporter. Delrapport I inneholder evalueringen av Norsk rikskringkasting AS (NRK), mens Delrapport II inneholder evalueringene av de kommersielle allmennkringkasterne TV 2 AS (TV 2), Radio Norge AS (Radio Norge) og P4 Radio Hele Norge AS (P4).

I vurderingen av Radio Norge og P4 har Medietilsynet i årets rapport valgt å innarbeide enkelte endringer i strukturen på drøftelsene av forpliktelsene. Endringene går først og fremst ut på en systematisering av kravene i konsesjonsvilkårene, de forpliktende programleveransene, styringsmålene og søknaden ellers. Presentasjonen av vurderingsgrunnlaget (konsesjonsvilkår, programleveranse, styringsmål og søknad) vil fremstille spesifikke krav på området som drøftes, og konklusjonen er strukturert på samme måte. Dette innebærer ingen endring i det faktiske vurderingsgrunnlaget.

Konklusjonen er strukturert slik at det oppstilles en egen konklusjon for ordlyden i konsesjonsvilkåret og for de andre forpliktende vilkårene (programleveranse, styringsmål og søknad). Et brudd på én av de forpliktelsene som gjelder for programområdet fører til at konsesjonæren ikke kan anses å innfri i henhold til forpliktelsene. Medietilsynet vil som tidligere se oppfyllelsen av ulike krav i sammenheng, og gjøre en helhetlig vurdering av om det er hensiktsmessig reise tilsynssak i det aktuelle tilfellet.

Det er i år ett vedlegg til Delrapport II; kodeskjema tilsynet har benyttet i sine egne kvantitative innholdsundersøkelser.

1.2 *Vurderingsgrunnlag*

P4, Radio Norge og TV 2 hadde i 2009 konsesjon til å drive riksdekkende, reklamefinansiert kringkasting. Den enkelte konsesjonær har nedfelt overordnede og spesifikke programkrav i sine konsesjoner som danner utgangspunkt for tilsynets vurderinger. P4s og Radio Norges

konsesjonssøknader er, i motsetning til TV 2s søknad, gjort til en del av konsesjonsvilkårene¹. Dette innebærer at konsesjonærene er forpliktet til å oppfylle alle de redaksjonelle planer og forpliktelser som fremgår av søknaden. Samtlige konsesjonsvilkår samt P4s og Radio Norges søknader er tilgjengelige på Medietilsynets nettsider².

Konsesjonsvilkårene omfatter både programkrav og krav knyttet til driften. I Medietilsynets årlige vurdering av konsesjonærenes virksomhet er det primært oppfyllelsen av programforpliktelsene som vurderes. Innfrielsen av de enkelte programkravene vurderes først og fremst med utgangspunkt i aktørenes allmennkringkasterregnskap og supplerende opplysninger etterspurt av Medietilsynet. Videre har tilsynet i enkelte tilfeller innhentet informasjon fra aktørenes nettsider. For Allmennkringkastingsrapporten 2009 har tilsynet også gjort egne kvantitative innholdsundersøkelser til bruk i vurderingene.

De tre konsesjonene har både overordnede og mer spesifikke krav til programvirksomheten. Flere av de spesifikke kravene kan ses som konkrete og kvantifiserte uttrykk for de overordnede programkravene. De setter mål for omfang og hyppighet for bestemte programtilbud og programinnslag og forutsetter også at bestemte temaer og programtyper inkluderes i virksomheten. En samlet vurdering av oppfyllelsen av de ulike spesifikke kravene inngår i vurderingen av oppfyllelsen av de overordnede kravene. Programkravene som fremkommer av konsesjonene, vil være gjenstand for tolkning. Tolkningen av de ulike vilkårene gjøres under Medietilsynets vurdering av de enkelte kravene.

Det gjøres oppmerksom på at de tre allmennkringkasterne har ulike sett av programforpliktelser og derfor ikke direkte sammenlignbare.

1.2.1 Særlig om TV 2

TV 2s konsesjonsavtale hadde varighet til 31. desember 2009. Allmennkringkastingsrapporten for året 2009 er således den siste vurderingen av TV 2s innfrielse av de nåværende konsesjonsvilkårene. Som kommersiell fjernsynskanal har TV 2 også en digital konsesjon for sending i det digitale bakkenettet. Etter 31. desember 2009 sender TV 2 på denne konsesjonen som ikke har allmennkringkastingsforpliktelser.

1.2.2 Særlig om Radio Norge og P4

Radio Norge og P4 rapporterer kun på de spesifikke programområdene kanalen er forpliktet til gjennom konsesjonssøknaden, og derfor gis det ikke et fullstendig bilde av den faktiske programprofilen. I tråd med konsesjonen § 1-9 for Radio Norge og § 1-10 for P4 baserer de to kringkasterne den kvantitative delen av allmennkringkasterregnskapet på denne tabellen og

¹ Kultur- og kirkedepartementet har i brev av 29. juni 2007 til P4 slått fast at tallene i styringsmålstabellen må forstås som forpliktende krav, men samtidig at sanksjoner forbeholdes tilfeller der det er tale om større avvik.

² <http://www.medietilsynet.no/no/Tema/Allmennkringkastning/Allmennkringkastingskanalene/>

presenterer ikke en prosentvis fordeling av samtlige programkategorier i sendeflaten som helhet.

De forpliktende programleveransene i Radio Norges og P4s konsesjonssøknader etterlater et sendetidsrom hvor kanalene kan levere mer av det spesifiserte innholdet og/eller annet programinnhold. For Radio Norges og P4s del utgjorde dette henholdsvis 5 347 og 1 277 timer i 2009.

Dette viser at det for P4s del, etter tilsynets mening, skjer en positiv utvikling med rapportering på et stadig økende antall timer innhold ment å oppfylle kanalens allmennkringkasteroppdrag. P4 rapporterte i 2009 hele 3581 flere timer enn lovet i konsesjonssøknaden. Radio Norge leverer ett betydelig lavere antall timer innhold innenfor allmennkringkasteroppdraget, men oppfyller antall timer spesifiserte programleveranse i konsesjonssøknaden ved å levere 405 timer mer enn lovet.

1.3 Sanksjoner – vurderinger for 2009

1.3.1 Sanksjonsmidler ved konsesjonsbrudd

Ved en lovendring 17. juni 2005 ble det vedtatt en rekke endringer i kringkastingsloven³, herunder innføring av nye sanksjonsbestemmelser⁴. Blant annet ble virkeområdet for gebyr utvidet til også å omfatte brudd på konsesjonsvilkår. Ikrafttreddelsen av denne lovendringen ble imidlertid utsatt i påvente av fastsettelse av nærmere regler om utregning av gebyr i kringkastingsforskriften⁵. Lovendringen og forskriftsendringene om gebyrberegning trådte i kraft 1. juli 2008. Dette innebærer at Medietilsynet nå har tre sanksjonsmidler til rådighet ved brudd på konsesjonsvilkårene; *advarsel* (kringkastingsloven § 10-2), *overtredelsesgebyr* (kringkastingsloven § 10-3) og *tvangsmulkt* (kringkastingsloven § 10-4).

Tvangsmulkt er etter sin art et sanksjonsmiddel som ikke skal brukes som en etterfølgende reaksjon, med derimot ha virkning frem i tid. Dette sanksjonsmidlet vil således ikke benyttes i forbindelse med brudd som konstateres i den årlige evalueringen, men vil bli brukt i forbindelse med det løpende tilsynet.

Som det fremgår av redegjørelsen over har Medietilsynet hatt hjemmel til å ilegge overtredelsesgebyr siden 1. juli 2008. På bakgrunn av Allmennkringkastingsrapporten 2008 ble det ikke ilagt gebyr ettersom en slik lovendring ikke gis tilbakevirkende kraft og evalueringene i rapporten gjøres av hele året sett under ett. Ved vurderingen av

³ Lov 4. desember 1992 nr. 127 om kringkasting kapittel 10

⁴ Jf. lovforslaget om reviderte sanksjonsregler i Ot.prp. nr. 76 (2004-2005) *Om lov om endringar i lov 4. desember 1992 nr. 127 om kringkasting. Endra sanksjonsreglar m.v.* og komiteens behandling i Innst. O. nr. 116 (2004-2005).

⁵ Forskrift om kringkasting 28. februar 1997 nr. 153.

programtilbudet for kringkastingsåret 2009 vil derfor Medietilsynet, for første gang, kunne ilegge gebyr for konstaterede brudd på konsesjonsforpliktelser.

1.3.2 Kort om tilsynets sanksjoner i årets rapport

Medietilsynet har valgt å varsle sanksjoner for to forskjellige typer brudd i 2009, nemlig brudd på *leveransekrav* og *innholdskrav*.

Brudd på leveransekrav er brudd på kvantitative krav som fremgår av konsesjonen. Dette er underleveranser som kan konstateres ved sammenligning av forpliktelsene i konsesjonsvilkår og/eller konsesjonssøknad med statistikk og beskrivelser i allmennkringkasterregnskapene.

Brudd på innholdskrav er brudd på kvalitative krav som fremgår av konsesjonen. Her er innholdet som sendes etter tilsynets vurdering ikke i tråd med beskrivelser i konsesjonsvilkår og/eller konsesjonssøknad.

Ved brudd på krav har Medietilsynet vurdert hvorvidt konsesjonæren skal ilegges sanksjon for det aktuelle forholdet. I vurderingen har tilsynet først og fremst vektlagt størrelsen på avviket. Videre er utviklingstrekk og allmennkringkasternes redegjørelser for konkrete tiltak vektlagt. Det er i denne sammenheng av betydning i hvilken grad kringkasterne synes å ha innrettet seg etter tidligere merknader fra tilsynet. Det ilegges således nødvendigvis ikke sanksjoner ved underleveranser hvor det har vært en merkbar forbedring i leveransene fra tidligere år. I enkelte saker har tilsynet lagt til grunn at konsesjonærene må kunne vise til forbedringer i allmennkringkasterregnskapet for 2010.

1.4 Medietilsynets uavhengighet i allmennkringkastertilsynet

I Ot.prp. nr. 81 (2008-2009)⁶ foreslo Kultur- og kirke departementet å lovfeste en begrensning av departementets instruksjonsmyndighet overfor Medietilsynet blant annet ved utarbeidelsen av allmennkringkastingsrapporter.

Ved lovendring av 19. juni 2009 fikk bestemmelsen i kringkastingsloven § 2-13 en tilføyelse. Medietilsynets oppdrag er etter lovendringen formulert slik:

”Medietilsynet skal utarbeide en årlig rapport om kringkasteres oppfyllelse av allmennkringkastingsforpliktelser. Medietilsynet kan ikke instrueres av Kongen eller departementet ved utarbeidelsen av slik allmennkringkastingsrapport”.

Allmennkringkastingsrapporten for 2009 er utarbeidet i tråd med dette.

⁶ <http://www.regjeringen.no/nb/dep/kud/dok/regpubl/otprp/2008-2009/otprp-nr-81-2008-2009-.html?id=557340>

TV 2

2. Vurdering av TV 2s programvirksomhet i 2009

2.1 Sammendrag

Medietilsynet finner at TV 2, på linje med foregående år, oppfylte de fleste konsesjonsvilkårene i 2009. På enkelte områder er allmennkringkaster tilbudet styrket, dette gjelder særlig tilbudet på området for norsk kulturliv. På andre områder er tilbudet svekket. Tilsynet ser blant annet at satsningen på TV 2s aktualitets- og dokumentarprogrammer er lavere enn tidligere. Medietilsynet mener TV 2 bryter konsesjonsvilkårene på områdene for internasjonalt kulturliv og den samiske befolkningen. Bruddet på kravet til et samisk tilbud tas opp i en egen tilsynssak. Varsel om sanksjon sendes TV 2 i brev form.

Samlet mener Medietilsynet at TV 2 innfrir konsesjonsvilkårene når det gjelder nyhetsdekningen, aktualitetsdekningen, tilbudet til barn, ungdomstilbudet, norskspråklig drama, tilbud til etniske minoriteter, livssynsprogrammer, bruk av målformer, teksting for hørselshemmede, andelen norskspråklige sendinger, tematisk og sjangermessig bredde og styrking av norsk språk, identitet og kultur. Medietilsynet mener TV 2 bryter konsesjonsvilkårene når det gjelder kulturdekning, egne programmer eller programinnslag for den samiske befolkningen og tilbudet til smale og brede grupper.

2.2 Vurderingsgrunnlag

Konsesjonen for riksdekkende reklamefinansiert fjernsyn ble gitt til TV 2 for perioden

1. januar 2003 til 31. desember 2009. Allmennkringkastingsrapporten for året 2009 er således den siste vurderingen av TV 2s innfrielse av de nåværende konsesjonsvilkårene. Kultur- og kirke departementet lyste 16. oktober 2009 ut en ny konsesjon for en formidlingspliktig kommersiell allmennkringkaster. Da søknadsfristen gikk ut 7. desember 2009, var TV 2 eneste søker⁷. TV 2 har også en digital konsesjon for sending i det digitale bakkenettet. Etter 31. desember 2009 sender TV 2 på denne konsesjonen som ikke har allmennkringkastingsforpliktelser.

⁷

På det nåværende tidspunkt er TV 2s søknad under behandling i Kulturdepartementet.

TV 2s konsesjon har en innledende bestemmelse i § 1-1 første ledd som lyder som følger:

Konsesjonens formål er å fastsette plikter som bidrar til at TV 2 utøver sin rett til å sende riksdekkende reklamefinansiert fjernsyn på en måte som i størst mulig grad bidrar til at norske TV-seere får et enkelt tilgjengelig, bredt og kvalitativt høyverdig TV-tilbud som ivaretar hensynet til alle grupper i det norske samfunnet.

Medietilsynet ser formålsbetraktningene i konsesjonens § 1-1 første ledd som en del av grunnlaget for å vurdere TV 2s innfrielse av de overordnede og de spesifikke programkravene i konsesjonsvilkårenes kapittel 3.

TV 2s sendinger skal baseres på prinsippene for allmennkringkasting slik det fremgår av konsesjonens § 3-2 andre ledd:

- *programmenyen skal ha tematisk og sjangermessig bredde, både hva gjelder sammensetningen av programkategorier og sammensetningen innenfor den enkelte programkategori, jf også § 3-3.*
- *det skal være programmer for både brede og smale seergrupper.*
- *sendingene skal bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur.*
- *minst halvparten av TV 2s sendinger skal være norskspråklige.*

I tillegg til de overordnede kravene i § 3-2 andre ledd inkluderer § 3-2 tredje ledd en intensjonserklæring fra TV 2s konsesjonsøknad hvor det heter at ”TV 2 har som intensjon å styrke andelen norskspråklig produksjon i konsesjonsperioden”.

De spesifikke kravene til sendingene fremgår av konsesjonsvilkårenes § 3-3 nr. 1-9.

Med basis i programstatistikken og de beskrivelser av virksomheten som TV 2 har levert for 2009, har Medietilsynet vurdert om TV 2 innfrir konsesjonens krav til programvirksomhet. De spesifikke kravene blir behandlet i punkt 2.3.1, mens de overordnede kravene blir behandlet i punkt 2.3.4. Kravene om bruk av målformer og dialekter og teksting for hørselshemmede blir behandlet i punkt 2.3.2 og 2.3.3.

Under presenteres allmennkringkasterregnskapets programstatistikk, ettersom den er et sentralt element i vurderingen av flere av de konkrete programkravene:

Tabell 1: TV 2s programtilbud fordelt på sjangere

Programkategorier	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Nyheter	7,8 %	8,9 %	8,6 %	8,8 %	8,1 %	6,6 %	5,1 %
Mennesker og samfunn	12,9 %	14,1 %	16,1 %	15,9 %	17,3 %	16,1 %	10,7 %
Drama	20,6 %	22,5 %	21,5 %	19,3 %	21,7 %	23,3 %	22,7 %
Komedie	11,1 %	11,3 %	9,7 %	9,8 %	10,3 %	10,5 %	11,8 %
Show	9,4 %	9,0 %	10,1 %	10,1 %	11,5 %	11,7 %	10,5 %
Sport	9,1 %	8,6 %	9,3 %	9,5 %	7,8 %	8,8 %	6,3 %
Krim, action, eventyr	11,3 %	8,4 %	8,4 %	10,7 %	9,0 %	9,1 %	5,5 %
Dokumentar, natur	3,4 %	2,8 %	2,5 %	2,6 %	2,1 %	2,4 %	1,5 %
Været	1,4 %	1,2 %	1,3 %	1,1 %	1,1 %	1,0 %	0,7 %
Musikk, kultur	2,5 %	2,6 %	2,0 %	1,4 %	0,5 %	0,3 %	0,7 %
Religion, livsfilosofi	0,8 %	0,6 %	0,6 %	0,7 %	0,6 %	0,4 %	0,4 %
Barn-TV	6,4 %	7,6 %	8,1 %	8,4 %	8,8 %	8,7 %	7,5 %
Gameshow	3,0 %	1,9 %	1,7 %	1,7 %	1,3 %	1,2 %	16,6 %
Annet	0,5 %	0,3 %	0,1 %	0,1 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Totalt	100,2 %	99,8 %	100,0 %	100,1 %	100,1 %	100,1 %	100,0 %

Inkluderingen av programposten *Sonen* i TV 2s regnskapstall får stor betydning ved lesing av tabellen, spesielt i kategorien *gameshow*. Det totale antallet timer TV 2 rapporterer øker fra 6341 til 7233 fra 2008 til 2009. En sammenligning av prosentandeler for en gitt programkategori fra 2008 til 2009 vil dermed gi et skjevt bilde av utviklingen i TV 2s totale sendeflate. Ved utarbeidelsen og lesingen av allmennkringkastingsrapporten for 2009 vil det altså være mest hensiktsmessig å vurdere utviklingen ut i fra antall timer sendt innenfor den bestemte programkategorien.

2.3 Programkravene i TV 2s konsesjon

2.3.1 Spesifikke krav til sendingene – Medietilsynets vurdering

2.3.1.1 Egenproduserte nyhetssendinger

Konsesjonen § 3-3 nr. 1:

TV 2 skal ha daglige, egenproduserte nyhetssendinger.

TV 2s redegjørelse

TV 2 redegjør for nyhetsdekningen i allmennkringkasterregnskapet (s. 11). Der fremgår det blant annet følgende:

- TV 2 hadde i 2009 åtte daglige nyhetssendinger på hverdager og to sendinger lørdag og søndag. I tillegg har TV 2 løpende nyhetsdekning på TV 2 Nyhetskanalen og www.tv2nyhetene.no.
- Totalt ble det sendt 368 timer nyheter i 2009. Dette er ca. 50 færre sendetimer enn i 2008. Nedgangen skyldes, ifølge TV 2, at nyhetssendingen kl. 2330 og en morgennyhetssending ble

lagt ned høsten 2008. Ettersom sendingene ble lagt ned sent på året, talte de med i programstatistikken for 2/3-deler av året 2008.

- Utenom NRK er TV 2 den eneste norske riksdekkende tv-kanalen som satser på daglige nyhetssendinger på fjernsyn. TV 2 oppgir at nyhetene skal være best på "breaking news", og det er nyhetssendingen på TV 2 kl. 2100 som er TV 2 Nyhetenes flaggskip.
- TV 2 mener at Medietilsynet i sin vurdering også må ta hensyn til at TV 2, som den eneste norske kringkasteren, har en egen nyhetskanal på TV. Samspillet med TV 2 Nyhetskanalen har gitt journalistene i TV 2 Nyhetene en unik kompetanse både i løpende direkterapportering og utdypende analyse.

Tabell 2: Utviklingen i antall timer og andel nyheter på TV 2 fra 2004 til 2009

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Antall timer	536	512	501	488	419	368
Prosentandel	8,9	8,6	8,8	8,1	6,6	5,1

Medietilsynets vurdering

Fra 2008 til 2009 har det vært en nedgang på ca. 50 timer i volumet egenproduserte nyheter på TV 2. Nedgangen begrunnes i at nyhetssendingen kl. 2330 og en morgennyhetssending ble avvirket høsten 2008. Tilsynet ønsker å påpeke at TV 2 i forbindelse med allmennkringkasterregnskapet for 2008 ikke rapporterte at morgennyhetssendingen ble lagt ned i løpet av 2008.

Medietilsynet ser positivt på Nyhetskanalens bidrag til nyhetsformidlingen. Tilsynet fastholder likevel at det er de daglige faste nyhetssendingene på TV 2s hovedkanal som er gjenstand for tilsynets vurdering av hvordan TV 2 oppfyller allmennkringkastingsoppdraget. Det er denne kanalen konsesjonsvilkårene gjelder.

TV 2 har hatt en gradvis reduksjon i andelen nyheter fra 2004 til 2009, hvor det frem til dette siste året i konsesjonsperioden er en reduksjon i volumet på hele 168 timer. Det er Medietilsynets vurdering at TV 2 ivaretar kravet til daglige, egenproduserte nyhetssendinger. Tilsynet merker seg likevel det synkende timeantallet og ser alvorlig på dette.

Medietilsynets konklusjon

TV 2 innfrir kravet til daglig egenproduserte nyhetssendinger.

2.3.1.2 Aktualitetsdekningen

Konsesjonen § 3-3 nr. 2:

TV 2 skal jevnlig sende aktualitets- og dokumentarprogrammer.

TV 2s redegjørelse

TV 2 redegjør for aktualitetsdekningen i allmennkringkasterregnskapet (s. 12 til 13). Der fremgår det blant annet følgende:

- *Tabloid* var TV 2s viktigste aktualitetsmagasin i 2009. Det tok opp aktuelle samfunnsspørsmål og politisk debatt og ble sendt fire dager i uken. Det var totalt 146 *Tabloid*-sendinger i 2009. Andre aktualitetsprogrammer var *TV 2 hjelper deg*, *Fredag*, *Lørdagsmagasinet* og *God morgen, Norge*. TV 2 sendte også det amerikanske reportasjemagasinet *60 Minutes*.
- I forbindelse med stortingsvalget høsten 2009 gjennomførte TV 2 en storstilt aktualitets-satsing. Det ble gjennomført tre dueller mellom Jens Stoltenberg, Erna Solberg og Siv Jensen, to folkemøter, partilederdebatt og syv partilederutspørringer. Valgkampen var også et sentralt tema i *Tabloid* i perioden før valget. På valgdagen kjørte TV 2 en av sine største valgsatsninger noensinne, blant annet med helt nyutviklet presentasjonsteknologi på multi-touch-skjerm.
- De to viktigste dokumentarsatsningene i 2009 var *Reflektor* og *Dokument 2*. I tillegg til disse dokumentarseriene sendte TV 2 også flere enkeltstående internasjonale dokumentarer. I 2009 ble det sendt 54 nye dokumentarfilmer, mot et 70-talls i 2008. Den ene årsaken til nedgangen er at *Dokument 2* i 2009 kun ble sendt i høstsesongen, tidligere ble programmet vist både høst og vår. Den andre årsaken er at det ble sendt færre *Reflektor*-dokumentarer.

Medietilsynets vurdering

På bakgrunn av TV 2s redegjørelse i allmennkringkasterregnskapet kan Medietilsynet konstatere at TV 2, først og fremst gjennom aktualitetsmagasinet *Tabloid*, har jevnlig aktualitetsprogrammer. Tilsynet ser for øvrig positivt på TV 2s satsning og brede dekning i forbindelse med stortingsvalget i 2009.

På tross av en nedgang i antall dokumentarer redegjør TV 2 videre for et tilfredsstillende, jevnt tilbud av dokumentarprogrammer.

Medietilsynet registrer at *Tabloid* i 2010 ikke lenger sendes på TV 2, men understreker at det ikke har betydning for vurderingen av TV 2s tilbud for 2009. Videre ble dokumentarprogrammet *Dokument 2* i løpet av 2009 besluttet lagt ned. *Dokument 2* har vært en del av TV 2s programtilbud fra TV 2 startet sine sendinger i 1992. Programmet har vært en viktig faktor i vurderingen av TV 2s oppfyllelse av kravet til aktualitets- og dokumentarprogrammer. Fraværet av aktualitetsmagasinet *Tabloid* og nedleggelsen av *Dokument 2* innebærer et klart redusert dokumentar- og aktualitetstilbud på TV 2.

Medietilsynets konklusjon

TV 2 innfrir kravet om jevnlig sending av aktualitets og dokumentarprogrammer.

2.3.1.3 Barnetilbudet

Konsesjonen § 3-3 nr. 3:

TV 2 skal ha daglige norskspråklige sendinger for barn under 12 år med mindre det foreligger spesifikke redaksjonelt begrunnede unntak.

TV 2s redegjørelse

TV 2 redegjør for barnetilbudet i allmennkringkasterregnskapet (s. 14). Der fremgår det blant annet følgende:

- *TV 2 Junior* er TV 2s tilbud til barn og hadde daglige sendinger i hele 2009. Det ble sendt 543 timer med barne-tv, ti timer mindre enn i 2008. Årsaken til nedgangen i antall timer barne-tv er at reprisen på barne-tv i *God morgen, Norge!* ble tatt bort. Alle barne-tv-sendingene har norsk språk. TV 2 Junior etablerte i 2009 en ny nettside med informasjon om seriene på *TV 2 Junior*, spill, konkurranser mm.
- Norske serier som ble sendt i reprise i 2009, var blant annet *Kutoppen* og *Elias-serien*. Nye utenlandske serier var blant annet *Sivert og gjengen*, *Manon* og *Den magiske Karusellen*. Seriene *WINX Club* og *Horseland* ble også sendt.

Tabell 3: Utviklingen i antall timer og andel barne-tv på TV 2 fra 2004 til 2009

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Antall timer	458	482	479	531	552	543
Prosentandel	7,6	8,1	8,4	8,8	8,7	7,5

Medietilsynets vurdering

Medietilsynets vurdering er at TV 2 oppfyller kravet til daglige, norskspråklige sendinger til barn under tolv år til tross for en nedgang i antall timer barneprogrammer på ca. ti timer fra 2008 til 2009. Medietilsynet mener for øvrig at opprettelsen av et eget reklamefritt nettsted for barn på TV 2s nettsider er med å underbygger allmennkringkastingstilbudet på en positiv måte.

Medietilsynets konklusjon

TV 2 innfrir kravet til daglige, norskspråklige sendinger for barn under tolv år.

2.3.1.4 Ungdomstilbudet

Konsesjonen § 3-3 nr. 4:

TV 2 skal jevnlig ha norskspråklige sendinger for unge.

TV 2s redegjørelse

TV 2 redegjør for ungdomstilbudet i allmennkringkasterregnskapet (s. 14-15). Der fremgår det blant annet følgende:

- a) Det egenproduserte ungdomsprogrammet *Waschera* ble sendt fire ganger ukentlig med unntak av sommersesongen, med sendestart kl. 1600. Programmet ble sendt 150 ganger i 2009. TV 2 utvidet også tilbudet med en egen *Waschera: Fotball* med fokus på fotball for ungdom fra uke 11 i 2009. Det ble sendt totalt 22 programmer av *Waschera: Fotball*. Den norske dokumentarserien *Waschera High Hopes*, hvor man fikk møte ungdommer fra Liverpool og Stavanger, gikk i reprise i 2009 med totalt åtte programmer.
- b) TV 2 viser også til at andre godt likte serier blant unge var *Home and away* og *Alle hater Chris*. Underholdningssatsningen *Norske Talenter* og dramaseriene *Frustrerte fruer* og *Grey's Anatomy* hadde også høy popularitet blant de unge.

Medietilsynets vurdering

Medietilsynet mener at TV 2 gjennom ungdomsmagasinene *Waschera*, *Waschera: Fotball* og dokumentarserien *Waschera High Hopes* imøtekommer konsesjonens krav til programmer for unge. Tilsynet mener videre at *Waschera*, med sitt faste sendetidspunkt, også imøtekommer kravet om jevnlig sendinger. Tilsynet ser positivt på at TV 2 i 2009 sendte 20 flere programmer for unge enn i 2008.

Medietilsynet vil også i år bemerke at selv om et program handler om ungdom, eller trekker mange unge seere, er dette etter tilsynets oppfatning i seg selv ikke nok til å imøtekomme kravet om norskspråklige programmer for unge. Selv om det sendes programmer som handler om unge mennesker, betyr ikke dette at programmene spesielt er dedikert til unge seere. Programmer som *Home and away*, *Alle hater Chris*, *Norske talenter*, *Frustrerte fruer* og *Grey's Anatomy* kan ikke inngå som programmer spesielt for ungdom, selv om disse programmene er populære blant unge seere. *Home and away*, *Alle hater Chris*, *Frustrerte fruer* og *Grey's Anatomy* er for øvrig heller ikke norskspråklige.

Medietilsynets konklusjon

TV 2 innfrir kravet om jevnlig norskspråklige sendinger for unge.

2.3.1.5 Norskspråklig drama

Konsesjonen § 3-3 nr. 5:

TV 2 skal sende norskspråklig drama.

TV 2s redegjørelse

TV 2 redegjør for det norskspråklige dramatilbudet i allmennkringkasterregnskapet (s. 15 til 16). Der fremgår det blant annet følgende:

- Det ble sendt 355 timer norsk drama i 2009. Det er en nedgang på 27 sendetimer fra 2008, men likevel en økning på 69 timer fra 2006.
- Av viktige dramasatsinger i 2009 trekker TV 2 frem miniseriene med filmene om *Varg Veum*, *Hotel Cæsar*, *Ali Reza and the Rezas*, *En god nummer to*, *Karl III*, fire halvtimes norske grøssere, *Tett på tre*, miniserie med *Olsenbanden jr.*-filmene.
- Det ble også sendt et 20-talls norske spillefilmer, deriblant de nye filmene *Fem løgner*, *Venner for livet*, *Sønner*, *Uro*, *Lange flate ballær 2* og *Mars og Venus* i tillegg til tre norske kortfilmer.

Tabell 4: Utviklingen i antall timer og andel norsk drama på TV 2 fra 2004 til 2009

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Antall timer	266	315	286	358	382	355
Prosentandel	4,4	5,3	5,0	5,9	6,0	4,9

Medietilsynets vurdering

På tross av en nedgang på 27 timer norskspråklig drama fra 2008 til 2009, er mengden norsk drama som leveres i 2009 på linje med leveransen i 2007, og utgjør en betydelig økning fra årene 2004-2006. Medietilsynet ser positivt på at andelen norsk drama holder seg forholdsvis stabilt på et høyt nivå.

Medietilsynets konklusjon

TV 2 innfrir kravet om å sende norskspråklig drama.

2.3.1.6 Kulturdekningen

Konsesjonen § 3-3 nr. 6:

TV 2 skal ha egne programmer som gjenspeiler mangfoldet i norsk og internasjonalt kulturliv.

TV 2s redegjørelse

TV 2 redegjør for kulturdekningen i allmennkringkasterregnskapet (s. 16 til 17). Der fremgår det blant annet følgende:

- TV 2 viser til at sanksjonen fra Medietilsynet etter for få kulturprogrammer i 2008 ble akseptert, og det ble lovet en økning i antallet kulturprogrammer på kanalen. TV 2 har innfridd lovnaden ved å øke antall timer kulturprogrammer fra 14 timer i 2008 til 48 timer i 2009. Antall timer er således mer enn doblet.
- Av kulturprogrammer som ble sendt i 2009 trekker TV 2 frem *Med Bjarte på rette staden*, *Uten hemninger*, *Smaken av Norge*, *En festkveld med Bettan* og *Til Elise*. Det ble videre sendt to bak-kulissene-dokumentarer om innspillingen av de to norske filmene *Bitre blomster* og *Lange flate baller 2*. Endelig ble det sendt flere kulturdokumentarer; *Rock City Namsos*, *Et kongerike blir til*, *Underet i Drammen*, *Hovedøya*, *Sider - drikken munkane skjenka i Hardanger*, *Akerselva - på vei mot Operaen* og *The Celts*. En rekke kulturprogrammer gikk også i reprise i 2009.

Tabell 5: Utviklingen i antall timer og andel kultur på TV 2 fra 2004 til 2009:

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Antall timer	143	97	65	16	14	43
Prosentandel	2,2	1,6	1,1	0,3	0,2	0,6
Prosentandel kultur, musikk	2,6	2,0	1,4	0,5	0,3	0,7

Medietilsynets vurdering

På bakgrunn av allmennkringkastingsrapportene 2007 og 2008 fikk TV 2 advarsler for brudd på kravet i konsesjonens § 3-3 nr. 6 til "egne programmer som gjenspeiler mangfoldet i norsk og internasjonalt kulturliv". Konsesjonsvilkåret gir ikke mål for hyppighet. For at konsesjonærene skal kunne gjenspeile en bredde og imøtekomme publikums ulike interesser, må det imidlertid, slik Medietilsynet ser det, være et visst omfang i programtilbudet.

TV 2 påklaget vedtaket om sanksjon etter 2007-rapporten, men klagen ble ikke tatt til følge av Kultur- og kirkedepartementet. Etter Medietilsynets vurdering måtte det trekkes en grense for hvor få programmer som kan sendes uten at det går ut over mangfoldsaspektet. Departementet delte også dette synet. I departementets vedtak av 17. april 2009 het det blant annet:

Formidlingen av mangfoldet er det sentrale. Dette tilsier at for å oppfylle kravet må dekningen være bred og omfatte ulike kulturuttrykk fra ulike kanter av Norge og verden. Mengden kulturprogrammer må stå i forhold til formålet bak kravet, noe som forutsetter et visst omfang programmer. I motsatt fall vil ikke gjenspeilingen være særlig representativ.

TV 2 påklaget ikke Medietilsynets vedtak om sanksjon etter allmennkringkastingsrapporten 2008.

TV 2 har hatt en betraktelig økning i sendetimer med fokus på norsk kulturliv i 2009. Medietilsynet vil berømme den betydelige satsningen på dette området hvor tilsynet tidligere har påpekt og sanksjonert manglende levering. TV 2 sendte i 2009 nesten fire ganger så mange timer som i 2008 med programmer som tar for seg ulike sider av det norske kulturlivet.

Den betydelige økningen synliggjør imidlertid det manglende fokus på speilingen av mangfoldet i det *internasjonale kulturlivet*. I klageavgjørelsen fra departementet av 17. april 2009 uttaler departementet at kulturdekningen må være bred og omfatte ulike kulturuttrykk fra "ulike kanter av Norge og verden".

Av kulturprogrammene TV 2 oppgir ble sendt i 2009 er det kun to programmer som hadde fokus på internasjonalt kulturliv. I dokumentaren *The celts* gikk antropologen Richard Rudgley den keltiske kulturen i dybden. Programmet *Lidenskapens skole* om tangoorkesteret Tangueros del Norte som ville formidle argentinsk musikktradisjon gikk i reprise og kan også anses å gjenspeile det internasjonale kulturlivet.

Programmene som er oppgitt for å oppfylle den internasjonale delen av konsesjonsvilkåret må derfor anses å være under grensen av hva Medietilsynet kan godta i vurderingen av konsesjonsvilkåret som en helhet. Med et tilbud på to programmer, kan det vanskelig sies at dekningen oppfyller forventningen til å være "bred og omfatte(r) ulike kulturuttrykk fra ulike kanter av (...) verden", jf. departementets vedtak av 17. april 2009.

Den betydelige forbedringen i antall timer der programmer gjenspeiler det norske kulturlivet har imidlertid stor betydning i tilsynets vurdering av følgene for bruddet på dette konsesjonsvilkåret. Medietilsynet legger i sin vurdering vekt på utviklingstrekk samt allmennkringkasterens redegjørelser for konkrete tiltak som iverksettes for å bedre oppfylle kravene i konsesjonen. TV 2 har iverksatt tiltak for å forbedre leveransen på området. Selv om tilsynet samlet sett mener TV 2 ikke innfrir kravet konsesjonen § 3-3 nr. 6, vil det etter en samlet vurdering ikke reises tilsynssak på dette punkt.

Medietilsynets konklusjon

TV 2 innfrir ikke kravet om egne programmer som gjenspeiler mangfoldet i norsk og internasjonalt kulturliv.

2.3.1.7 Samisk tilbud

Konsesjonen § 3-3 nr. 7:

TV 2 skal ha egne programmer eller programinnslag for den samiske befolkning. Disse skal som hovedregel være på samisk..

TV 2s redegjørelse

TV 2 redegjør for tilbudet til den samiske befolkningen i allmennkringkasterregnskapet (s. 17 til 18). Der fremgår det blant annet følgende:

- TV 2 sendte tre nye dokumentarprogrammer om samiske forhold i 2009. De tre programmene ble sendt til sammen syv ganger.
- Programmene var *Min mors hemmelighet* (tre ganger), *Samiske cowboys* og *Reinprinsessen* (to ganger hver).
- Det ble i tillegg sendt 36 nyhets- og magasininnslag på TV 2 om samer og samiske forhold og fra samiske områder i Nord-Norge. Flere av disse var på samisk språk.

Medietilsynets vurdering

I forbindelse med Allmennkringkastingsrapporten 2007 fant Medietilsynet i en foreløpig vurdering at TV 2 brøt kravet til egne programmer eller programinnslag for den samiske befolkningen. På denne bakgrunn ble det utferdiget et varsel om sanksjon.

I etterkant av at nevnte sanksjonsvarsel ble sendt til TV 2 ble Medietilsynet gjort kjent med at en klage fra TV 2 på vedtak om sanksjon for brudd på konsesjonsvilkår om programmer for etniske minoriteter, jf. § 3-3 nr. 8, var avgjort av departementet.⁸ Departementet ga i denne saken TV 2 medhold i sin klage⁹, og Medietilsynets vedtak om sanksjon¹⁰ ble opphevet.

Departementet var i sin vurdering enig med tilsynet i at det må innfortolkes visse minimumskrav både hva gjelder omfang og tematisk og/eller sjangermessig bredde i det aktuelle programtilbudet, men konstaterte at Medietilsynet i den konkrete saken hadde gått for langt i å benytte formålsangivelser for å rettferdiggjøre en utvidende tolkning av ordlyden. Konklusjonen i departementets vedtak var således at TV2s programtilbud for etniske minoriteter lå i grenselandet for de minimumskrav som må innfortolkes i konsesjonsvilkåret og tok TV2s klage til følge.

Kravet om programmer for etniske minoriteter i konsesjonsvilkåret § 3-3 nr. 8 og kravet om programmer for den samiske befolkningen § 3-3 nr. 7 har tydelige likhetstrekk. Medietilsynet hadde dermed anvendt formålsbetraktninger for å kartlegge forpliktelsenes innhold i de to bestemmelsene på samme måte. Departementets avgjørelse av TV 2s klage fikk dermed betydning for tilsynets endelige vurdering av hvorvidt TV 2 brøt konsesjonens krav til programmer for den samiske befolkningen.

Medietilsynet fant etter dette at det ikke lenger var grunnlag for å opprettholde vurderingen av at TV 2 brøt kravet om programmer for den samiske befolkningen. Tilsynet holdt imidlertid fast ved vurderingen av at TV 2 hadde en marginal satsning på dette programområdet.

⁸ Brev fra TV 2 til departementet av 9. oktober 2007.

⁹ Brev fra departementet til TV 2 av 17. juni 2008.

¹⁰ Brev fra Medietilsynet til TV 2 av 21. september 2007.

Tilsynet mente at det i vurderingen av det samiske tilbudet, på linje med vurderingen av tilbudet til etniske minoriteter, måtte innfortolkes visse minimumskrav. Den endelige konklusjonen var at tilbudet for 2007 lå i grenselandet for det som kunne anses tilstrekkelig for å innfri TV 2s konsesjonsvilkår § 3-3 nr. 7.

TV 2s programtilbud for den samiske befolkningen i 2008 var ikke vesentlig forskjellig fra programtilbudet i 2007, men det ble sendt et noe lavere antall programmer. I 2009 har antallet sendte programmer gått ytterligere ned. Mens TV 2 i 2007 sendte 14 programmer og 36 innslag for den samiske befolkningen, ble det i 2008 sendt tolv programmer og mer enn 30 innslag. I 2009 har det blitt sendt syv programmer og 36 nyhets- og magasininnslag.

Programtilbudet bestod av tre nye dokumentarprogrammer, som inkludert repriser ble sendt til sammen syv ganger. Dette er én mindre førstegangsutsendelse enn i 2008. Medietilsynet har tidligere redegjort for at TV 2s konsesjon ikke stiller krav om at programmene skal være førstegangsutsendelser for at de skal kunne inngå i kanalens allmennkringkasterregnskap. Medietilsynet mener at repriser kan ha en nyttig funksjon og er positiv til at TV 2 sender repriser av sine samiske programmer, da også repriser kan bidra til synliggjøring av samisk språk og kultur. Medietilsynet er likevel av den oppfatning at når antallet førstegangsutsendelser er så lavt som i 2009 kan det settes spørsmålsteget ved TV 2s satsning på samiske programmer, noe som over tid reiser spørsmål om bredden i dette særskilte programtilbudet.

Som redegjort for ovenfor, mener departementet at det må gå en grense for hvor få programmer eller programinnslag TV 2 kan sende for å oppfylle kravet og at konsesjonsvilkårene må innebære et visst minimum av tematisk og/eller sjangermessig bredde. Etter departementets oppfatning vil ikke denne angivelsen innebære et urimelig inngrep i TV 2s redaksjonelle frihet.

En sammenligning av antallet sendte programmer og programinnslag for den samiske befolkning i 2009 med antall sendte programmer og programinnslag for etniske minoriteter det året klagesaken gjaldt, viser at tilbudet til den samiske befolkningen i 2009 var betraktelig dårligere. I klagesaken ga departementet TV 2 medhold i at et tilbud på fire programmer og én reprise på et tidligere sendt program, samt 284 programinnslag var et tilstrekkelig tilbud for etniske minoriteter. I 2009 sendte TV 2 tre programmer som ble sendt til sammen syv ganger, og 36 programinnslag. Selv om bestemmelsene ikke er direkte sammenlignbare, er tilbudet ”programmer eller programinnslag”, jf. § 3-3 nr. 7 og 8, samlet sett på et betydelig lavere nivå i 2009 enn hva som var tilfellet da departementet avgjorde klagesaken fra TV 2. Tatt i betraktning at den samiske befolkningen er en minoritetsgruppe som har en særstilling i Norge mener tilsynet programvolumet bør holdes på et jevnt tilfredsstillende nivå.

Medietilsynet mener mengden programmer/programinnslag for den samiske befolkningen som ble sendt på TV 2 i 2009 ikke er tilstrekkelig for å anse programkravet for oppfylt.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynet konkluderer med at TV 2 ikke innfrir kravet om programmer for den samiske befolkningen.

Forholdet vil bli tatt opp i en egen tilsynssak. Varsel om sanksjon vil bli sendt TV 2 per brev og inntas ikke som en del av denne rapporten.

2.3.1.8 Tilbud til etniske minoriteter

Konsesjonen § 3-3 nr. 8:

TV 2 skal ha egne programmer eller programinnslag for etniske minoriteter.

TV 2s redegjørelse

TV 2 redegjør for tilbudet til etniske minoriteter i allmennkringkasterregnskapet (s. 18). Der fremgår det blant annet følgende:

- TV 2 har ingen egne programserier for etniske minoriteter, men enkeltprogrammer og programinnslag belyser temaer som etniske minoriteter er spesielt opptatt av.
- Av dokumentarprogrammer for etniske minoriteter trekker TV 2 frem *Fargespill*, *Marias bryllup*, *Abdis ambisjon* og *Min libanesiske flamme*. Også programmet *Ali Reza and the Rezas* setter på sin humoristiske måte søkelyset på integrering.
- Det har i 224 nyhets- og aktualitetsprogrammer vært innslag om flerkulturelle og etniske minoriteter. Blant annet har det vært en rekke debatter i *Tabloid* med spørsmål av stor betydning for etniske minoriteter, her har integreringsspørsmålet et titalls ganger også vært hovedtema.

Medietilsynets vurdering

I vedtak av 17. juni 2008 gav departementet TV 2 medhold i sin klage på sanksjon for manglende innfrielse av kravet til programmer for etniske minoriteter etter allmennkringkastingsrapporten 2006. TV 2 sendte dette året fire programmer og 284 programinnslag i denne kategorien.

Departementet var enig med tilsynet i at det må innfortolkes visse minimumskrav både hva gjelder omfang og tematisk/sjangermessig bredde i det aktuelle programtilbudet, men mente tilsynet hadde gått for langt i å benytte formålsangivelser for å rettferdiggjøre en utvidende tolkning av konsesjonsvilkårene sammenlignet med ordlyden. Se bredere gjengivelse av departementets vedtak i punkt 2.3.1.7.

I 2008 leverte TV 2 25 egne programmer og rundt 400 programinnslag for etniske minoriteter. Nedgangen fra 2008 til 2009, da det ble sendt fem programmer og 224 innslag, har dermed vært stor. Tilsynet konstaterer at TV 2 er tilbake på samme nivå som i 2006. På bakgrunn av KKD's uttalelser i den ovennevnte klagesaken mener Medietilsynet det er vanskelig å konkludere med at TV 2 bryter programkravet på dette punkt i 2009. De fire programmene i 2006 ble ansett som et tilbud på minimumsnivå, og TV 2 må dermed anses å innfri konsesjonskravet med fem programmer.

Medietilsynets konklusjon

TV 2 innfrir kravet om programmer eller programinnslag for etniske minoriteter.

2.3.1.9 Livssynsprogrammer

Konsesjonen § 3-3 nr. 9:

TV 2 skal sende livssynsprogrammer.

TV 2s redegjørelse

TV 2 redegjør for sine livssynsprogrammer i allmennkringkasterregnskapet (s. 18 til 19). Der fremgår det blant annet følgende:

- TV 2 sendte i 2009 28 timer med livssynsprogrammer. Dette er en økning på fire timer fra 2008.
- Det ble sendt 18 programmer i serien *Gudene vet*, herav seks nye. Det ble sendt to nye episoder av *Julepreik* og tre episoder av *Påskepreik*. Det ble også sendt seks nye programmer av *Pastor på prøve* og åtte repriser i samme serie. Av andre programmer om livssynsspørsmål trekker TV2 frem *Seilerpresten*, *Jannes Valg*, *Sørlandet + kristendom = Sant*, *Sigvart Dagsland - helt ærlig*, *Påske i Foldnes kirke* (reprise), *Mormonia* (reprise) og miniserien *Abrahams barn*.

Medietilsynets vurdering

Formålet med dette konsesjonsvilkåret er, slik Medietilsynet ser det, å speile et mangfold av de religioner og livssyn som finnes, samt å imøtekomme behov og interesser hos smalere publikumsgrupper. Konsesjonsvilkåret gir ikke mål for hyppighet. For at konsesjonærene skal kunne gjenspeile en bredde og imøtekomme publikums interesser, må det imidlertid være et visst omfang i programtilbudet.

Fra 2008 til 2009 har det vært en økning på fire timer i programkategorien livssynsprogrammer. Etter Medietilsynets vurdering ligger TV 2s antall sendetimer i sjangeren

livssynsprogrammer også i år på et tilfredsstillende nivå. På bakgrunn av TV 2s redegjørelse mener tilsynet at det synes som om programmene speiler et mangfold av religioner og livssyn.

Medietilsynets konklusjon

TV 2 innfrir kravet om å sende livssynsprogrammer.

2.3.2 Bruk av målformer – Medietilsynets vurdering

Konsesjonen § 3-4:

TV 2 skal benytte begge de offisielle norske målformene.

TV 2s redegjørelse

TV 2 redegjør for bruk av målformer i allmennkringkasterregnskapet (s. 10). Der fremgår det blant annet følgende:

- TV 2 oppgir at både bokmål og nynorsk er godt representert i sendingene. Navngitte nyhetsankere og programledere er nynorsktalende, og mange reportere bruker dialektene sine i innslagene.
- Nyhetsredaksjonen i TV 2 ble i 2009 tildelt Hordaland Mållags målpris for nynorsk- og dialektbruk. I tillegg er flere enkeltpersoner tildelt priser for sin nynorskbruk. Språkprofilen er ikke endret sammenlignet med tidligere år. Enkelte dramaserier og filmer er også tekstet på nynorsk.

Medietilsynets vurdering

Ifølge konsesjonsvilkårene skal TV 2 benytte begge målformer. Vilket gir ikke noe mål for hvor stor andel av sendingene som skal være på bokmål eller nynorsk. Etter Medietilsynets oppfatning må TV 2 kunne vise til et visst omfang av nynorskbruk i sine sendinger, for eksempel å komme med konkrete programeksempler, for at vilkåret kan sies å være oppfylt. Kravet om å benytte begge målformer har for øvrig også en side til det overordnede kravet om å bidra til norsk språk, kultur og identitet.

TV 2s redegjørelse beskriver bruk av nynorsk fra navngitte personer i konkrete programmer. Medietilsynet konstaterer at begge målformer benyttes i TV 2s sendinger.

Medietilsynets konklusjon

TV 2 innfrir kravet om å benytte begge offisielle målformer i sine sendinger.

2.3.3 Teksting for hørselshemmede – Medietilsynets vurdering

Konsesjonen § 3-4:

TV 2 skal tekste sendingene i tidsrommet 1800 til 2200 hver dag for hørselshemmede. Dette gjelder programmer der teksting er teknisk og praktisk mulig i forhold til produksjonstid. Lar det seg ikke gjøre å tekste hele sendingen skal enkeltinnslag om mulig tekstes.

TV 2 skal ta i bruk teknologi for automatisert simultanteksting av sine direktesendte nyhets- og aktualitetsprogrammer så snart slik teknologi er tilgjengelig og kvalitetsmessig tilfredsstillende. Inntil slik teknologi tas i bruk skal TV 2 tekste reprisene på direktesendte aktualitetsprogrammer.

TV 2s redegjørelse

TV 2 redegjør for teksting for hørselshemmede i allmennkringkasterregnskapet (s. 19 til 20). Der fremgår det blant annet følgende:

- TV 2 tekster, som tidligere, alle forhåndsproduserte programmer sendt i tidsrommet 1800 til 2200. Tekstingen skjer via blank tekst-tv på side 222. TV 2 tekster også nye norske dokumentarer og dramaproduksjoner utenfor det tidsrommet TV 2 er konsesjonspålagt å tekste. Det betyr blant annet at samtlige dokumentarer i *Dokument 2* og *Reflektor* er tekstet for hørselshemmede.
- Reportasjer som er ferdig i rimelig tid før nyhets- og sportssendingene på kveldstid blir også tekstet. For Nyhetene kl. 2100 utgjorde dette 4249 tekstede innslag mot 1384 utekstede og for sportsnyhetene kl. 2125 utgjorde dette 3113 tekstede innslag mot 1211 utekstede. TV 2 tekstet 810 timer forhåndsproduserte norske programmer i 2009, tolv færre enn i 2008.
- TV 2 samarbeider med Medietilsynet og NRK om utvikling av teknologi for automatisert teksting, prosjektet "tale til tekst".

Medietilsynets vurdering

På bakgrunn av TV 2s redegjørelse mener Medietilsynet at TV 2 innfrir kravet om teksting av programmer. Tilsynet er positiv til at TV 2 også tekster nye norske dokumentarer og dramaproduksjoner utover det tidsrommet konsesjonen krever.

Medietilsynet har tatt til etterretning at departementet i april 2010 besluttet at tale til tekstprosjektet skulle avsluttes.¹¹ Beslutningen ble begrunnet med at teknologien foreløpig ikke var tilstrekkelig utviklet til at kvaliteten blir god nok for de som skal nyte godt av tjenesten.

Medietilsynets konklusjon

TV 2 ivaretar kravet til teksting, og tekstingens omfang synes tilfredsstillende innenfor de rådende tekniske rammebetingelser.

2.3.4 Overordnede krav til sendingene – Medietilsynets vurdering

2.3.4.1 Tematisk og sjangermessig bredde

Konsesjonen § 3-2 a.

(...) programmenyen skal ha tematisk og sjangermessig bredde, både hva gjelder sammensetningen av programkategorier og sammensetningen innenfor den enkelte programkategori, jf også § 3-3.

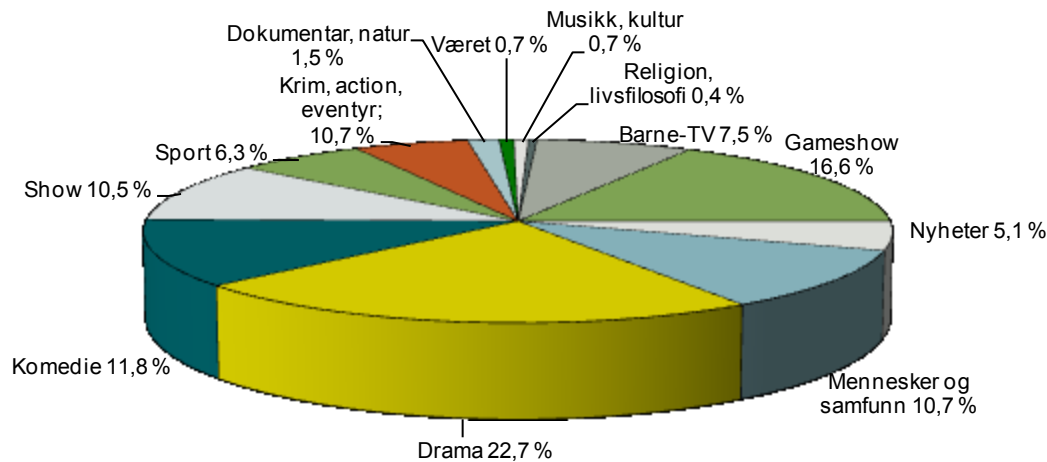
TV 2s redegjørelse

TV 2 redegjør for den tematiske og sjangermessige bredden i allmennkringkasterregnskapet (s. 6 til 10). Der fremgår det blant annet følgende:

- De fire hovedstolpene i TV 2s sendeskjema er som tidligere nyheter, aktualitet, sport og underholdning.
- I 2009 sendte TV 2 totalt 8751 timer tv; reklame og egenpromotering inkludert. Dette er en økning på 1018 sendetimer fra 2008. Økningen skyldes at de interaktive *Sonen*-sendingene, med stor sendeflate på nattetid, nå er regnet med i programstatistikken. Selve programflaten var på 7233 som er en økning på 892 timer fra 2008.
- Programprofilen er i all hovedsak uendret sammenlignet med 2008. Inkluderingen av programposten *Sonen* i regnskapet til TV 2 får imidlertid stor betydning ved lesing av TV 2s regnskap ettersom det totale antallet rapporterte timer øker fra 6341 til 7233. En sammenligning av prosentandeler for en gitt programkategori fra 2008 til 2009 vil derfor gi et skjevt bilde av utviklingen i TV 2s totale sendeflate.

¹¹ <http://www.medietilsynet.no/no/Nyheter/Nyheter/Prosjekt-om-teknologi-for-talejenkjenning-avsluttes/>

Figur 1: TV 2s programprofil i 2009

Medietilsynets vurdering

Ordlyden i konsesjonsvilkåret oppstiller et todelt krav til tematisk og sjangermessige bredde i TV 2s samlede programtilbud. For det første må den totale sammensetningen av programkategorier speile et tematisk og sjangermessig bredt tilbud, og det samme gjelder sammensetningen innenfor den enkelte programkategori.

Når det gjelder den totale sammensetningen av programkategorier er det inkluderingen av *Sonen* i kategorien *gameshow* som utgjør den største endringen i fordelingen av tilbudet i 2009. Etter tilsynets mening viser oppstillingene av programkategorier ellers at TV 2 samlet sett har tilfredsstillende bredde i sitt tilbud. De fleste prosentvise endringene er små og kan påregnes inkluderingen av *Sonen* i det totale timeantallet.

Vurderingen av sammensetningen innenfor den enkelte programkategori må baseres på slutningene i drøftelsene av de spesifikke kravene. Disse viser enkelte mangler i den variasjon og bredde som forventes. Det vises her spesielt til punkt 2.3.1.6 om kulturdekningen, 2.3.1.7 om kanalens samiske tilbud.

De to kravene sett under ett viser at TV 2 samlet sett har en tilfredsstillende bredde i sitt tilbud, men at visse programområder har svakere dekning enn ønskelig ut i fra allmennkringkastingsoppdraget. Selv om TV 2 har et varierende og delvis manglende tilbud innenfor områdene kultur og samisk mener tilsynet at kravet til tematisk og sjangermessig bredde er oppfylt. Et tilfredsstillende mangfold av sjangrer og tema er til stede i begge vurderingene.

Medietilsynets konklusjon

TV 2 oppfyller kravet til en tilfredsstillende tematisk og sjangermessig bredde.

2.3.4.2 Brede og smale seergrupper

Konsesjonen § 3-2 b.

(...) det skal være programmer for både brede og smale seergrupper.

TV 2s redegjørelse

TV 2 redegjør for programtilbudet til brede og smale seergrupper i allmennkringkasterregnskapet (s. 22 til 23). Der fremgår det blant annet følgende:

- TV 2 henvender seg generelt til et bredt publikum, men sender også mange produksjoner som i utgangspunktet er av særlig interesse for bestemte målgrupper.
- TV 2 ivaretar konsesjonskravet til smale grupper ved å sende faste programposter rettet mot avgrensede målgrupper som samer, barn, ungdom, religiøse og kulturinteresserte, blant annet gjennom programmer som *Waschera*, *Gudene vet*, *Karasjokket*, *TV 2 Junior* og *Sarahs fornemmelse av kultur*.
- I tillegg har TV 2 en tematisk bred sammensetting av sitt øvrige programtilbud, ikke minst innenfor aktualitetsprogrammer, magasiner, dokumentarer og underholdningsprogrammer.

Medietilsynets vurdering

Vurderingene av de spesifikke programkravene i punkt 2.3.1 viser at TV 2 tilbyr egne program for smale grupper som for eksempel barn, unge, den samiske befolkningen og etniske minoriteter. Vurderingene viser samtidig mangler i programtilbudet for bestemte målgrupper. Det vises her spesielt til punkt 2.3.1.6 om kulturdekningen, 2.3.1.8 om tilbudet til etniske minoriteter og 2.3.1.7 om kanalens samiske tilbud.

Vurderingen av TV 2s kulturtilbud viser mangler i dekningen av kulturuttrykk fra ulike kanter av verden. Dette hindrer tilstrekkelig formidling av mangfoldet som er et formål bak bestemmelsen. Vurderingen av det samiske tilbudet viser at det ble vist for få programmer for å overholde det minimumskravet som må innfortolkes i bestemmelsen for å kunne anse programtilbudet tilfredsstillende.

Tilsynet konstaterer at TV 2 har programmer for smale grupper, men mener likevel at TV 2 ikke kan sies å innfri kravet fullt ut, ettersom kanalen ikke innfrir kravet til egne kulturprogrammer og programmer for den samiske befolkningen.

Medietilsynet foretar i sin vurdering av følgene av konsesjonsbruddet en helhetsvurdering hvor utviklingstrekk i konsesjonærens tilbud og størrelsen på avvikene fra konsesjonsvilkåret er vesentlig. Selv om tilsynet samlet sett mener TV 2 ikke innfrir kravet konsesjonen § 3-2 b, finner tilsynet at det etter en samlet vurdering ikke er hensiktsmessig å reise tilsynssak på dette punkt.

Medietilsynets konklusjon

TV 2 innfrir ikke kravet til programmer for brede og smale seergrupper.

2.3.4.3 Styrke norsk språk, identitet og kultur

Konsesjonen § 3-2

c) sendingene skal bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur.

d) minst halvparten av TV 2s sendinger skal være norskspråklige.

TV 2s redegjørelse

TV 2 redegjør for sitt bidrag til å styrke norsk språk, identitet og kultur i allmennkringkasterregnskapet (s. 28 til 29). Der fremgår det blant annet følgende:

- TV 2 sendte 3 666 timer norskspråklig tv i 2008, mer enn noen gang tidligere. Ettersom sendeflaten økte med over 300 timer fra 2007, gikk norskandelen likevel noe tilbake, fra 62,6 til 60,2 prosent.
- TV 2s programtilbud i beste sendetid og om morgenen er i hovedsak norsk, mens ettermiddag, sen kveld og natt primært består av utenlandske produksjoner.
- Norsk tv-publikum vil gjerne ha norske produksjoner i alle formater og sjangere, og TV 2 tilbyr norske versjoner av en rekke populære internasjonale tv-sjangere. Det norske programtilbudet bærer preg av stadig fornyelse.
- Ved siden av en sterk norsk profil på programtilbudet, har TV 2 også tradisjonelt hatt sterke innslag av svenske, danske og britiske dokumentarer og dramaserier. I 2008 sendte TV 2 også en del russisk, fransk, finsk, østerriksk og tysk tv.

Tabell 6: Fordelingen mellom opphavslandet til ulike produksjoner

Opphavsland	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Norge	60,2 %	60,5 %	63,9 %	64,6 %	62,6 %	60,2 %	60,4 %
USA	26,7 %	31,2 %	29,3 %	28,1 %	29,7 %	28,0 %	30,7 %
Australia	6,8 %	4,1 %	2,9 %	3,5 %	3,4 %	4,1 %	4,1 %
England	2,8 %	2,2 %	2,0 %	1,5 %	1,9 %	2,4 %	1,8 %
Danmark	0,2 %	1,0 %	0,6 %	0,7 %	0,6 %	1,1 %	1,0 %
Sverige	0,8 %	0,4 %	0,7 %	1,0 %	0,9 %	2,2 %	1,3 %
Østerrike	1,1 %	0,3 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Canada	0,0 %	0,0 %	0,1 %	0,3 %	0,4 %	0,4 %	0,2 %
Irland	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,4 %	0,0 %
Andre	1,4 %	0,3%*	0,5%**	0,5%***	0,5%****	1,5%*****	0,7%*****
Totalt	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	99 %	100 %

* Omfatter totalt 23 sendetimer fra Italia, Bosnia, Frankrike, Canada, Portugal, Spania og Hong Kong

** Omfatter totalt 28 sendetimer fra Frankrike, Tyskland, Italia, New Zealand, Hong Kong, Irland, Belgia og Polen

*** Omfatter totalt 28 sendetimer fra Spania, Tyskland, Frankrike, New Zealand, Italia, Hong Kong, India, Mexico og Polen

**** Omfatter totalt 29 sendetimer fra Spania, Island, Tyskland og Luxemburg

***** Omfatter totalt 80 sendetimer fra Spania, Frankrike, Island, Østerrike, New Zealand, Tyskland, Italia, Russland, India, Finland og Nederland

***** Omfatter totalt 44 sendetimer fra Spania, Frankrike, Tyskland, Italia, Finland og Nederland

Medietilsynets vurdering

Ved vurderingen av hvorvidt TV 2 innfrir det overordende kravet om å styrke norsk språk, identitet og kultur, legger Medietilsynet vekt på graden av innfrielse av en rekke av de spesifikke kravene som er stadfestet i konsesjonsvilkårene. Blant annet er andelen norskspråklige programmer, herunder norskspråklig barne- og ungdomstilbud og norskspråklig drama, kulturdekningen, nyhets- og aktualitetsdekningen, samt bruk av begge målformer, vesentlig for innfrielsen av kravet om å styrke norsk språk, identitet og kultur. I tillegg er det grunn til å presisere at norsk identitet og kultur i realiteten favner et mangfold av kulturer og identiteter, slik at også TV 2s innfrielse av kravene til egne programmer for ulike minoritetsgrupper, vil ha betydning for om kanalen kan sies å oppfylle dette overordnede kravet.

Medietilsynets vurderinger av de spesifikke kravene viser at TV 2 imøtekommer konsesjonens forpliktelser når det gjelder nyhets- og aktualitetsdekningen, norskspråklige barneprogrammer, norskspråklig drama og programmer for etniske minoriteter (se henholdsvis punktene 2.3.1.1, 2.3.1.2, 2.3.1.3, 2.3.1.5 og 2.3.1.8). I tillegg viser Medietilsynets drøftelse under punkt 2.3.2 at TV 2 benytter begge de to offisielle målformene i sine sendinger. TV 2 innfrir imidlertid ikke kravet om egne kulturprogrammer, se punkt 2.3.1.6 eller programmer for den samiske befolkning, se punkt 2.3.1.7.

Forståelsen av det å være norsk må også ses i sammenheng med forståelsen av forhold i andre land. Det er derfor naturlig å se på dekning av internasjonale kulturer over tid, og særlig fordelingen mellom produksjonenes opphavsland, se tabell 6. Denne fordelingen har vært forholdsvis stabil de senere årene. Engelskspråklige produksjoner, og da særlig de amerikanske, er stadig dominerende i den internasjonale dekningen.

Medietilsynets vurderinger viser at TV 2 på vesentlige områder bidrar til å styrke norsk språk, identitet og kultur og mener at kanalen innfrir dette overordnede kravet.

Medietilsynets konklusjon

TV 2 bidrar til å styrke norsk språk, identitet og kultur. TV 2 innfrir videre kravet til halvparten norskspråklige sendinger med en andel på ca. 60 prosent.

RADIO NORGE

3. Vurdering av Radio Norges programvirksomhet i 2009

3.1 Sammendrag

Medietilsynet finner at Radio Norge i 2009 styrket sitt allmennkringkastingstilbud på flere områder. Det gjelder blant annet tilbudet av norsk musikk, barneprogrammer, tilbudet til den samiske befolkningen, samt oppfyllelse av krav til sendetimer i ulike programkategorier. Tilsynet finner samtidig mangelfull oppfyllelse av flere konsesjonskrav og reiser tilsynssak på grunnlag av ett av bruddene. Medietilsynet mener Radio Norge bryter kravet til programmer for ungdom fra 13 år og oppover. Dette forholdet tas opp i en egen tilsynssak. Varsel om sanksjon sendes Radio Norge i brev form.

Medietilsynets fulle vurderinger av Radio Norges oppfyllelse av konsesjonsforpliktelsene i 2009 fremgår i Allmennkringkastingsrapportens ulike kapitler.

3.2 Vurderingsgrunnlag

Konsesjonen for riksdekkende reklamefinansiert radio i det fjerde riksnettet ble gitt Kanal 24 Norge AS for perioden 1. januar 2004 til 31. desember 2013¹². Radio Norge har senere overtatt Kanal 24s konsesjon i sin helhet, og konsesjonsvilkårene knyttet til kanalens programinnhold er således uendret.

Formålsbestemmelsen i § 1-1 i Radio Norges konsesjon lyder som følger:

Konsesjonens formål er å fastsette plikter og rettigheter som bidrar til at konsesjonæren utøver sin rett til å sende riksdekkende reklamefinansiert radio på en måte som i størst mulig grad bidrar til at norske radiolyttere får et enkelt tilgjengelig, bredt og kvalitativt høyverdig radiotilbud som ivaretar hensynet til alle grupper i det norske samfunnet.

Medietilsynet ser formålsbetraktningene i konsesjonen § 1-1 som en del av grunnlaget for å vurdere Radio Norges innfrielse av programkravene i konsesjonen kapittel 3. Formålet speiler prinsipper som står sentralt i definisjonen av allmennkringkasting, slik som tilgjengelighet og bredde i programtilbud og publikumshenvendelse. Disse allmennkringkastingsprinsippene gjelder for programtilbudet i sin helhet og er nedfelt i konsesjonen § 3-2, som stiller følgende overordnede krav til sendingene:

¹² I mars 2008 overtok SBS Radio AS eierskapet til kanalen. Den 21. april 2008 endret stasjonen navn, profil og sendeskjema, og den nye kanalen fikk navnet Radio Norge.

Konsesjonærens sendinger skal baseres på prinsippene for allmennkringkasting. Dette innebærer at:

- c) Sendingene skal ha tematisk og sjangermessig bredde, både hva gjelder sammensetningen av programkategorier og sammensetningen innenfor den enkelte programkategori.*
- d) Det skal være verbalsendinger og musikk tilpasset både brede og smale grupper.*
- e) Sendingene skal bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur.*

Presiseringene som fremgår av bestemmelsens bokstav a. til c. angir overordnede kriterier for vurderingen av Radio Norges programtilbud. De spesifikke kravene til sendingene fremgår av § 3-3. Bestemmelsen regner opp de mest sentrale forpliktelsene og presiserer de krav som stilles til de ulike programområdene, samt til musikkprofil og verbalandel. Konkrete og kvantifiserte krav fremgår også i konsesjonssøknaden, inkludert krav til antall programmer og sendetimer innenfor konkrete temaområder (tabell 1, tabell for forpliktende programleveranse) og krav til sjangerfordeling i (tabell 2, styringsmålstabellen).

Konsesjonen § 3-3 fastslår at:

Konsesjonæren skal gjennom sine sendinger oppfylle alle de redaksjonelle planer og forpliktelser som følger av konsesjonssøknaden.

Dette innebærer eksempelvis at angivelse av leveransemål innen ulike programkategorier m.v. som fremgår av søknaden er å betrakte som konsesjonsvilkår.

Tabell 1 gir en oversikt over Radio Norges forpliktende programleveranser. Kanalen er forpliktet til å levere et bestemt antall timer innen bestemte programområder som et minimum. Tabellen er supplert med tallene fra Radio Norges rapportering om programtilbudet i perioden 2004 til 2009. Tabell 2 gir en oversikt over Radio Norges oppfyllelse av kanalens styringsmål, som angir tema og sjangermessig bredde. Mengdeangivelsen her gjelder antall innslag/programmer, og ikke antall sendetimer. Tallene i søknadskolonnen kan betegnes som søknadsprofilen, og tallene i 2009-kolonnen som programprofilen. Tabellen er supplert med tallene fra Radio Norges rapportering om programtilbudet for 2009.

Tabell 1: Forpliktende programleveranser, antall timer per år

Forpliktende programleveranser	Søknaden	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Nyheter og aktualitet	800	728	722	762	969	815	940
Kultur	620	772	836	735	674	639	626
Barn og unge	525	704	880	875	682	669	678
Samisk	30	9	28	23	11	22	32
Livssyn	95	29	59	64	87	86	98
Flerkulturelt	77	15	58	80	57	96	78
De nye eldre	88	184	40	65	56	92	104
Vitenskap og teknologi	87	20	30	102	80	87	104
Forbrukerstoff	50	178	67	141	110	55	78
Sport og idrett	336	216	247	340	361	299	364
Musikk for smale grupper	300	346	356	421	310	312	312
Totalt	3008	3201	3323	3608	3397	3172	3414

Tabell 2: Styringsmål for tema og sjanger, antall verbalinnslag per år

Styringsmål	Debatt		Kommentar/analyse		Radiomontasje	
	Søknad	2009	Søknad	2009	Søknad	2009
Kultur	100	12	400	162	200	537
Flerkulturelle	75	49	50	62	50	63
Livssyn	70	25	60	88	75	25
Etniske minoriteter	6	26	10	262	30	37
Kunnskapsformidling	30	24	300	75	50	100
Forbrukerstoff	50	13	0	75	150	150
Natur & vitenskap	50	25	0	237	100	180
Barn	50	34	0	212	500	1 036
Unge	275	32	100	0	300	200
Eldre voksne	75	21	25	12	300	25
Politikk	300	87	150	87	50	100
Utenriks	50	0	150	187	60	17
Sport og idrett	50	12	300	104	100	25
Totalt	1 181	360	1 545	1 563	1 965	2 495

Med basis i det tallmessige grunnlaget, de beskrivelser av virksomheten som Radio Norge har levert for 2009 og tilsynets egne kvantitative innholdsundersøkelser har Medietilsynet vurdert om konsesjonæren innfrir de krav som fremgår av konsesjonsvilkårene. Herunder vurderes om konsesjonssøknadens redaksjonelle planer og forpliktelser er oppfylt. Se punkt 1.2 for avgrensninger og tolkningsprinsipper anvendt i vurderingene i rapporten.

3.3 Programkravene i Radio Norges konsesjon

3.3.1 Spesifikke krav til sendingene – Medietilsynets vurdering

3.3.1.1 Nyhetsdekning

Konsesjonen § 3-3 a.:

Nyhetsdekning

Konsesjonæren skal ha faste, egenproduserte nyhetsbulletiner gjennom hele dagen.

Det skal være minst fire daglige utvidede nyhetssendinger på 15 minutter. I tillegg skal

det på hverdager være et aktualitetsmagasin av 30 minutters varighet med debatt, kommentarer, analyse og bakgrunnsstoff. En gang i uken skal aktualitetsmagasinet utvides til 60 minutter.

Nyhets- og aktualitetssendingene skal presentere både nasjonale og internasjonale nyheter og kommentere både det norske og det internasjonale nyhetsbildet.

I henhold til konsesjonssøknadens tabell for forpliktende programleveranser skal Radio Norge sende 800 timer i kategorien nyhets- og aktualitetsprogram per år.

I henhold til konsesjonssøknadens styringsmålstabell skal Radio Norge sende 350 *debatter*, 300 *kommentarer/analyser* og 110 *radiomontasjer* innen temaene politikk og utenriks per år.

Radio Norges redegjørelse

Radio Norge redegjør for nyhets- og aktualitetsdekningen i allmennkringkasterregnskapet (s. 18 til 21), samt i supplerende opplysninger av 15. april 2010. Der fremgår det blant annet følgende:

- Radio Norge leverte til sammen 940 timer med nyheter og aktualiteter på norsk og samisk i 2009. *Norgesnyhetene*: 409 timer, *utvidede nyhetssendinger*: 250 timer, *Norgesmagasinet*: 250 timer, *daglige nyheter på samisk*: ti timer, analyse om samiske forhold: elleve timer, debatt om samiske forhold: elleve timer.
- Radio Norge sendte 87 *debatter*, 274 *kommentarer/analyser* og 117 *radiomontasjer* om temaene *politikk* og *utenriks*.
- Nyhets og aktualitetsprogrammet *Norgesmagasinet* ble sendt hver ukedag mellom klokka 18 og 19. Det hadde følgende sjangerfordeling: 260 *debatter*, 559 *kommentarer/analyser*, 565 *radiomontasjer*. Temafordeling: Politikk: 274 saker, utenriks: 204 saker, minoriteter/flerkulturelle Norge: 111 saker.
- Radio Norges nyhetsavdeling er kanalens største redaksjon og rommer 14 redaksjonelle årsverk med reportere, programledere og ankre, fra Troms, Finnmark, Vest Agder, Rogaland, Buskerud, Telemark, Møre og Romsdal, Østfold, Nordland, Akershus, Oslo og Hordaland.
- I 2009 hadde kanalen stoffutvekslingsavtaler med nyhetsredaksjonene i TV 2 og TVNorge. Radio Norge opplyser at begge redaksjonene ga et verdifullt bidrag til kanalens eget nyhetsarbeid særlig med tanke på å presentere stemmer og saker fra hele landet. TVNorge la ned sin nyhetsproduksjon i oktober 2009.
- Radio Norge har i 2009, som tidligere år, prioritert saker om konsekvensene maktelitens beslutninger har for enkeltmennesker og svake grupper.
- Det ble brukt mye ressurser på Stortingsvalget og saken mot den såkalte lommemannen. I lommemannsaken var fokus rettet mot konsekvensene overgrepene har fått. *Norgesnyhetene* knyttet under valget til seg professor Frank Aarebrot som før, under og etter valget ga lytterne daglige analyser av valgkampens ulike faser.
- Toppmøtet i København var også en viktig satsing for *Norgesnyhetene*, som hadde en egen reporter på plass før og under hele toppmøtet. Flere ganger daglig ble lytterne oppdatert med siste nytt, analyser og korte reportasjer.
- Frem til høsten 2009 sendte Radio Norge på ukedagene 15 nyhetssendinger på slaget hver hele klokke, av ca. tre minutter og 50 sekunders varighet, og 13 nyhetssendinger hver halvtime, av ca. 90 sekunders varighet. Fra og med 7. september ble de 15 nyhetssendingene hver hele time noe kortere, ca tre minutter, og de 13 nyhetssendingene på halvslaget ble

reduisert til ti nyhetssendinger. På lørdager, søndager og røde dager sendte Radio Norge 13 nyhetssendinger på slaget hver hele klokke-tid av ca. fire minutters varighet.

- Samtlige daglige bulletiner produseres og presenteres av ansatte i Norgesnyhetene.
- Radio Norge sendte fire utvidede nyhetssendinger à 15 minutter kl. 2100, 2200, 2300 og 2400.
- Når det gjelder utenriksdekningen har Radio Norge gjennom 2009 hatt leveranser fra Geirr Aakhus i New York / Washington, Arne Halvorsen i Rio de Janeiro, Dag Yngland i Berlin og Bonn, Elin Sørsdahl i Brussel, Morten Strand i St. Petersburg, Vibeke Knoop Rachline i Paris og Ole Magnus Storberget i London.
- Radio Norge gir 16 eksemplere på saker kanalens europeiske korrespondenter leverte i 2009, inkludert det tyske valget, Air France-styrten på strekningen Brasil–Paris, og Eva Joly til Europaparlamentet. Det oppgis også 17 eksemplere på leveranser fra øvrige korrespondenter, inkludert President Barack Obamas presidentinnsettelse, helsereformen i USA, og Kronprinsparets intervju hos Christiane Amanpour i CNN.

Medietilsynets vurdering

Det framgår av Radio Norges allmennkringkasterregnskap at det ble sendt faste nyhetsbulletiner gjennom hele dagen i 2009. Det var likevel en viss nedgang i antallet og varigheten av bulletinene i tilbudet i 2009 sammenlignet med 2008. Medietilsynet registrerer utviklingen, og vil understreke at hyppighet gjennom dagen og en viss varighet på sendingen er avgjørende for at kravet innfris. Radio Norge rapporterer i supplerende opplysninger at samtlige av kanalens daglige bulletiner i 2009 ble produsert og presentert av ansatte i Norgesnyhetene. Radio Norge oppfylder på bakgrunn av redegjørelsen kravet til faste, egenproduserte nyhetsbulletiner gjennom hele dagen jf. § 3-3 a. første ledd.

Radio Norge oppfylder videre kravet i § 3-3 a. første ledd til minst fire utvidede nyhetssendinger på 15 minutter. De utvidede nyhetssendingene ble sendt kl. 2100, 2200, 2300 og 2400, noe Medietilsynet tidligere har vært kritisk til (Allmennkringkastingsrapporten for 2008). Tilsynet mener at når konsesjonen stiller krav om minst fire daglige utvidede nyhetssendinger, må formålet være at de sendes på forskjellige tider av døgnet slik at fordypende nyheter gjøres tilgjengelig for lytterne gjennom dagen. Medietilsynet vil følge dette i årets løpende tilsyn. Nyheter og kultur er prioriterte programområder for tilsynet med allmennkringkasting i 2010.

Når det gjelder § 3-3 a. første ledds krav til aktualitetsmagasin av 30 minutters varighet på hverdager, samt at ett av magasinene skal utvides til 60 minutter en gang i uken, oppfylder Radio Norge dette kravet med *Norgesmagasinet*. Dette programmet ble sendt hver ukedag mellom kl 1800 og 1900. Aktualitetsmagasinene skal inneholde debatt, kommentarer, analyse og bakgrunnsstoff. For oppfyllelsen av dette sjangermessige kravet, se redegjørelsen om Radio Norges oppfyllelse av kravene i konsesjonssøknadens styringsmåltabell nedenfor.

Radio Norge redegjør for dekning av flere viktige nasjonale saker i 2009, inkludert stortingsvalget. Det redegjøres også for avtaler med journalister flere steder i verden, og vises til en rekke utenriksaker, inkludert helsereformen i USA og valget i Tyskland. *Norgesmagasinet*

hadde 204 utenrikssaker i 2009, noe som indikerer at konsesjonssøknadens løfte om solid forankret utenriksdekning innfris. Medietilsynet finner dermed at kravet til å presentere og kommentere nasjonale og internasjonale nyheter er oppfylt jf. § 3-3 a. andre ledd.

Sentrale momenter i vurderingen av Radio Norges nyhetstilbud i 2009 er kravene til antall timer og bruk av ulike sjangrer. Radio Norge skal sende 800 timer med nyhets- og aktualitetsprogrammer årlig, og med 940 timer i 2009 innfrir kanalen dette kravet med god margin.

Når det gjelder kravene i styringsmålstabellen sendte Radio Norge 87 av 350 *debatter* og 274 av 300 *kommentarer/analyser* om politikk og utenriks, og oppfylte dermed ikke kravene. Kanalen hadde imidlertid 117 *radiomontasjer* om politikk og utenriks, og oppfylte kravet til 110 *radiomontasjer*. Debattsjangeren er særlig viktig for å tilføre kritiske perspektiver til nyhetsbildet og for å slippe til ulike stemmer i offentligheten. Radio Norges nyhetsmagasin sendte totalt 260 *debatter* i 2009, noe som representerer en positiv utvikling fra 2008 da 237 *debatter* ble sendt.

Kravet i § 3-3 a. om tilstedeværelse av de forskjellige sjangrene er oppfylt, men Medietilsynet finner at Radio Norge er langt fra å oppfylle kravet til antall *debatter* i nyhetsdekningen generelt. Medietilsynet finner det ikke hensiktsmessig å reise tilsynssak ettersom tilbudet utvikler seg i positiv retning, men forutsetter at tilbudet innrettes i tråd med kravene. Vi forutsetter at tilbudet innfris i tråd med kravene i 2010.

Medietilsynets konklusjon

Radio Norge innfrir kravet i § 3-3 a.

Radio Norge leverer det lovede antall timer nyhets- og aktualitetssendinger, jf. tabell for forpliktende programleveranser.

Radio Norge leverer det lovede antall *radiomontasjer* om politikk og utenriks, men ikke det lovede antall *debatter* og *kommentarer/analyser*, jf. styringsmålstabellen.

3.3.1.2 Kulturprogrammer

Konsesjonen § 3-3 b.:

Kulturprogrammer

Konsesjonæren skal ha daglige kulturprogrammer både for brede og smale lyttergrupper. Kulturprogrammene skal gjenspeile mangfoldet og bredden i norsk og internasjonalt kulturliv.

I henhold til konsesjonssøknadens tabell for forpliktende programleveranser skal Radio Norge sende 620 timer i programkategorien kultur per år.

I henhold til konsesjonssøknadens styringsmålstabell skal Radio Norge sende 100 *debatter*, 400 *kommentarer/analyser* og 200 *radiomontasjer* i programkategorien kultur per år.

Radio Norges redegjørelse

Radio Norge redegjør for kultursendingene i allmennkringkasterregnskapet (s. 22 til 27), samt i supplerende opplysninger av 15. april 2010. Her fremgår blant annet følgende:

- Radio Norge sendte 626 timer kulturprogrammer i 2009.
- I sin kulturdekning sendte Radio Norge i 2009 tolv *debatter*, 162 *analyser/kommentarer* og 537 *radiomontasjer*.
- Radio Norges kulturprogram har blitt sendt hver dag mandag til lørdag fra kl. 1200 til klokken 1400, med programmet *Heges formiddag*.
- Radio Norge oppgir at det nevnte programmet gir et bilde av nytt innen en rekke forskjellige kulturelle arenaer, som blant annet film, litteratur, musikk, TV og scenekunst. Stoffet blir blant annet formidlet i form av gjester, reportasjer, kåserier og ikke minst daglige kulturbulletiner.
- Radio Norge forsøker å produsere stoff som speiler kulturlivet i hele landet, noe kanalen opplever at den får til gjennom samarbeid med lokale aktører.
- Stoffet som sendes er primært fra Norge, men med jevne mellomrom tilbys også stoff fra utlandet.
- Norsk musikk og norske musikere: Dette er et særlig satsningsområde for Radio Norge. Kanalen har derfor lansert "Ukas Norske", der fem norske låter/artister presenteres og spilles hver uke, og lytterne stemmer fram en vinner. Blant Radio Norges øvrige musikk-saker fra 2009 nevnes intervju med Asbjørn Slettemark, Bjørn Eidsvåg og Anne Grete Preus.
- Humor: Radio Norge har i sin kultursatsning lagt vekt på jevnlig å lage egne humorinnslag. Blant sakene som nevnes er reportasje om at det er 40 år siden Monty Python startet Flying Circus, og humorinnslaget "Kathrine Moholt er egentlig en robot!"
- Film: Radio Norge tilbød blant annet beskrivelser av ukens kinopremierer, og de faste innslagene Kinotoppen og DVD-toppen, foruten reportasjer, gjester og lydmontasjer fra filmer. Blant sakene i 2009 nevnes reportasje om barnefilmen *Bestevenner* og reportasje om filmstjernen Patrick Swayze i forbindelse med dødsfallet.
- Litteratur: Radio Norge tilbød blant annet en sak om at omsetningen av skjønnlitteratur øker tross finanskrise. Videre var det besøk i studio av Elin Prøysen, Jo Vestly og Turi Egner Olderheim i forbindelse med en trippelutgivelse.
- Scenekunst: Radio Norge tilbød blant annet en sak om at riksscenen for nasjonal og internasjonal folkemusikk, joik og folkedans snart er klar for åpning. Videre ble det laget en sak om at Det Norske Teatret ikke har funnet plass til verken Ane Dahl Torp eller Pia Tjeltoe.
- TV: Radio Norge tilbød blant annet en sak om NRK som for første gang bryter med kristenmonopolet og viser islamsk forkynnelse, og også en sak om hva norske bønder synes om *Jakten på kjærligheten*.

Medietilsynets vurdering

Det framgår av redegjørelsen at Radio Norge sendte kulturprogrammet *Heges formiddag* hver dag fra mandag til lørdag. Kanalen oppfyller slik kravet til daglige kulturprogrammer.

Det fremgår av konsesjonsvilkåret at Radio Norges kulturprogrammer skal være for smale og brede grupper. I allmennkringkasterregnskapet for 2009 rapporterer kanalen mer omfattende enn tidligere om gjenspeiling av kulturelt mangfold og bredde, noe som viser at interessene til både smale og brede grupper ivaretas og kravet anses oppfylt. Medietilsynet bemerker likevel at konsesjonssøknaden (side 14) beskriver fire programmer som vil ivareta disse hensynene, mens Radio Norge kun gjør rede for ett i allmennkringkasterregnskapet for 2009.

Redegjørelsen viser at Radio Norge har omfattende dekning av norsk kulturliv, og dermed oppfyller dette kravet. Det er mindre grunnlag for å fastslå at kanalen også gjenspeiler mangfoldet og bredden i internasjonalt kulturliv. Medietilsynet finner imidlertid at internasjonalt kulturliv er representert, og vurderer det under tvil slik at kravet til å gjenspeile mangfoldet og bredden i norsk og internasjonalt kulturliv er oppfylt. Medietilsynet vil følge opp dette og andre dimensjoner av Radio Norges kulturtilbud i det løpende tilsynet. Kultur og nyheter er prioriterte programområder for tilsynet med allmennkringkasting i 2010.

For vurderingen av Radio Norges kulturtilbud er kravene til antall timer og bruk av ulike sjangrer sentrale. Kanalen skal sende 620 timer årlig innen kategorien *kultur*, og med 626 timer i 2009 innfrir kanalen dette kravet.

I allmennkringkastingsrapporten for 2008 var Medietilsynet kritisk til at sjangeren *debatt* ikke var brukt; en sjanger som er viktig for den offentlige meningsdannelsen og for sirkulasjonen av analytiske, kritiske og fordypende perspektiver generelt. Selv om det i 2009 ble sendt tolv *debatter* er det langt igjen til styringsmålstabellens løfte om 100 *debatter* er innfridd. Radio Norge oppfyller heller ikke kravet til sjangeren *kommentar/analyse* i 2009 og leverte kun 162 av 400 innslag. Kanalen sendte 537 radiomontasjer og leverte således godt over kravet på 200. Medietilsynet finner at kravene i styringsmålstabellen ikke er oppfylt. Det er betydelige underleveranser på sjangrene *debatt* og *kommentar/analyse*. Tilsynet har likevel valgt å legge avgjørende vekt på at det har vært en positiv utvikling. Dersom Radio Norge ikke innretter tilbudet i tråd med kravene vil tilsynet vurdere å reise tilsynssak på dette punktet i 2010.

Medietilsynets konklusjon

Radio Norge innfrir kravet i § 3-3 b.

Radio Norge leverer det lovede antall timer i programkategorien kultur jf. tabell for forpliktende programleveranser.

Radio Norge leverer det lovede antall *radiomontasjer*, men ikke det lovede antall *debatter* og *kommentarer/analyser* jf. styringsmålstabellen.

3.3.1.3 Barneprogrammer

Konsesjonen § 3-3 c.:

Barneprogrammer

Fem ganger ukentlig skal det være programmer for barn mellom fire og åtte år. For barn i aldersgruppen åtte til tolv år skal det fem ganger ukentlig tilbys et eget aktualitetsprogram av og med barn. En gang ukentlig skal konsesjonæren tilby et magasinprogram om sport og idrett rettet mot barn.

I henhold til konsesjonssøknaden s. 15 skal Radio Norge sende 125 timer med programmer for barn i aldersgruppen fire til åtte år og 125 timer med programmer for barn mellom ni og tolv år.

I henhold til konsesjonssøknadens styringsmålstabell skal Radio Norge sende 50 *debatter* og 500 *radiomontasjer* i programkategorien barn per år.

Radio Norges redegjørelse

Radio Norge redegjør for sitt tilbud til barn i allmenkringkasterregnskapet (s. 28 til 32), der fremgår blant annet følgende:

- Radio Norge sendte 260 timer barneprogrammer i 2009; 130 timer for barna i alderen fire til åtte år og 130 timer for barna i alderen åtte til tolv år.
- Radio Norge sendte 34 debatter og 1 036 radiomontasjer for barn i 2009.
- Barneprogrammet *Popcorn* ble sendt mellom klokken 1900 og 2000 fra mandag til torsdag, og søndag mellom kl. 0700 og 0800. Den første halvtimen er et tilbud til de mellom fire og åtte år og den siste halvtimen er et tilbud til de mellom åtte og tolv år. Lørdag morgen ble *Sport og Popcorn* sendt, et program om barn, sport og fysisk aktivitet.
- Halvtimen for barna i alderen fire til åtte år startet vanligvis med folkeeventyr i form av et hørespill. Flere av barna som er tilknyttet redaksjonen er med på å lage hørespillene, som i 2009 har konsentrert seg om Asbjørnsen og Moe, H. C. Andersen, Brødrene Grimm og arabiske eventyr fra 1001 natt. Programmet hadde i 2009 også en serie der de eldste forteller om forfattere og intervjuer dem om bøker de har gitt ut. Her ble for eksempel Eli Rygg intervjuet om "Familiens julebok".
- Halvtimen for barna i alderen fire til åtte år har inneholdt en rekke serier i 2009. Blant annet har barna intervjuet bestefar om "gamle dager", og barns hverdagsfortellinger fra for eksempel skole og ferie.
- Musikken i halvtimen for barna i alderen fire til åtte år er tilpasset målgruppen. Det sendes i gjennomsnitt tre barnesanger av for eksempel Hanne Krogh og Knutsen og Ludvigsen. Ut over dette sendes popmusikk som Radio Norge håndplukker til målgruppen.
- Halvtimen for barna i aldersgruppen åtte til tolv år handler også mye om barnekultur, og barna anmelder selv blant annet bøker, lydbøker, teaterforestillinger, musikk og spill. Denne halvtimen inneholder også daglige nyhetene for barn presentert med barns språk, og debatter der barna selv foreslår og diskuterer temaer som er relevante for dem. Diskusjonstemaene i 2009 var blant annet når bør leggetid være, og hvordan si i fra til mobberer.
- Store deler av *Popcorn* lages utenfor studio, da særlig gjennom reportasjer som besøker barn der de er på fritiden. Noen temaer tas opp i lengre serier, for eksempel en serie om

oppfinnelser og fremtiden. Eksempler på andre reportasjer er reportasjer om å være blind, vennskap og forelskelse, skole og skolemiljø, vampyrer samt tegning og maling.

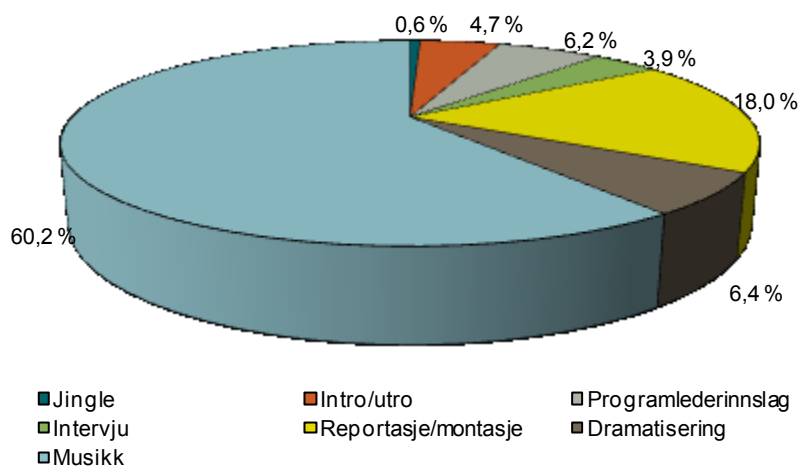
- Musikken i halvtimen for barna i alderen åtte til tolv år er musikk som Radio Norge oppgir at aldersgruppen setter pris på, inkludert Maria Arredondo, Hanna Montana og High School Musical, Celine, Alejandro Fuentes og Lene Marlin.
- Radio Norge vil være en arena der barna tas på alvor. Det er derfor så å si bare barn som deltar i barnesendingene, men voksne blir unntaksvis intervjuet av barna. Radio Norge har prioritert ressurser til å skape reportasjer av høy journalistisk kvalitet i sine barneprogrammer.
- *Popcorn*-redaksjonen har knyttet til seg rundt 40 barn som bidrar fast i sendingene. Disse bidrar blant annet med anmeldelser av nye barnebøker, deltakelse på teaterforestillinger, kino og konserter, og i debatter der barna diskuterer tema som angår barn i hele landet. Radio Norge forsøker å slippe til barn med forskjellige dialekter.
- Flere av barna *Popcorn* knytter seg har flerkulturell bakgrunn, og intervjuobjekter med flerkulturell bakgrunn velges bevisst. Her får de presentere sin kultur, tanker og erfaringer.

Medietilsynets vurdering

Det fremgår av Radio Norges redegjørelse at barneprogrammet *Popcorn* sendes fem ganger i uken. Programmet er delt i to deler og utgjør det daglige tilbud til barn mellom fire og åtte år og for barn mellom åtte og tolv år. Tilbudet til de eldste barna inneholder daglige nyheter for barn og tar opp aktuelle problemstillinger som barn selv får diskutere. Radio Norge oppfyller slik kravet til ukentlig å sende fem programmer for barn mellom fire og åtte år og aktualitetsprogram av og med barn mellom åtte og tolv år. På lørdager heter barneprogrammet *Sport og popcorn* og oppfyller kravet til et magasinprogram om sport og idrett rettet mot barn.

Medietilsynet har hatt fokus på tilbudet til barn de siste årene og oppfatter det som viktig å vurdere hvordan kravene til innhold tilpasset barn oppfylles. Tilsynet har gjennomført en egen kvantitativ innholdsanalyse av Radio Norges programtilbud til barn i 2009. Analysen er basert på et utvalg med tre konstruerte uker gjennom tre tomåneders kontrollperioder som er spredt gjennom hele året. Med konstruksjonen av hele tre typiske uker jevnt fordelt i perioden mai til desember, gir analyseutvalget godt grunnlag for å vurdere det innholdet Radio Norge har tilbudt barna i 2009. Utvalget består av disse datoene: 4., 12., 20. og 28. mai, 13. og 20. juni, 24. august., 1., 9. og 17. september, 3. og 11. oktober, 16., 14., 22. og 24. november, 2. og 10. desember. Hvert innslag i programmene har blitt kodet etter de samme kategoriene, som er utarbeidet på grunnlag av fire hovedvariabler; sjanger, tema, musikk og deltakelse. Disse hovedvariablene består igjen av undervariabler som de ulike innholdselementer er kodet etter. Slik har gjennomsnittlige sendinger av *Popcorn* i perioden mai til desember 2009 blitt etablert gjennom kvantifisering av de 15 sendingene. Figur 1 viser fordelingen av sjangrene som ble brukt i *Popcorn*.

Figur 1: Gjennomsnittlig bruk av ulike sjangrer i *Popcorn*

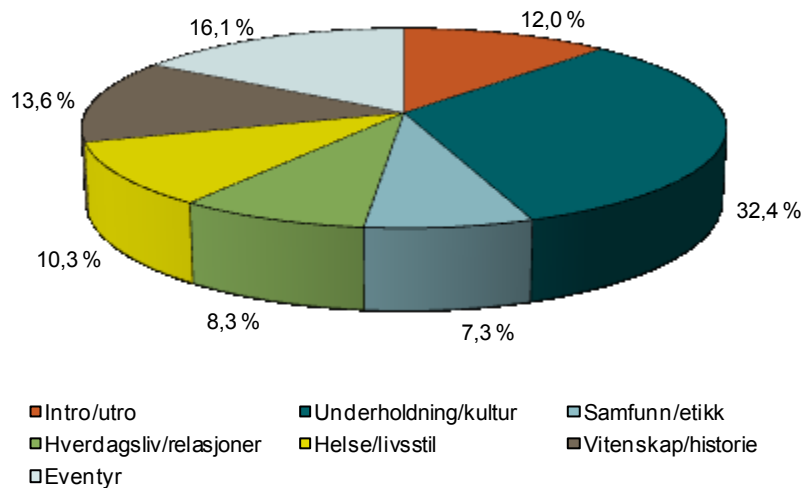

Figuren viser at i *Popcorn* brukes 60 prosent av sendetiden i hvert program til musikk. Målt i faktisk tid av *Popcorn*, som varer ca. én time, betyr det at rundt 25 minutter i hvert program brukes til verbal behandling av de temaene som barnetilbudet skal by på. Dette er et relativt høyt nivå som bidrar til at Radio Norge gir godt rom for en fordypende behandling av stoffet. Analysen viser også at den største sjangeren i det redaksjonelle stoffet er *reportasje/montasje* med hele 18 prosent. Dette er en av de tyngre sjangrene som setter krav til bearbeiding av stoffet, som for eksempel intervjuer utenfor studio, at lyd og innholdstyper monteres sammen til en helhet, og at temaet/saken belyses fra flere sider. Denne typen innslag forekommer som oftest i behandlingen av *vitenskap/historie*.

De neste to innholdssjangrene *dramatisering* og *programlederinnslag* er jevnstore med litt over seks prosent. Programmet byr jevnlig på dramatiseringer av kjente barneeventyr. Programmet byr også på *intervjuer*, i 3,9 prosent av sendetiden. Analysen viser at barn opptrer jevnlig som kilder og deltakere i *Popcorn*. Av den samlede tiden som brukes til redaksjonell behandling av stoffet kom barna selv til orde i 36 prosent av tiden, noe som anses som et tilfredsstillende nivå. Barns deltakelse er et fast innslag i Radio Norges barnetilbud og da særlig i den andre delen av *Popcorn* som er viet de litt eldre barna. Den høye deltakelsen av barn anses som positivt, og i samsvar med Radio Norges spesifikke programkrav på dette området. Programmet byr også på fast deltakelse av *fagperson*, som brukes når eksempelvis temaer innen vitenskap/historie behandles.

Figur 1 konstaterer hvor stort rom som gis til redaksjonell behandling og hvilken måte det redaksjonelle stoffet behandles på (programlederinnslag, intervjuer, reportasje/montasje, opplesning og dramatisering). Det er også relevant å vurdere hvilke temaer Radio Norge tilbyr barna i programmet. Figur 2 viser hvilke temaer som ble behandlet i programmets verbaltid, det vil si sendetiden med redaksjonelt innhold. Figuren inkluderer det som kalles *intro/utro*, som er programlederens introduksjon og ”utroduksjon” av sendingen og oppspark til mer selvstendige programelementer.

Figur 2: Gjennomsnittlig behandling av ulike tema i *Popcorn*

Figur 2 viser at den tematiske fordelingen i *Popcorn* er 32,4 prosent *underholdning/kultur* og de neste kategoriene, som er nesten jevnstore, er *vitenskap/historie* med 13,6 prosent og *eventyr* med 16,1 prosent. Relativt like store andeler har også *helse/livsstil*, *hverdagsliv/relasjoner* og *samfunn/etikk* med henholdsvis 10,3, 8,3 og 7,3 prosent. Medietilsynet vil spesielt fremheve positivt de ressurser som legges ned i dramatisering av eventyr og de faste innslagene med fagperson innenfor vitenskap og historie. Disse innslagene var gjennomgående av en slik varighet at de gav reelt rom for redaksjonell behandling av temaene. En høy andel av innslagene om *vitenskap/historie* i utvalget var *montasjer*, det vil si at de besto av ulike lyd- og innholdstyper sammen med intervju med fagperson.

Et hovedfunn i analysen var den relativt høye andelen barnemusikk på 20,4 prosent. Den norske barnemusikken spilles fast i alle programmene, og da særlig i den første halve timen av sendingene, som ifølge Radio Norges beskrivelse i allmennkringkasterregnskapet er rettet mot de minste barna (fire til åtte år). Medietilsynet har også funnet at programmene gir stort rom til redaksjonell behandling av temaer relevante for barn, sjangermessig bredde, samt høy deltakelse fra barn.

Radio Norge skal sende 250 timer barneprogrammer årlig, og med 260 timer i 2009 oppfylte kanalen dette kravet. Når det gjelder styringsmålstabellen leverte kanalen bare 34 av 50 *debatter* og oppfylte dermed ikke dette sjangerkravet. Radio Norge leverte imidlertid 1 036 *radiomontasjer* og innfridde kravet til 500 med stor margin.

Medietilsynet finner at kravene i styringsmålstabellen ikke er oppfylt. Medietilsynet har valgt å legge vekt på den positive utviklingen og vil derfor ikke reise tilsynssak, men forutsetter at tilbudet innrettes i tråd med kravene i 2010.

Medietilsynets konklusjon

Radio Norge innfrir kravet i § 3-3 c.

Radio Norge leverer det lovede antall timer barneprogrammer jf. tabell for forpliktende programleveranser.

Radio Norge leverer det lovede antall *radiomontasjer*, men ikke det lovede antall *debatter*, jf. styringsmålstabellen.

3.3.1.4 Ungdomsprogrammer

Konsesjonen § 3-3 d.:

Ungdomsprogrammer

Fem ganger ukentlig skal det være program som spesielt er rettet mot ungdom fra tretten år og oppover.

Radio Norge skal i henhold til konsesjonssøknadens tabell for forpliktende programleveranse sende daglige programmer for barn og unge. Leveransen skal utgjøre 250 timer med programmer for unge per år.

Radio Norge skal i henhold til konsesjonssøknadens styringsmålstabell sende 275 *debatter*, 100 *kommentarer/analyser* og 300 *radiomontasjer* for unge per år.

Radio Norges redegjørelse

Radio Norge redegjør for sitt tilbud til ungdom i allmennkringkasterregnskapet (s. 32 til 33), samt i supplerende opplysninger av 15. april 2010. Her fremgår blant annet følgende:

- *God kveld* er Radio Norges ungdomsprogram for de over 13 år og ble i 2009 sendt mellom klokken 2000 og 2200 mandag, tirsdag, onsdag og torsdag. Til sammen sendte programmet 418 timer i 2009.
- Radio Norge sendte 32 debatter og 200 radiomontasjer for unge i 2009.
- *God kveld* har i stor grad konsentrert seg om ungdom som kulturkonsumenter og har servert daglige oppdateringer og lister over musikk, film og spill, foruten reportasjer, debatter og intervjuer med gjester.
- Siste timen av *God Kveld* er viet hitlister. Da inviteres lytterne til selv å sette sammen sin optimale hitliste. Redaksjonen velger så ut hvilke lister de mener bør komme på luften.
- En svært populær aktivitet i 2009 var ”Gi et klimatips – vinn en el-scooter” der lytterne ble inviterte til å sende kreative og nyttige ideer til aktive miljøvalg.
- Som tidligere har elever ved NOROFF Mediegymnas i Fredrikstad vært faste debattanter, med diskusjon av egne tema og tema foreslått av lytterne. I løpet av 2009 diskuterte de blant annet følgende: Bør aldersgrensen på alkohol senkes? Bør skoledagen kortes ned og leksene bli

flere? Bør det være lov ha mobilen på i skoletimene? Hvor viktig er det å gjøre karriere? Bør man legge ut ”dirty” bilder på nettet?

- Programmet har primært invitert gjester som arbeider med kunst og kultur, særlig norske artister i forbindelse med slipp av nye utgivelser. I 2009 ble programmet blant andre gjestet av rapgruppen Madcons Tshawe Baqwa og Yosef Wolde-Mariam, Bodøkvartetten Kråkesølv, sangeren Kim Rune Hagen, tributebandet Valentourettes, multikunstner Magne Furuholmen og sanger og komponist Bjørn Eidsvaag.
- Programmet har også presentert mange spill i 2009, blant andre Batman, Arkham Asylum, King of Fighters XII og The Beatles Rockband.

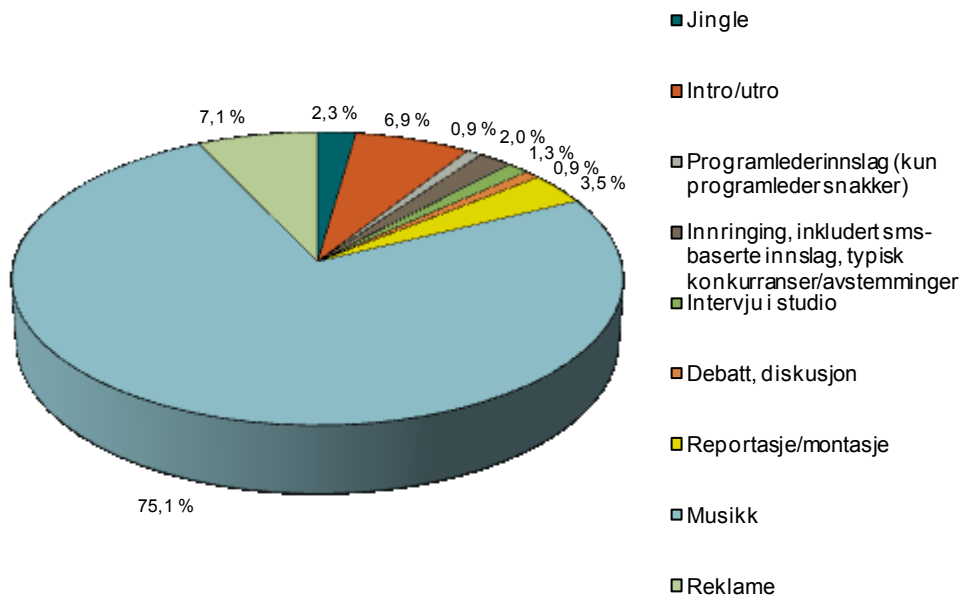
Medietilsynets vurdering

Radio Norges konsesjon stiller krav til at det fem ganger ukentlig skal være program som spesielt er rettet mot ungdom fra tretten år og oppover. Medietilsynet vil i sin vurdering først ta stilling til om kanalen i 2009 sendte program spesielt rettet mot ungdom. Deretter vurderes om kanalen har oppfylt leveransekravene når det gjelder timeantall og ulike sjangre, noe som er relevant for vurderingen av et tilbud spesielt rettet mot ungdom. Endelig vurderes om kravet til fem ukentlige ungdomsprogrammer er oppfylt.

I Radio Norges allmennkringkasterregnskap fremgår det at *God kveld!* er kanalens program spesielt rettet mot ungdom. Det ble i 2009 sendt mellom kl. 2000 og 2200 mandag, tirsdag, onsdag og torsdag. Det redegjøres blant annet for spillanmeldelser og enkelte debatter med temaer som er relevante for ungdom i programmet, men ellers fremgår i liten grad hvorvidt programmet er spesielt rettet inn mot ungdom. Medietilsynet har gjennomført egne kontroller av *God Kveld!*. Kontrollene inngår i vurderingen av om tilbudet oppfyller kravene. Tilsynet har hørt på tolv programsendinger, som har blitt valgt ut som konstruerte uker i perioden mai til desember: 4., 12., 20., 28. mai, 24. august, 1., 9., 17. september, 16., 24. november, 2. og 10. desember. Programmene har blitt kodet etter ulike innholdselementer, og en gjennomsnittlig sending av *God Kveld* i perioden mai til desember 2009 har blitt etablert gjennom kvantifisering av de tolv sendingene. I fremstillingen av funnene under, er *Norgesnyhetene*, som sendes på slaget hver time, trukket ut av analysen fordi det ikke inngår som en del av programmet *God Kveld!*.

Radio Norges ungdomsprogrammer skal blant annet reflektere unges situasjon og hverdag, noe som fremheves i konsesjonssøknaden (s. 16). Denne oppgaven krever bruk av ulike sjangrer og omtale av ulike tema. I vurderingene er det derfor relevant å kartlegge bruken av ulike sjangre, og omtalen av ulike tema i kanalens ungdomsprogram. Figur 3 viser den prosentvise bruken av ulike sjangrer i *God Kveld!*

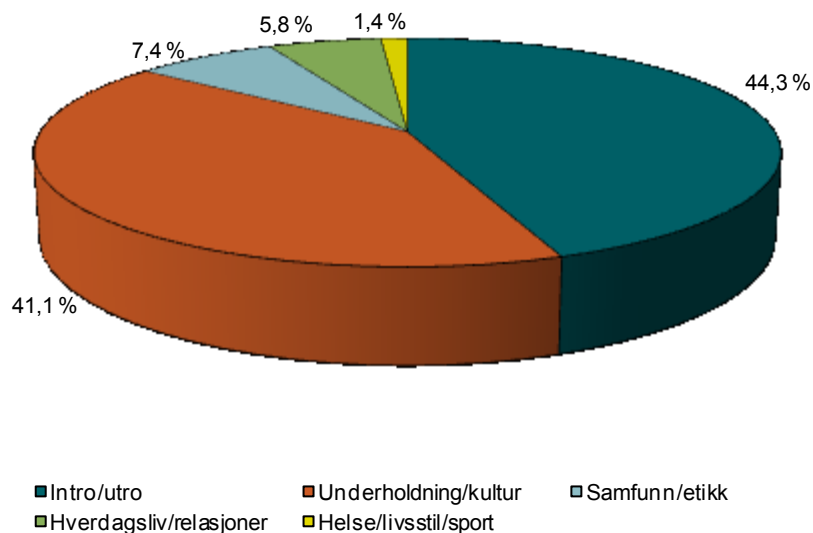
Figur 3: Gjennomsnittlig bruk av ulike sjangrer i *God Kveld!*

Figur 3 viser at musikk utgjorde hele 75,1 prosent av sendetiden til *God Kveld!* fra kl 2000 til 2200. Time to hadde en høyere andel musikk da den var viet til musikkklister fra publikum, men musikk utgjorde en overveiende del av begge timene. Sjangrene med redaksjonelt innhold utgjorde kun 15,5 prosent av sendetiden. Nær halvparten av dette, eller 6,9 av den totale sendetiden, var *intro/utro*, som er programlederens introduksjon og ”utroduksjon” av mer selvstendige programelementer, inkludert musikkinnslag. Det gjenstår dermed lite rom for å oppfylle oppgaven om å reflektere ungdoms situasjon og hverdag på en substansiell måte.

Figur 4 viser hvilke temaer som ble behandlet i programmets verbaltid, det vil si sendetiden med redaksjonelt innhold. Figuren inkluderer *intro/utro*, som ikke er kodet for tema.

Figur 4: Gjennomsnittlig behandling av ulike tema i *God Kveld!*

Figur 4 viser at *intro/utro* utgjorde hele 44 prosent av verbaltiden. Den tematiske behandlingen i de øvrige verbalinnslagene hadde overvekt av underholdning/kultur, med 41 prosent. Noen av sakene fremstår som rettet mot ungdom over 13 år, som for eksempel anmeldelser av spill og intervju med verdensmester i SMS. Mange av sakene omhandler populærkulturelle tema, som kan være av interesse for et allment publikum. Dette inkluderer tema som populærkultur, kjendisnyheter og intervjuer med artister.

Innslag knyttet til temaene *samfunn/etikk, helse/livsstil/sport* og *hverdagsliv/relasjoner* utgjorde til sammen kun 14,6 prosent av verbaltiden i det kontrollerte utvalget. Det samsvarer i liten grad med konsesjonssøknaden, som blant annet lover et debattforum for de over 13 år der det vil være naturlig å ta opp "familie, utdanning, fysisk og psykisk helse, seksualitet, teknologi og musikk" (konsesjonssøknaden s. 16). I de tolv sendingene Medietilsynet lyttet til er det riktignok tre debatter, som handlet om utlegging av bilder på nett, bestemmelse av leggetid og aldersgrense for kjøp av alkohol. Debattene er relevante for ungdom, men utgjorde en liten del av sendingene, kun 0,9 prosent av *God Kvelds* sendetid, se figur 3. Radio Norge nevner i sin redegjørelse at *God Kveld!* mot slutten av 2009 gjeninnførte daglige debatter og nevner åtte debattemaer som alle er relevante for ungdom. Medietilsynet ser positivt på dette. Tilsynet finner at *God kveld!* inneholdt innslag spesielt rettet mot ungdom over 13 år, men at innholdet utgjorde en minimal del av kanalens ungdomsprogrammer.

Ut fra styringsmålstabellen skal Radio Norge tilby 275 *debatter* årlig i sitt programtilbud for ungdom. Allmennkringkasterregnskapet viser at kanalen kun tilbød 32 *debatter* i 2009. Dette representerer en nedgang fra 2008, da kanalen tilbød 120 *debatter* for ungdom. Medietilsynet stilte seg kritisk til den lave andelen debatter i Allmennkringkastingsrapporten for 2008 og forventet bedring i 2009 (s. 31). Tilbudet har blitt redusert ytterligere i 2009 og utgjør et betydelig avvik. Radio Norge dokumenterer videre ingen innslag for oppfyllelsen av kravet til 100 *kommentarer/analyser*, og oppfyller heller ikke kravet til *radiomontasjer* da kun 200 av de lovte 300 ble sendt i 2009.

Kravet til 250 timer *programmer for unge* er oppfylt med god margin. Radio Norge leverte 418 timer *programmer for unge* i 2009.

Når det gjelder konsesjonens krav til ungdomsprogrammer "fem ganger ukentlig" presiserer konsesjonssøknadens tabell for forpliktende programleveranser at kravet gjelder sendinger fem ganger ukentlig. Konsesjonssøknaden oppgir programplaner gjennom ukens hverdager (konsesjonssøknaden s. 15). I Radio Norges redegjørelse fremgår det at kanalens ungdomsprogram kun ble sendt mandag, tirsdag, onsdag og torsdag i 2009 og at det dermed ikke fantes noe ungdomstilbud på fredager.

Medietilsynet finner at Radio Norge ikke oppfyller kravet til at det ukentlig skal sendes fem programmer for unge. Tilsynet vurderer det også slik at Radio Norges programtilbud ikke kan sies å oppfylle kravet til å være spesielt rettet mot ungdom fra 13 år og oppover, slik det fremgår av konsesjonsvilkår og konsesjonssøknad. Medietilsynet finner endelig at kravene til

antall *debatter*, *analyser/kommentarer* og *radiomontasjer* ikke oppfylles. Medietilsynet vil ta opp forholdet i egen tilsynssak.

Medietilsynet konklusjon

Radio Norge innfrir ikke kravet i § 3-3 d.

Radio Norge leverer det lovede antall timer ungdomsprogrammer jf. tabell for forpliktende programleveranser.

Radio Norge leverer ikke det lovede antall *debatter*, *analyser/kommentarer* eller *radiomontasjer* jf. styringsmålstabellen.

Medietilsynet vil ta opp den manglende oppfyllelsen av konsesjonsforpliktelsene i egen tilsynssak. Varsel om sanksjon vil bli sendt per brev og inntas ikke som en del av denne rapporten.

3.3.1.5 Programmer for det flerkulturelle Norge

Konsesjonen § 3-3 e.:

Programmer for det flerkulturelle Norge

Konsesjonæren skal ha et fast ukentlig magasin som tar opp aktuelle flerkulturelle temaer.

Konsesjonæren skal rekruttere medarbeidere med fremmedkulturell bakgrunn.

Konsesjonæren skal legge vekt på å inkludere flerkulturelle perspektiver i sin programvirksomhet generelt, og i nyhets- og aktualitetsdekningen spesielt.

Radio Norge skal i henhold til konsesjonssøknadens tabell for forpliktende programleveranser sende 77 timer med *programmer for det flerkulturelle Norge*.

Radio Norge skal i henhold til konsesjonssøknadens styringsmålstabell sende 75 *debatter*, 50 *kommentarer/analyser* og 50 *radiomontasjer* for det flerkulturelle Norge.

Radio Norges redegjørelse

Radio Norge redegjør for sine *programmer for det flerkulturelle Norge* i allmennkringkasterregnskapet (s. 42 til 45), samt i supplerende opplysninger av 15. april 2010. Av redegjørelsen fremgår blant annet følgende:

- Magasinet *Babel* sendes mandager og tirsdager fra klokken 2315 til 2400. Programmet inneholder reportasjer, debatter, kommentarer, analyser og intervjuer. I 2009 sendte programmet 78 timer.
- Radio Norge sendte 49 *debatter*, 62 *analyser/kommentarer* og 63 *radiomontasjer* i sitt flerkulturelle tilbud i 2009. Kanalen sendte også 26 debatter om etniske minoriteter.
- Formålet med *Babel* er å gi et bilde av det nye, flerkulturelle Norge og å gjøre dette med de nye stemmene som representerer denne endringen. Radio Norge har valgt å lage et flerkulturelt magasin med ordinær norsk samfunnsdebatt der debattantene og gjestene er representanter for våre nye landsmenn. På den måten mener Radio Norge at kanalen også innfrir intensjonen i konsesjonssøknaden (s. 17), der det fremkommer at kanalen skal utfylle den tradisjonelle norske mediedekningen av det flerkulturelle Norge.
- Hver sending av *Babel* har to politiske kommentarer og/eller én til to samfunnslivs-kommentarer. I tillegg lages mellom to og tre reportasjer i uken, primært om noe som har nyhetsinteresse, men også om saker som forteller noe om Norges utvikling mot et flerkulturelt samfunn generelt.
- Programmet har faste debattanter, inkludert Majoran Vivekananthan, ansvarlig redaktør i UTROP!, Mahmona Khan, redaktør for det flerkulturelle ungdomsmagasinet X-plosive og Bashe Musse, prosjektleder i SOMNOR Consulting. Eksempler på andre gjester i 2009 er Helle Godnes, ansatt på asylmottak, Abid Raja, politiker og advokat, Atar Ali, politiker i Rødt, Berit Guro Møller, Mangfoldsåret og Amal Aden, forfatter og samfunnsdebattant.
- Radio Norge gir seks eksempler på debatter i *Babel* 2009, inkludert kontantstøtte kontra barnehage, Mahmona Khan og Bashe Musse, verdien av velgere med minoritetsbakgrunn, Abid Raja og Majoran Vivekanantan samt sjefer med minoritetsbakgrunn, Stian Berge Røsland og Bashe Musse.
- Radio Norge gir ti eksempler på reportasjer i *Babel* i 2009, inkludert hvorfor Hip Hop er flerkulturelt, universitetets bønnenrom for muslimer og Marian Youmans om boken *NORSK! Multikultur på sitt beste*.
- Radio Norge hadde i 2009 tre faste frilansere med flerkulturell bakgrunn, men ingen ansatte. På grunn av presset økonomi har kanalen ikke konkrete planer om ansettelser, men vil forsøke å rekruttere flerkulturelle til eventuelle vikariater og til å dekke frilansbehov i 2010.
- Det flerkulturelle Norge er en naturlig og stor del av den løpende redaksjonelle dekingen, særlig i nyhetene. Saker tas opp i form av debatter, reportasjer, intervjuer, analyser, kommentarer og rene meldinger. Det flerkulturelle handler både om innvandring, norsk urbefolkning og ikke minst ulike kulturer internt i Norge. Ofte vil begrepene flerkulturell, livssyn og minoriteter være overlappende.
- Eksempler på saker i Radio Norges nyhets- og aktualitetsdekning i 2009: Regjeringens ja til Hijab (reportasjer og analyse), Fremskrittspartiet myker opp asylpolitikken i nytt program for å bli et mer spiselig regjeringalternativ (debatt), verdenskonferanse om transseksualitet i Oslo, skjebner og kulturkrasj (nyhetsreportasjer).

Medietilsynets vurdering

Radio Norge skal sende et fast ukentlig magasin om aktuelle flerkulturelle temaer, og oppfylle dette kravet i 2009 med programmet *Babel*, som ble sendt mandag og tirsdag kveld (fra 2315 til 2400).

Medietilsynet finner at redegjørelsen for tilbudet i 2009 er i tråd med programløftene i konsesjonssøknaden som blant annet har intensjoner om å ”granske utfordringer i møtet mellom fremmedkulturelle og norsk samfunnsliv/arbeidsliv i vid forstand” (s. 17).

Konsesjonen stiller krav til rekruttering av medarbeidere med fremmedkulturell bakgrunn. Radio Norge hadde tre faste frilansere (i Norgesnyhetene) med slik bakgrunn i 2009, men ingen fast ansatte. Kanalen opplyser at denne situasjonen henger sammen med presset økonomi og en medarbeiders svangerskapspermisjon. Det redegjøres videre for planer om økt rekruttering av medarbeidere med flerkulturell bakgrunn i 2010. Medietilsynet finner at Radio Norge ikke oppfyller kravet til rekruttering, men registrerer de særskilte omstendighetene i 2009. Tilsynet finner det ikke hensiktsmessig å reise tilsynssak og forutsetter at kanalens rekrutteringsplaner realiseres.

Radio Norge redegjør tilfredsstillende for hvordan flerkulturelle perspektiver inkluderes i kanalens nyhets- og aktualitetsdekning. Allmennkringkasterregnskapet viser hvordan kanalen integrerer flerkulturelle perspektiver i programvirksomheten for øvrig, som i barneprogrammet *Popcorn* og livssynsprogrammet *Panorama* (se punkt 3.3.1.3 og 3.3.1.6). *Popcorn* har knyttet til seg flere barn med flerkulturell bakgrunn som til sammen reflekterer det voksende kulturelle mangfoldet i Norge. Inkluderingen av fremmedkulturelle perspektiver i disse programmene er positivt og bidrar til oppfyllelsen av Radio Norges allmennkringkasteroppdrag. Tilsynet mener at Radio Norge oppfyller med dette kravet til å legge vekt på å inkludere flerkulturelle perspektiver i sin programvirksomhet generelt, og i nyhets- og aktualitetsdekningen spesielt.

Radio Norge sendte 78 timer med *Babel* i 2009, noe som innfridde kravet til 77 timer med programmer om det flerkulturelle Norge.

Når det gjelder det flerkulturelle tilbudets sjangermessige bredde registrerer Medietilsynet en økning fra 2008. Radio Norge leverer godt både når det gjelder *analyser/ kommentarer*, med 62 mot søknadens 50, og *radiomontasjer*, med 63 mot søknadens 50. Radio Norge oppfyller ikke kravet til 75 *debatter*, men antallet har økt fra 0 i 2008 til 49 i 2009. Tilsynet ser også positivt på at kanalen med god margin oppfylte kravet til *debatter* om etniske minoriteter, noe som er nært knyttet til flerkultur. Radio Norge er forpliktet til seks *debatter* om etniske minoriteter, men leverte hele 26. Kravet til *debatter* er ikke oppfylt. Tilsynet har imidlertid valgt å legge avgjørende vekt på den positive utviklingen i antall *debatter* i 2009. Tilsynet finner på denne bakgrunn at det ikke hensiktsmessig å reise tilsynssak, men forutsetter at tilbudet innrettes i tråd med kravene.

Medietilsynets konklusjon

Radio Norge innfrir ikke kravet i § 3-3 e.

Radio Norge leverer antall lovede timer *programmer for det flerkulturelle Norge* jf. tabell for forpliktende programleveranser.

Radio Norge oppfyller kravene til *analyser/kommentarer* og *radiomontasjer*, men oppfyller ikke kravet til *debatter* jf. styringsmålstabellen.

3.3.1.6 Livssynsprogrammer

Konsesjonen § 3-3 f.:

Livssynsprogrammer

Konsesjonæren skal ha ukentlige livssynsprogrammer samt debatter og analyser/kommentarer som tar opp temaet livssyn. Både det kristne og andre livssyn skal vies plass.

Radio Norge skal i henhold til de forpliktende leveransemålene sende 95 timer med livssynsprogram per år.

Radio Norge skal i henhold til styringsmålstabellen sende 70 *debatter*, 60 *analyser/kommentarer* og 75 *radiomontasjer* per år.

Radio Norges redegjørelse

Radio Norge redegjør for sine livssynsprogrammer i allmennkringkasterregnskapet (s. 38 til 40). Av redegjørelsen fremgår blant annet følgende:

- Radio Norge tilbyr livssynsprogrammer i form av portrettprogrammet *Panorama* som sendes hver søndag mellom klokken 2200 og 0000. Programmet sendte 98 timer i 2009.
- Radio Norge sendte 25 debatter, 88 analyser/kommentarer og 25 radiomontasjer i 2009.
- *Panorama* portretterer kjente, reflekterte mennesker på en måte som gir fordypende perspektiver om livets store og små spørsmål.
- Radio Norge oppgir 24 eksempler på gjester i *Panorama* i 2009, inkludert Mahmona Khan, forfatter og journalist, Gerd Fleischer, menneskerettighetsforkjemper, Kari Bremnes, artist, Lars Sponheim, politiker, Abid Raja, advokat og politiker, Sunniva Gylver, prest, Ole Paus, artist og Kjell Magne Bondevik, fredsmekler.
- Radio Norge oppgir 15 eksempler på spørsmål som ble tatt opp i *Panorama* i 2009, inkludert hva er det som betyr mest for deg i ditt liv? Hvilke verdier bygger du livet ditt på? Har du en tro? Hva tror du i så fall på? Hvilke prioriteringer gjør du i livet ditt? Hva inspireres du av? Hvordan takler du kriser?
- Radio Norge legger vekt på å levere et program som ikke polariserer unødvendig. Dette er i samsvar med konsesjonssøknaden der det også poengteres at kanalens livssynsprogrammer ikke skal få en ekskluderende profil som gjør dem interessante bare for en liten gruppe mennesker. Fra tid til annen inviteres representanter fra "folk flest", som bidrar til å synliggjøre at eksistensielle spørsmål og livssyn er noe som angår alle.
- *Panorama* er lojal til intervjujangeren og gir følgelig ikke plass til for eksempel debatt. Radio Norge har valgt å rendyrke denne profilen fordi den er mangelvare i kommersiell radio og

fordi programmet dermed skiller seg ut fra det man finner hos konkurrentene.

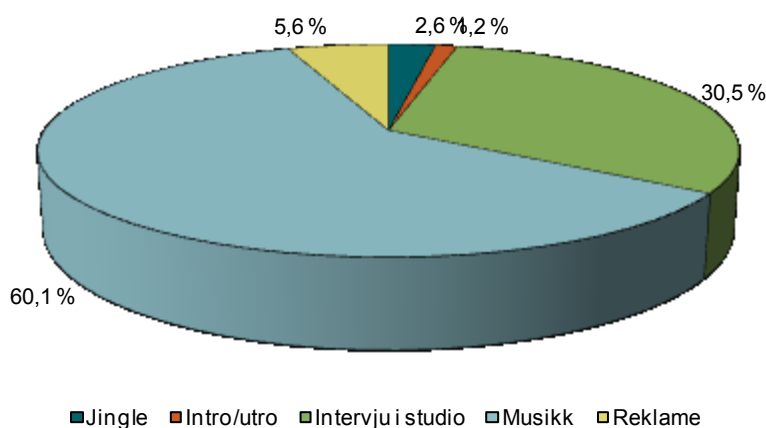
- Radio Norge har valgt å sende livssynsdebattene og reportasjene særlig i *Norgesmagasinet*. Livssynsrelaterte saker var oppe i *Norgesmagasinet* 88 ganger i 2009, i form av debatter, analyser/kommentarer, intervjuer og radiomontasjer. Dette er et prioritert tema fordi det appellerer sterkt til våre følelser og fordi vi i vårt stadig mer mangfoldige samfunn møter nye utfordringer som nettopp handler om livssyn. Eksempler på saker i 2009 er: Aktiv dødshjelp, skal vi selv bestemme når vi skal dø? (debatt), 30 år siden filmen "Life of Brian" ble forbudt i Norge med begrunnelse at den var blasfemisk, kunne dette ha skjedd i Norge i dag? (analyse), Sveits vil forby minareter etter folkeavstemning. Er det en god ide å innføre folkeavstemninger om denne type emner også i Norge? (debatt).

Medietilsynets vurdering

Radio Norge sendte programmet *Panorama* hver søndag i 2009 og oppfylte slik kravet til ukentlige livssynsprogrammer.

Konsesjonen stiller krav til debatter og analyser/kommentarer som tar opp temaet livssyn og at både det kristne og andre livssyn vies plass. Radio Norge redegjør kort for hvordan livssyn behandles i *Panorama*, med eksempler på gjester og vinklinger. Medietilsynet har gjennomført egne kontroller av hvordan livssynsprogrammet oppfyller kravene i konsesjonsvilkår og konsesjonssøknad, og har i den sammenheng lyttet gjennom ni programsendinger i perioden mai til desember (10., 24. mai, 7. juni, 13., 30. august, 27. september, 15., 29. november og 13. desember). Programmene har blitt kodet etter ulike innholdselementer, og en gjennomsnittlig sending av *Panorama* i perioden mai til desember 2009 har blitt etablert gjennom kvantifisering av de ni sendingene.

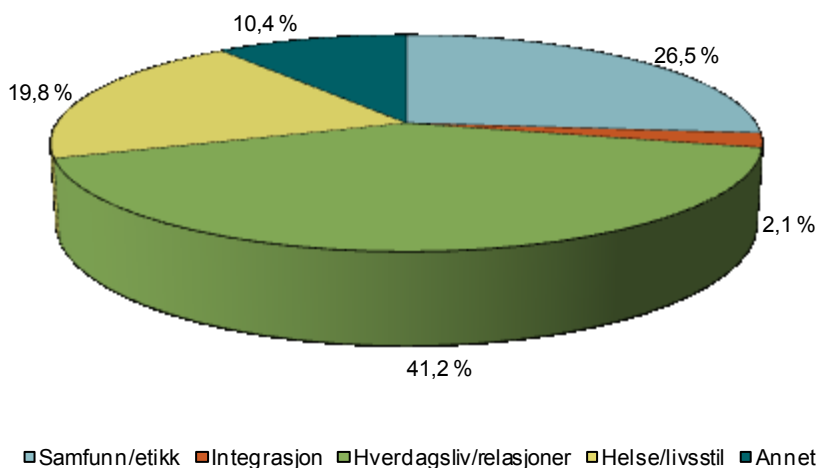
Figur 5: Gjennomsnittlig bruk av ulike sjangrer i *Panorama*

Figur 5 viser at musikk utgjorde 60,1 prosent av Panoramas sendetid fra kl. 2000 til 2200. *Intervju* utgjorde 30,5 prosent av sendetiden. *Intro/utro* er programlederens introduksjon og "utroduksjon" av mer selvstendige programelementer, inkludert introduksjon til

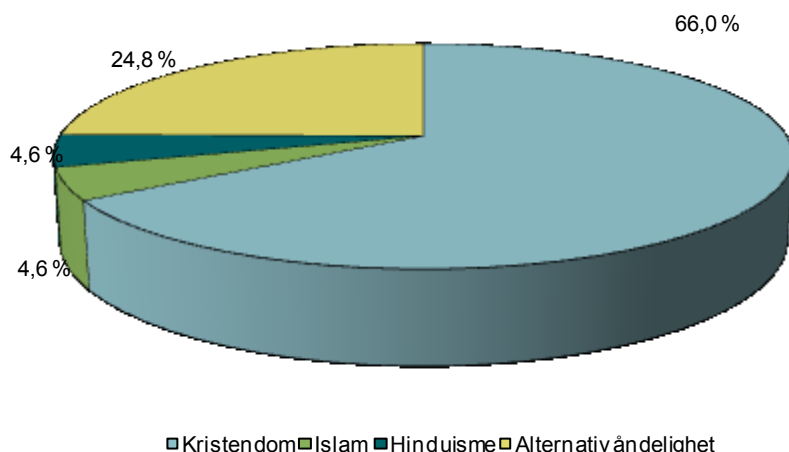
musikkinnslag. *Intro/utro* utgjorde kun 1,2 prosent av sendetiden, og det innebærer at mesteparten av verbaltiden kunne gå til diskusjon og fordypning i programmets tema. Figur 6 viser hvordan samtalen i *Panorama* ble brukt på ulike tematiske livsområder.

Figur 6: Gjennomsnittlig tematisering av ulike livsområder i *Panorama*

Figur 6 viser hvordan *Panoramas* verbaltid (31,7 prosent av sendetiden) ble brukt til å diskutere ulike tematiske livsområder. Den viser at behandling av problemstillinger knyttet til *hverdagsliv/ relasjoner* utgjorde 41,2 prosent av verbaltiden, men at også *samfunn/etikk* ble mye diskutert og utgjorde 26,5 prosent. Temaene nevnt over ble i sendingene knyttet til religion i underkant av en tredjedel av samtalen (21 stikk). Samtaler knyttet til religion utgjorde rundt åtte prosent av den totale sendetiden, og figur 7 viser hvordan de fordelte seg på ulike religioner.

Figur 7: Gjennomsnittlig omtale av ulike religioner i *Panorama*

Figur 7 viser at *Kristendom* er religionen som omtales mest, dernest *alternativ åndelighet*, som omfatter ulike åndelige overbevisninger uten forankring i religiøse trossamfunn. Andre

religioner berøres i kun 9,2 prosent av samtalene om religion, i vårt utvalg *islam* og *hinduisme*.

Kontrollene indikerer at en stor andel av *Panoramas* sendetid går til substansiell samtale med gjester, men at religion behandles i begrenset grad og at få religioner omtales. Dette henger sammen med at ingen av gjestene som deltok i programmet hadde roller i livssynsorganisasjoner og kun to hadde religiøs overbevisning. Gjestene var derimot kjente offentlige personer og utgjorde i de kontrollerte sendingene følgende liste: Trine Skei Grande (nestleder i Venstre), Kjetil Andre Aamodt (alpinist), Jenny Jensen (sangerinne og slankedronning), Dag Rune Olsen (forsker på kreft), Lars Sponheim (leder i Venstre), Kjell Olav Svendsen (lege/sexolog), Mette Hanekamhaug (ung stortingsrepresentant for FrP), Jarl Goli (skuespiller og forfatter), Åslaug Haga (tidligere leder i SP).

Radio Norge skriver i sitt allmennkringkasterregnskap at *Panorama* portretterer kjente, reflekterte mennesker på en måte som gir fordypende perspektiv på en rekke sider av livet. Samtalene med gjestene behandler i stor grad vesentlige spørsmål knyttet til deres verdivalg og livssløp, og oppfyller dermed konsesjonssøknadens planer om å formidle livshjelp til lytterne. Kontrollen indikerer imidlertid at Radio Norge med *Panorama* ikke oppfyller kravet om at "både det kristne og andre livssyn skal vies plass", jf. konsesjonen § 3-3 f., samt å presentere ulike miljøer og personer tilknyttet ulike livssynsgrupper (konsesjonssøknaden side 18).

Musikkprofilen i de kontrollerte programmene skiller seg noe fra kanalens profil før øvrig, blant annet med en høyere andel visemusikk (4,4 prosent av musikken), men det ble ikke spilt religiøs musikk, altså musikk tilknyttet religiøse fellesskap. Det indikerer at Radio Norge i begrenset grad innfrir konsesjonssøknadens planer om at det i livssynsprogrammene vil foreligge et innholdstilpasset spekter av musikk (konsesjonssøknaden s. 18). Samlet sett speiler programmet i begrenset grad mangfoldet i det religiøse livet i Norge.

I allmennkringkastingsrapporten for 2008 konkluderte Medietilsynet med at Radio Norge ikke innfridde kravet til livssynsprogrammer. Radio Norge oppfylte verken kravet til antall sendetimer, eller antall *debatter*, *kommentarer/analyser* og *radiomontasjer*, og kanalen ble ilagt sanksjon for dette bruddet. I 2009 innfridde Radio Norge kravet til 95 timer med livssynsprogrammer med 98 sendetimer med *Panorama*. Også når det gjelder styringsmålstabellens sjangerkrav registrerer Medietilsynet forbedring. Kanalen leverte 88 *analyser/kommentarer* og oppfylte kravet til 60 med god margin. Når det gjelder *debatter* og *radiomontasjer* gikk utviklingen i positiv retning, fra 0 i 2008 til 25 leveranser i begge sjangrer i 2009. Radio Norge oppfyller likevel ikke kravet til 70 *debatter* og 75 *radiomontasjer*.

Radio Norge redegjør for at *Norgesmagasinet* sender *analyser/kommentarer* og *debatter* om livssyn, noe som bidrar til å oppfylle kravet i § 3-3 f. første setning. Når det gjelder konsesjonssøknadens krav til sjangermessig bredde vil Medietilsynet gjenta standpunktet i vedtak om advarsel av 14. desember 2009 (s. 5). *Debatter* i nyhetene kompenserer ikke for manglende *debatter* om livssyn etter konsesjonssøknadens styringsmål. I det foreliggende

tilfellet finner ikke tilsynet det hensiktsmessig å reise tilsynssak. Tilbudet utvikler seg i positiv retning, men Medietilsynet forutsetter at tilbudet innrettes i tråd med kravene i 2010.

Medietilsynets konklusjon

Radio Norge innfrir ikke kravet i § 3-3 f.

Radio Norge leverer det lovede antall timer *livsytelsesprogrammer* jf. tabell for forpliktende programleveranser.

Radio Norge oppfyller kravet til *analyser/kommentarer*, men ikke kravet til *debatt* og *radiomontasje* jf. styringsmålstabellen.

3.3.1.7 Programmer særlig rettet mot den samiske befolkning

Konsesjonen § 3-3 g.:

Programmer særlig rettet mot den samiske befolkning.

Konsesjonæren skal daglig tilby nyhetssendinger på samisk. I tillegg skal konsesjonæren i samarbeid med samiske institusjoner presentere daglige analyser/kommentarer om samiske forhold på norsk språk.

Konsesjonæren skal legge vekt på å inkludere samiske perspektiver i sin programvirksomhet generelt, og i nyhets- og aktualitetsdekningen spesielt.

I henhold til konsesjonssøknadens tabell for forpliktende programleveranser skal Radio Norge sende 30 timer per år med daglige sendinger for den samisk-språklige befolkningen.

Radio Norges redegjørelse

Radio Norge redegjør for sitt tilbud til den samiske befolkningen i allmennkringkasterregnskapet (s. 34 til 37), samt i supplerende opplysninger av 15. april 2010. Der fremgår blant annet følgende:

- Radio Norge sendte 32 timer programmer for den samisk-språklige befolkningen i 2009. Ti timer daglige nyheter på samisk, 11 timer daglig analyse om samiske forhold og elleve timer debatt om samiske forhold.
- De daglige nyhetssendingene på samisk lages ved Radio Norges kontor i Tromsø. Sendetidspunktet er i denne perioden flyttet fra etter midnatt til etter nyhetene på norsk kl. 2215. Lengden varierer fra mellom to og ett halvt og tre minutter.
- Radio Norge har i 2009 styrket tilbudet til og om den samiske befolkningen vesentlig i forhold til foregående år.
- Høsten 2009 lanserte Radio Norge programmet *Forberg i Sameland*, som sendes etter de lange nyhetssendingene klokken 2215 på onsdager. Dette er et debattprogram som tar for seg

problemstillinger knyttet til interne samiske spørsmål samt konflikter mellom storsamfunnet og den samiske urbefolkningen.

- Eksempler på temaer i *Forberg i Sameland* i 2009: Hvem havner i posisjon og i opposisjon i det nye Sametinget, Fremskrittspartiet vil at Sametinget skal nedlegges, samepolitiske spørsmål er blitt en kasteball i regjeringen, konflikt mellom bønder og reindriftssamer i Finnmark.
- Eksempler på debattanter i *Forberg i Sameland* i 2009: Jørn Suhr, leder i Alta bondelag, Randi Skum, sametingsrepresentant NSR, Nils Henrik Sara, leder Norske Reindriftssamers Landsforbund, Johan Mikkel Sara, partiet "Samer bosatt i sør", Statssekretær Raimo Valle og Sametingspresident Egil Olli.
- Daglig analyse om samiske forhold på norsk ivaretas gjennom programmet *Edda*. Programmet har i løpet av 2009 blitt produsert både i Tromsø og i Oslo. Programlederne inviterer ressurspersoner fra samiske institusjoner, politikk, kultur og samfunnsliv til en analytisk samtale som er rettet mot den norske befolkningen, men som utelukkende handler om samiske forhold. *Edda* sendes mandag til fredag etter nyhetene klokka 20. *Edda* og nyhetene på samisk er også tilgjengelig på Radio Norges hjemmesider og kan podcasts.
- Eksempler på temaer i *Edda* i 2009: Det samiske teateret Beavvas vil møte Kulturdepartementet, privat initiativ til nytt teaterbygg for Beavvas, behov for rettighetsutredning om bruken av fjordene i Finnmark, ny bok om sørsamisk historie, økonomisk krise for pitesamisk museum, situasjonen ved det samiske teateret, Sametingsvalget.
- Radio Norge gjør i sin daglige redaksjonelle vurdering av nyhetsbildet ofte vurderinger av samiske spørsmål og om de når opp i forhold til andre saker. Eksempler på saker i 2009 er krav om at også kongefamilien må snakke samisk (reportasje), Mikkel Gaup brenner for å spre den samiske kulturen og finansierer selv samisk kulturhelg i Oslo (reportasje), Kronprinsesse Mette Marit vil fremme samisk språk som offisielt norsk språk (reportasje).

Medietilsynets vurdering

Radio Norge sendte daglige nyhetssendinger på samisk kl. 2215 gjennom 2009, og oppfylte dermed konsesjonens krav på dette punktet. I 2008 ga Medietilsynet Radio Norge advarsel for å sende daglige samiske nyhetssendinger rett etter midnatt og ser positivt på at tilbudet nå er lagt til et tidspunkt bedre tilpasset lytterne.

Konsesjonen stiller videre krav til samarbeid med samiske institusjoner for presentasjon av daglige analyser/kommentarer om samiske forhold på norsk språk. I 2009 opprettet Radio Norge debattprogrammet *Forberg i Sameland*, og programmet oppgir en rekke relevante temaer og gjester for oppfyllelsen av dette kravet. *Edda* (opprettet i 2008) kan også vise til deltakelse fra flere ressurspersoner fra samiske institusjoner, og byr på analytiske samtaler rettet mot den norske befolkningen, som kun handlet om samiske forhold. Kravet i § 3-3 andre setning anses dermed oppfylt.

Radio Norge skal legge vekt på å inkludere samiske perspektiver i sin programvirksomhet generelt, og i sin nyhets- og aktualitetsdekning spesielt. Radio Norge gir eksempler på hvordan samiske spørsmål inngår kanalens daglige redaksjonelle nyhetsarbeid. Medietilsynet har begrenset dokumentasjon på at inkluderingen av samiske perspektiver vektlegges verken i nyhets- og aktualitetsdekningen spesielt eller programvirksomheten generelt, men kan konstatere at samiske perspektiver i 2009 har vært representert i programvirksomheten.

Tilsynet etterlyser bedre dokumentasjon på innfrielsen av denne delen av konsesjonskravet i Radio Norges neste allmennkringkasterregnskap.

Radio Norge sendte 32 timer programmer for den samisk-språklige befolkningen i 2009 og innfridde dermed kravet til 30 timer.

Medietilsynets konklusjon

Radio Norge innfrir kravet i § 3-3 g.

Radio Norge leverer det lovede antall timer *programmer særlig rettet mot den samiske befolkning* jf. tabell for forpliktende programleveranser.

3.3.1.8 Programmer for "de nye eldre"

Radio Norge skal i henhold til konsesjonssøknadens tabell for forpliktende programleveranser sende 88 timer per år med *programmer for "de nye eldre"* per år.

Radio Norge skal i henhold til konsesjonssøknadens styringsmålstabell sende *75 debatter, 25 kommentarer/analyser* og *300 radiomontasjer* per år.

Radio Norges redegjørelse

Radio Norge redegjør for sitt tilbud til "de nye eldre" i allmennkringkasterregnskapet (s. 46 til 47), der blant annet følgende fremgår:

- Det ble sendt 104 timer programmer for "de nye eldre" i 2009. Radio Norges tilbud til denne gruppen er først og fremst programmet *Godt voksen* som ble videreført fra 2008. Programmet ble sendt lørdager og søndager fra kl. 0600 til 0700.
- Radio Norge sendte 21 *debatter*, tolv *kommentarer/analyser* og 25 *radiomontasjer* for "de nye eldre" i 2009.
- *Godt voksen* bruker en rekke sjangerformer som rene intervjuer, analyser, debatter, reportasjer og humor. For å understreke godene ved å bli godt voksen tar Radio Norge opp en rekke temaer innefor områdene kulturopplevelser, reiser, mat og drikke, velvære og det å ta vare på kroppen sin. I løpet av 2009 er det også blitt anmeldt en rekke lydbøker som kan falle i smak for godt voksne.
- En liste med 20 eksempler på saker i 2009 inkluderer: Forholdet til barn og barnebarn, ny arvelov, hva går den ut på?, unn deg å bruke penger på deg selv, å flytte inn i en mindre bolig.
- En liste med tolv eksempler på gjester i 2009 inkluderer: Lege Trond Karlsen har gitt helseråd for godt voksne, redaktør Marianne Mowinckel i "Vi over 60" har levert kommentarer om det å bli godt voksen, familieterapeut Jannicke Tindberg har snakket om samlivstemaer, aldersforsker Kirsten Thorsen har fortalt om psykologisk forskning på eldre, Otto Risanger har gitt økonomiske råd for godt voksne.

Medietilsynets vurdering

Radio Norges konsesjonssøknad oppgir følgende programforpliktelse: "I årene som kommer vil Norge få en betydelig samfunnsgruppe som ofte betegnes som "De Nye Eldre". Kanalen ønsker å utvikle et tilbud til denne målgruppen og vil bestrebe seg på at denne befolkningsgruppens perspektiver kommer til uttrykk i offentligheten og at tema som gruppen er særlig opptatt av blir dekket inn i kanalens programvirksomhet." (Konsesjonssøknaden s. 21.) Radio Norges allmennkringkastingsregnskap viser at programmet *Godt voksen* gjennom sin tematikk og sine gjester innfrir forpliktelsen.

Radio Norge sendte 104 timer programmer for "de nye eldre" i 2009, noe som var 16 timer mer enn kravet og en økning fra 92 timer i 2008.

Når det gjelder styringsmålstabellen sendte Radio Norge kun 21 av 75 *debatter*, tolv av 25 *kommentarer/analyser* og 25 av 300 *radiomontasjer*. Antallet *radiomontasjer* gikk i 2009 ned til 25 fra 50 i 2008. For de to førstnevnte sjangrene representerer leveransen i 2009 imidlertid en forbedring fra 2008, da ingen ble levert. Tilsynet finner det ikke hensiktsmessig å reise tilsynssak så lenge tilbudet utvikler seg i positiv retning, men forutsetter at tilbudet innrettes i tråd med kravene.

Medietilsynets konklusjon

Radio Norge leverer antall lovede timer *programmer for "de nye eldre"*, jf. tabell for forpliktende programleveranser.

Radio Norge oppfyller ikke kravet til *debatter, analyser/kommentarer* og *radiomontasjer* jf. styringsmålstabellen.

3.3.1.9 Programmer om natur, vitenskap og teknologi

I henhold til konsesjonssøknadens tabell for forpliktende programleveranser skal Radio Norge sende 87 timer per år med *programmer om natur, vitenskap og teknologi* per år.

I henhold til konsesjonssøknadens styringsmålstabell skal Radio Norge sende 50 *debatter* og 100 *radiomontasjer* per år.

Radio Norges redegjørelse

Radio Norge redegjør for sine *programmer om natur, vitenskap og teknologi* i allmennkringkasterregnskapet (s. 48 til 51), der blant annet følgende fremgår:

- Radio Norges program om vitenskap og teknologi har navnet *Kosmo*. Det sendes hver søndag mellom kl. 2000 og 2200. *Kosmo* sendte 104 programtimer i 2009.
- Kanalen sendte 25 debatter, 237 kommentarer/analyser og 180 radiomontasjer om natur, vitenskap og teknologi i 2009.
- Formålet med programmet er blant annet å presentere ny forskning og øvrige nyheter innen vitenskap og teknologi. Redaksjonen søker også å velge ut forskning som i stor grad er relevant for lytterne, særlig innenfor helse og miljø.
- Faste bidragsytere i løpet av 2009 har vært psykolog John Petter Fagerhaug, arkeolog Ellen Marie Næss, sosialantropolog Tone Karlgård, religionshistoriker Asbjørn Dyrendal, Ingrid Spilde og Bjørnar Kjensli fra Forskning.no samt astrofysiker Knut Jørgen Røed Ødegaard.
- Mye av *Kosmo* lages utenfor studio ved at programlederen oppsøker forskningsmiljøer og universiteter. Programlederen har laget lengre reportasjeserier fra blant annet Akvariet i Bergen og Teknisk Museum, Historisk Museum og Vikingskipsmuseet i Oslo.

Medietilsynets vurdering

Gjennom konsesjonssøknaden (s. 18 til 19) er Radio Norge forpliktet til følgende: "redaksjonen vil arbeide med å popularisere vitenskapelige gjennombrudd innenfor helse, miljø og teknologi med vekt på hvordan disse forventes å påvirke måten vi lever på og etiske dilemma som mange nyvinninger kan føre med seg." Beskrivelsen av programmet *Kosmo* viser at Radio Norge følger de redaksjonelle forpliktelsene.

Radio Norge sendte 104 timer programmer om natur, vitenskap og teknologi i 2009, noe som var 17 timer mer enn kravet, og en økning fra 87 timer i 2008.

Radio Norge sendte 25 *debatter* og oppfylte ikke kravet til 50, men doblet likevel antallet fra 2008. Med 180 *radiomontasjer* oppfylte kanalen kravet til 100. Det ble også sendt 237 *kommentarer/analyser* selv om dette ikke er et krav etter styringsmålstabellen. Medietilsynet finner at kravene i styringsmålstabellen ikke er oppfylt. Tilsynet finner det ikke hensiktsmessig å reise tilsynssak så lenge tilbudet utvikler seg i positiv retning, men forutsetter at tilbudet innrettes i tråd med kravene.

Medietilsynets konklusjon

Radio Norge leverer antall lovede timer *programmer om natur, vitenskap og teknologi*, jf. tabell for forpliktende programleveranser.

Radio Norge oppfylder kravet til antall *radiomontasjer*, men ikke kravet antall *debatter*, jf. styringsmålstabellen.

3.3.1.10 Programmer om forbrukerstoff

I henhold til konsesjonssøknadens tabell for forpliktende programleveranser skal Radio Norge sende 50 timer *programmer om forbrukerstoff* per år.

I henhold til konsesjonssøknadens styringsmålstabell skal Radio Norge sende 50 *debatter* og 150 *radiomontasjer* om forbrukerstoff per år.

Radio Norges redegjørelse

Radio Norge redegjør for sitt forbrukerstoff i allmennkringkasterregnskapet (s. 52 til 53), der blant annet følgende fremgår:

- *Inspektør* er Radio Norges program om forbrukerstoff. Programmet sendes to ganger i uken, fra klokken 2315 til 2400 torsdager og fredager. Programmet sendte 78 timer i 2009.
- Radio Norge sendte 13 *debatter*, 75 *kommentarer/analyser* og 150 *radiomontasjer* i 2009.
- Formålet med programmet er å gi relevante nyheter og råd om forbrukersaker lytterne ofte støter på i dagliglivet. I tillegg hjelpes lytterne til å ta valg når det gjelder private innkjøp og bruk av private og offentlige tjenester. Eksempler her er økonomistyring, valg av bankforbindelse, forsikring, helse, reise og miljøprodukter.
- I tillegg til enkeltstående saker lages også lengre serier. Eksempler på dette er blant annet båtliv og sjøvett, hage og valg av hageprodukter, sopplukking og vedlikehold av bil.
- En liste med seks eksempler på saker om helse, kropp og trening inkluderer: UV-stråler er skadelig ikke bare for huden men også for øynene. Hva bør vi gjøre før vi utsetter oss for strålene? Intervju med Terje Christensen, forsker ved Statens strålevern. Hvordan fjerne tatoveringstabber?
- En liste med ti eksempler på saker om økonomi inkluderer blant annet: Husleieloven er blitt endret. Hva får endringen å si både for leietaker og utleier? Hvordan føre selvangivelsen smart og korrekt slik at man unngår etterspill? Kreativ restemat, spar penger på å få noe godt ut av lite.

Medietilsynets vurdering

Radio Norges konsesjonssøknad oppgir følgende forpliktelse: "Kanalens målsetting med dette stoffområdet er å hjelpe lytterne med å foreta valg. Servicejournalistikken vil dekke et bredt spekter av produkter og tjenester fra private og offentlige leverandører." (Konsesjonssøknaden s. 19) Radio Norges redegjørelse for programmet *Inspektors* forbrukersaker i 2009 viser at kanalen følger de redaksjonelle planene i søknaden.

Radio Norge sendte 78 timer programmer med forbrukerstoff i 2009, noe som var 28 timer mer enn kravet, og en økning fra 55 timer i 2008. Kanalen sendte i 2009 13 *debatter* om forbrukerstoff og oppfylte ikke kravet om 50, men utbedret likevel tilbudet fra 2008 da kanalen ikke sendte noen. Det ble videre sendt 75 *kommentarer/analyser* selv om styringsmålstabellen ikke stilte krav til levering av denne sjangeren. Tilbudet med *radiomontasjer* ble også utbedret i 2009 og oppfylte kravet om 150. Medietilsynet finner at

kravene i styringsmålstabellen ikke er oppfylt. Tilsynet finner det ikke hensiktsmessig å reise tilsynssak så lenge tilbudet utvikler seg i positiv retning, men forutsetter at tilbudet innrettes i tråd med kravene.

Medietilsynets konklusjon

Radio Norge leverer det lovede antall timer forbrukerprogrammer jf. tabell for forpliktende programleveranser.

Radio Norge innfrir kravet til antall *radiomontasjer*, men ikke kravet til antall *debatter*, jf. styringsmålstabellen.

3.3.1.1 Programmer om sport og idrett

I henhold til konsesjonssøknadens tabell for forpliktende programleveranser skal Radio Norge sende 336 timer per år med programmer om sport og idrett.

I henhold til konsesjonssøknadens styringsmålstabell skal Radio Norge sende 50 *debatter*, 300 *kommentarer/analyser* og 100 *radiomontasjer* om sport og idrett per år.

Radio Norges redegjørelse

Radio Norge redegjør for sine programmer med sport og idrett i allmennkringkasterregnskapet (s. 54 til 57), der blant annet følgende fremgår:

- Radio Norge sendte 364 timer med programmer med sport og idrett i 2009. Kanalen tilbød redaksjonelt stoff om sport og idrett på tre arenaer: De daglige *Norgesnyhetene*, *Popcorn Sport for barn* lørdag mellom klokken 0700 og 0800, men først og fremst i direkte sendingen som går fra klokken 1400 til klokken 2000 hver søndag hele året i gjennom.
- Radio Norge sendte tolv *debatter*, 104 *kommentarer/analyser* og 25 *radiomontasjer* om sport og idrett i 2009.
- Radio Norge ønsker å fokusere både på de store, populære sportsgrenene samtidig som kanalen legger stor vekt på de mindre idrettene som har en tendens til å forsvinne i mediebildet. Med jevne mellomrom sendes nye versjoner av reportasjer som er laget til lørdagens *Popcorn Sport for barn*, for å få frem barneidretten i en ordinær sportssending.
- Av de store sportsgrenene dekket Radio Norge kvinnefotball og herrefotball, kvinnehåndball og herrehåndball, langrenn, skiskyting, skihopp, kombinert, ishockey, basketball, skøyter og alpint. I tillegg har kanalen i også hatt redaksjonell dekning av blant annet tennis, skøyter, svømming, friidrett, sykling, golf, sjakk, motorsport, skicross, bandy og telemark.
- I en serie om mer ”smale idrettsgrener” intervjuet Radio Norge i 2009 blant annet følgende: Sune Wentzel, norsk frisbeeutøver med flere VM-titler og verdensrekorder, Tony André Hansen, sprangrytter, Pål Trulsen, curling, Jörgen Sandmann, landslagstrener i biljard.
- I 2009 ble det sendt intervjuer av blant andre: Else-Marthe Sørli Lybekk, Norges mestvinnende håndballspiller på landslaget, Eli Landsem, landslagstrener for Norges

kvinnelandslag i fotball, Suzann Pettersen, golf, Eirik Verås Larsen, roing, Ulrikke Eikeri, Norge største tennishåp og Edvald Boasson Hagen, sykkel.

Medietilsynets vurdering

Gjennom konsesjonssøknaden har Radio Norge forpliktet seg til følgende leveranse: "Kanalen vil ha daglige nyheter fra sport og idrett som presenteres i sammenheng med kanalens ordinære og utvidede nyhetsendinger. (...) Kanalen vil tilby et ukentlig magasinprogram for debatt, nyheter og aktualitetsstoff fra dette feltet. En gang i uken vil Kanal4 tilby et magasinprogram om sport og idrett rettet mot barn." (Konsesjonssøknaden s. 21) Radio Norges redegjørelse om *Norgesnyhetene*, *Popcorn Sport for barn* og en seks timer lang direktesending hver søndag viser at kanalen oppfyller dette kravet. Redegjørelsen viser også at kanalen behandler idrett med tematisk bredde.

Radio Norge sendte 364 timer med sport og idrett i 2009, 24 timer mer enn kravet, og en relativt stor økning fra kanalen underleverte i 2008 med 299 timer.

Kanalen sendte tolv debatter, 104 *kommentarer/analyser* og 25 *radiomontasjer* om sport og idrett i 2009, og oppfylte dermed ikke kravet til 50 *debatter*, 300 *kommentarer/analyser* og 100 *radiomontasjer*. Medietilsynet finner at kravene i styringsmålstabellen ikke er oppfylt, men har valgt å vektlegge positiv utvikling. Dersom tilbudet ikke innrettes i tråd med kravene vil Medietilsynet vurdere tilsynssak på dette punktet i 2010.

Medietilsynets konklusjon

Radio Norge leverer det lovede antall timer *programmer om sport og idrett*, jf. tabell for forpliktende programleveranser.

Radio Norge oppfyller ikke kravet til antall *debatter, kommentarer/analyser* og *radiomontasjer*, jf. styringsmålstabellen.

3.3.1.12 Musikkprofil

Konsesjonen § 3-3 h.:

Musikkprofil

Konsesjonæren skal sende minst 35 % norsk musikk, med vekt på norskspråklig og norskkomponert musikk.

Radio Norge skal i henhold til tabell for forpliktende programleveranser sende minimum 300 timer i året med musikkprogrammer for smale grupper.

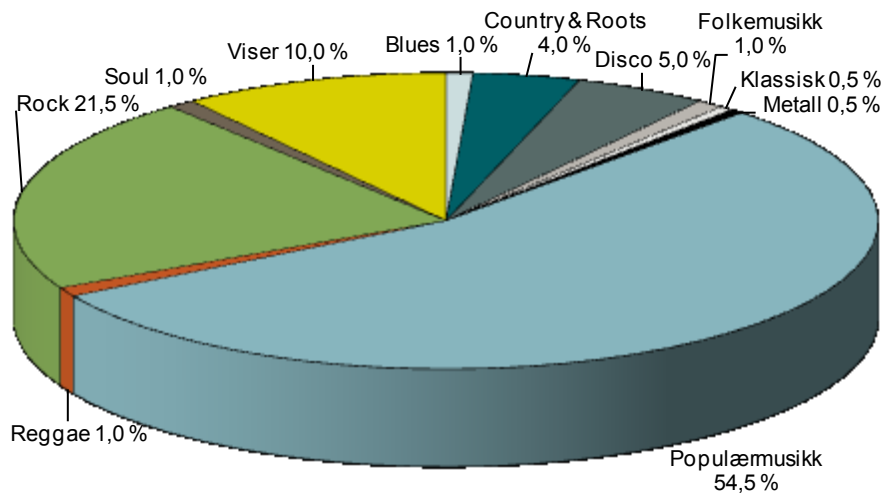
Radio Norges redegjørelse

Radio Norge redegjør for sitt musikktilbud i 2008 i allmennkringkasterregnskapet (s. 58 til 63), samt i supplerende opplysninger av 15. april og 4. juni 2010, på følgende måte:

- I 2009 var 35 prosent av all musikk spilt på Radio Norge norsk musikk. 34 prosent av den norske musikken var såkalt norsk på norsk. 27 prosent av den norske musikken var ny norsk musikk, dvs. musikk utkommet i 2008 og 2009.
- I 2009 justerte Radio Norge fordelingen av norsk musikk mellom dag og natt. I 2009 ble 60 prosent av all norsk musikk spilt om natten, mens samme tall i 2008 var 70 prosent.
- Radio Norge har også i 2009 valgt å presentere ny norsk musikk på dagtid. Kanalen har gitt drahjelp til norske artister ved å gi redaksjonell omtale, hyppige intervjuer med artistene, og å invitere artister til å opptre "live" i studio.
- Radio Norges liste med eksempler på norske artister som har vært på besøk i studio, bl.a. i forbindelse med nye utgivelser, rommer ca. 60 navn, og inkluderer bl.a. John Olav Nilsen & gjengen, Ole Edvard Antonsen, Marian Aas Hansen, Chand Torsvik, Christine Sandtorv, Christian Ingebrigtsen, Chris Lee, Arne Hurlen, Lava og Jannicke Kruse.
- Radio Norges musikkprofil har hovedvekt på popmusikk, men legger også vekt på musikk fra andre sjangre. Dette dreier seg først og fremst om rock, men også country og roots, viser, blues, reggae og folkemusikk spilles jevnlig. Radio Norge søker å gi disse sjangrene "en naturlig plass i det generelle musikktilbudet", slik det heter i konsesjonssøknaden.
- Radio Norges liste over typiske artister i 2009 rommer 20 navn, inkludert Pink Floyd, AHA, CC Cowboys, DeLillos, Dum Dum Boys, R.E.M, Bryan Adams, Postgirobygget, Dire Straits, Marit Larsen, The Police og Supertramp.
- Høsten 2009 lanserte Radio Norge fire nye programmer med musikk for smale grupper: *Norske Visesanger*, *Countrytimen*, *Studio 54* og *Metall*. Programmene er i sin helhet viet musikken og har ikke redaksjonelt innhold ut over dette.
- *Norske Visesanger* tilbød norske klassikere innen visesang, bl.a. fra Ole Reinlund, Asle Beck, Narum, Jannicke Kruse, Ole Paus og Vamp. Programmet sender to timer i uken, lørdag 0500 til 0600 og søndag 0200 til 0300.
- *Countrytimen* tilbød blant andre norske countryikoner som Bjørø Haaland og Heidi Hauge, men preges også av countryens moderland USA, med bl.a. Garth Brooks, Dixie Chicks, Dolly Parton og Shania Twain. Sendingene varer i en time og sendes søndag kl. 0100 til 0200.
- *Studio 54* gir et dypdykk i dansesjangeren disco. I dette spesialprogrammet presenteres artister og låter som ellers ikke spilles i Radio Norge, blant andre Gloria Gaynor, Abba og Boney M. Programmet varer en time og sendes lørdag kl. 0100 til 0200.
- *Metall* presenterer metallmusikk som lytterne ellers ikke finner på Radio Norge. I løpet av høsten ble bl.a. musikken til følgende artister spilt: AC/DC, Black Sabbath, Led Zeppelin, Motörhead, Twisted Sister og norske Wig Wam. Programmet varer en time og sendes lørdag 0200 til 0300.
- Programmet *Klassisk* har gått på Radio Norge siden nye eiere overtok i april 2008. Programmet er for dem som liker det beste fra de største klassiske komponistene, som Johann Sebastian Bach, Johann Strauss I, Pyotr Ilyich Tchaikovsky og Sergei Prokofiev. Programmet varer en time og sendes søndag 0500 til 0600.
- Frem til høsten 2009 sendte Radio Norge to programmer med titlene *70-tallet* og *80-talls rock* med fokus på den mest folkekjære rocken og popmusikken fra disse tiårene. Programmet presenterte bl.a. de norske rockerne TNT, Marius Müller, The Kids og Åge Alexandersen. Internasjonale rockere presentert i 2009 var bl.a. Deep Purple, Rod Stewart, INXS, Nazareth og Van Halen. Medietilsynet påpekte i 2009 at mye av den musikken som ble spilt i disse programmene var den samme som kanalen har i sitt øvrige musikktilbud. Selv om Radio Norge hadde et noe mer nyansert bilde på dette enn Medietilsynet, ga Radio Norge tilsynet rett

i at mange av låtene var like. Radio Norge valgte derfor å avslutte programmet og lansere nye og betraktelig smalere musikkprogram.

Figur 8: Fordeling av musikkjangerer på Radio Norge i 2009

Medietilsynets vurdering

Andel norsk musikk

Radio Norge sendte 35 prosent norsk musikk i 2009, som i 2008, og innfridde således kravet i § 3-3 h.

Medietilsynet har gjennomført egne kontroller av den norske musikken i 2009, basert på et utvalg av tre konstruerte uker gjennom tre tomåneders kontrollperioder som er spredt gjennom året. Datagrunnlaget er musikkliste/sendelogs for hele døgnet på de aktuelle dagene som er trukket i utvalget. Med konstruksjonen av hele tre typiske uker jevnt fordelt i perioden mai til desember, gir analyseutvalget godt grunnlag for å vurdere hvordan Radio Norge bruker norsk musikk i sin sendeflate. Medietilsynets analyse viser at Radio Norge sendte 33,6 prosent norsk musikk og 66,4 prosent ikke-norsk musikk i den utvalgte perioden. Dette samsvarer godt med de rapporterte tallene fra Radio Norge for 2009, selv om vår undersøkelse gir en noe lavere norskandel.

I 2009 sendte Radio Norge 60 prosent av den norske musikken om natten (mellom kl. 0000 og 0600), og 40 prosent om dagen (mellom 0600 og 2400). I 2008 sendte kanalen i underkant av 70 prosent av den norske musikken om natten og i overkant av 30 prosent om dagen. Medietilsynet var da kritisk til dette og henviste til allmennkringkasterens viktige oppgave som formidler av norsk musikk, som også er en side av kravet om å styrke norsk, språk, kultur og identitet. Kravet reflekterer allmennkringkasterens viktige rolle i å tilby en arena som speiler og synliggjør norsk kulturliv og kulturutøvere, og i denne sammenhengen norske

artister/komponister. Radio Norges konsesjonssøknad gir uttrykk for ambisjoner knyttet til norsk musikk, slik den bl.a. framkommer på side 22 i konsesjonssøknaden:

En nasjonal radiokringkaster har et særlig ansvar for å slippe til norske artister og norskkomponert musikk i både smale og brede musikksjangere. Kanal4 vil søke løpende dialog med plateselskapene og organisasjonene i musikklivet for å finne gode måter å presentere ny norsk musikk eller nye norske artister.

Etter Medietilsynets vurdering var det å legge nesten 70 prosent av den norske musikken til natten i strid med kravet til å synliggjøre norsk musikk, og motvirket at den var et reelt tilbud til publikum. Medietilsynet varslet at tilsynssak ville vurderes dersom ikke praksis ble endret. Medietilsynets undersøkelse av den norske musikken viser at 61,3 prosent av den norske musikken ble sendte om natten, og 38,7 prosent om dagen. Prosentandelene er i tilsynets analyse basert på antall sanger. Analysefunnene bekrefter i samsvar med Radio Norges egen rapportering at det har skjedd en vesentlig positiv endring i hvordan Radio Norge legger den norske musikken i sendeflaten ved at nesten ti prosent av den norske musikken er forskjøvet fra natt- til dagtid. På grunnlag av utviklingen i 2009 vurderer Medietilsynet ikke lenger tilsynssak. Tilsynet ser positivt på utviklingen, og legger til grunn at allmennkringkasteren fortsetter å utvikle tilbudet mot at det ikke er noen vesentlig forskjell mellom andelen norsk musikk om natten og på dagtid.

Norskspråklig musikk

Konsesjonen krever at norskspråklig og norskkomponert musikk skal vektlegges i musikktilbudet. Medietilsynet legger til grunn at kravet om å vektlegge norskspråklig musikk, innebærer at den norskspråklige musikken skal utgjøre en *vesentlig* andel av den norske musikken. Ifølge Radio Norge var 34 prosent av den norske musikken i 2009 ”norsk på norsk”. Det ligger på omtrent samme nivå som i 2008, da andelen økte til 36 prosent, fra 14,8 i 2007. Tilsynets egen analyse av den norske musikken på Radio Norge i 2009 viser at 36,5 prosent av den norske musikken var ”norsk på norsk”, og samsvarer godt med kanalens redegjørelse på dette området. Medietilsynet finner at den norskspråklige musikken utgjorde en vesentlig andel av den norske musikken på Radio Norge i 2009.

Lanseringen av *Norske Visesanger* høsten 2009 er et positivt tilskudd til Radio Norges formidling av norskspråklig og norskkomponert musikk. Tilbudets verdi begrenses imidlertid av at det ikke har redaksjonelt innhold og av at det sendes om natten.

Ny norsk musikk

Radio Norge er forpliktet til å spille en rolle som formidler av ny norsk musikk, jf. sitat fra konsesjonssøknaden overfor. Det er en oppgave som inkluderer både å presentere nye artister redaksjonelt og å spille ny norsk musikk. Radio Norge rapporterer å ha gitt drahjelp til norske artister ved å gi redaksjonell omtale, hyppige intervjuer med artistene, å invitere artister som opptre ”live” i studio. Allmennkringkasterregnskapet inneholder en liste med eksempler på gjester i studio på ca 60 artister og band. Et begrenset antall av artistene/bandene kan sies å være nye, inkludert John Olav Nilsen & gjengen, Kråkesølv og Chand Torsvik. De fleste er forholdsvis etablerte, inkludert Ole Edvard Antonsen, Odd Nordstoga og Ole Paus. Radio

Norge opplyser at artistene/bandene presenteres bl.a. i forbindelse med nye utgivelser. Etter Medietilsynets vurdering dokumenterer Radio Norge presentasjon av ny norsk musikk, mens presentasjon av nye norske artister er begrenset dokumentert.

Når det gjelder avspilling av ny norsk musikk så oppgir Radio Norge at ny norsk musikk utgjorde 27 prosent av den norske musikken som ble spilt i 2009. Radio Norges definisjon av ”ny” musikk inkluderer fjorårets utgivelser, dvs. de som kom i 2008. Dermed omfattes utgivelser fra året før som spilles på starten av det nye året, som også bør regnes som nye. Det er en kategorisering som også P4 legger til grunn, og som Medietilsynet har forståelse for. Medietilsynets egen undersøkelse viser at nye norske utgivelser utgitt i 2009 utgjorde 14 prosent av den norske musikken på Radio Norge i 2009, og 4,7 prosent av den totale musikkprofilen. Tilsynet slår fast at kanalen har formidlet ny norsk musikk i 2009.

Programmer med musikk for smale grupper

Det fremgår av tabell 1 over forpliktende programleveranser i Radio Norges konsesjons-søknad at kanalen plikter å sende 300 timer med programmer med musikk for smale grupper (s. 10). I konsesjonssøknaden er disse programmene beskrevet på følgende måte (s. 22):

Kanalen vil også tilby spesialprogrammer med musikk for smalere grupper: herunder jazz, blues, roots, country og folkemusikk.

Kanal4 ønsker også å etablere et fast forum for kunstmusikk, inklusive kammerensemble fra hele landet i forbindelse med radiofremføringer. Minst 30 % av fremføringene i disse programmene skal være studio- eller konsertopptak i kanalens regi.

I de smale musikkprogrammene vil vi trekke frem norske samtidskomponister og artister i hver enkelt kategori. I den redaksjonelle dekningen av musikklivet vil kanalen legge vekt på analyser, anmeldelser og presentasjon av opphavsmenn og artister i både brede og smale musikkjangere.

Medietilsynet legger til grunn at musikk for smale grupper er musikk som av ulike grunner – som sjangertilhørighet og kulturell/ historisk forankring – har begrenset publikumspotensial og vanligvis får liten plass på kommersielle radiokanalers spillelister.¹³ Radio Norge viser i allmennkringkasterregnskapet til fem forskjellige programmer for smale grupper; *Norske Visesanger*, *Countrytimen*, *Studio 54*, *Metall*, *Klassisk* og *Folk og blues*. De fire førstnevnte ble lansert høsten 2009 og tok over sendetiden til sistnevnte, og musikkprogrammene *70-tallet* og *80-talls rock*. I allmennkringkasterregnskapet for 2008 representerte *70-tallet* og *80-talls rock* halvparten av kanalens programmer med musikk for smale grupper. Medietilsynet fant i fjorårets allmennkringkastingsrapport imidlertid at programmene *70-tallet* og *80-talls rock* presenterte velkjent populærmusikk med bred appell, som får stor plass i kanalens øvrige sendeflater. Når de trekkes fra leverte Radio Norge kun 144 av de 300 konsesjonsforpliktete timene med programmer med musikk for smale grupper, noe Medietilsynet ila kanalen en advarsel på grunnlag av (brev av 6. november 2009.) Det er derfor positivt at nye programmer ble opprettet høsten 2009, noe som bidro til at Radio Norge sendte 186 timer programmer med musikk for smale grupper til sammen i 2009. Det gjenstod altså 114 timer, men time-

¹³ Se også Allmennkringkastingsrapporten 2004 s. 14-15 om Medietilsynets grunnlag for vurderingen av musikk for smale grupper.

antallet kan aksepteres i og med at omleggingen kom sent på året og ligger an til å oppfylle kravet om 300 timer i 2010.

Foruten manglende timeantall var Medietilsynet i fjorårets allmennkringkastingsrapport også kritisk til at programmene med musikk for smale grupper ble sendt om natten og at de ikke innholdt redaksjonell behandling. At programmene i sin helhet sendes om natten motvirker at de utgjør et reelt tilbud til publikum. At musikken ikke gis redaksjonell behandling, men kun avspilles i et bestemt tidsrom, strider etter Medietilsynets oppfatning også med beskrivelsene i konsesjonssøknaden, jf sitatet over. I Radio Norges redegjørelse fremgår det at programmene med musikk for smale grupper i 2009 fortsatt ble sendt om natten og at de fortsatt ikke innholdt redaksjonell behandling. Tilsynet vil vurdere å reise tilsynssak om ikke tilbudet utbedres på disse områdene.

Sjangerfordelingen musikk

Ifølge konsesjonssøknaden skal konsesjonæren bestrebe seg på å finne og presentere musikk fra sjangere som rock, soul, funk, reggae, blues, jazz, country/roots, viser, revytekster, folke-musikk, og gi disse en naturlig plass i det generelle musikktilbudet (s.21). Figur 8 viser at Radio Norge hovedsakelig spiller populærmusikk (*pop*), som utgjør 54,5 prosent av all musikken på Radio Norge i 2009. 21,5 prosent vies til sjangeren *rock*, som sammen med *pop* utgjør til sammen 76 prosent av musikken. Soul, reggae, blues, country & roots, viser, folke-musikk, disco, klassisk og metall utgjør til 24 prosent. I 2008 utgjorde *pop* og *rock* alene hele 89 prosent av musikkprofilen, og Medietilsynet varslet da at dersom Radio Norge ikke kunne vise til en bredere sammensetting av musikk sjangere det påfølgende kringkastingsåret ville tilsynet vurdere å reise tilsynssak. Radio Norge rapporterer en bredere musikk sammensetning i 2009, og Medietilsynet ser positivt på utviklingen. Som i 2008 er imidlertid ikke sjangrene funk, jazz og revytekster representert i statistikken, ei heller world music og kunstmusikk som også fremheves i konsesjonssøknaden. Etter Medietilsynets oppfatning har Radio Norge fortsatt ikke tilbudt den musikalske bredden som forutsettes i konsesjonssøknaden. Tilsynet finner det ikke hensiktsmessig å reise tilsynssak så lenge tilbudet utvikler seg i positiv retning, men forutsetter at det innrettes i tråd med kravene.

Medietilsynets konklusjon

Radio Norge innfrir kravet i § 3-3 h.

Radio Norge leverer ikke det lovede antall timer *programmer med musikk for smale grupper* jf. tabell for forpliktende programleveranser.

Radio Norge innfrir kravet til å spille ny norsk musikk.

Radio Norge innfrir ikke kravet til musikalsk sjangerfordeling.

3.3.1.13 Verbalinnslag

Konsesjonen § 3-3 i.:

Verbalinnslag

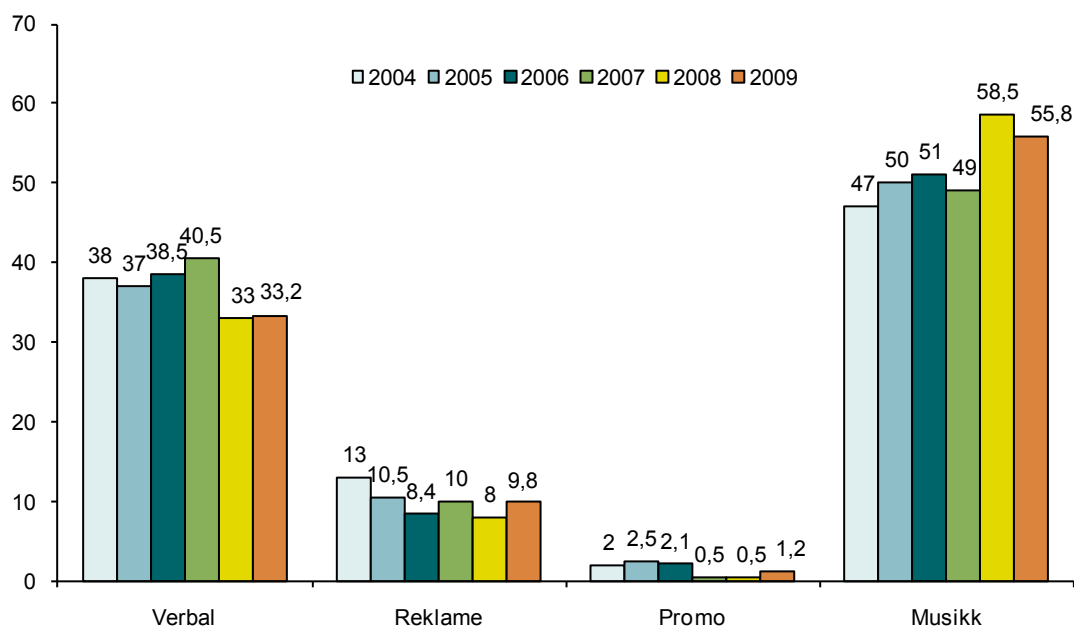
Verbalinnslag som ikke er reklame, sponsoridentifikasjon eller programinformasjon skal utgjøre en betydelig del av sendetiden. Konsesjonæren skal benytte begge de offisielle norske målformene og skal tilstrebe bred sammensetning av dialekter fra hele landet.

Radio Norges redegjørelse

Radio Norge redegjør for fordelingen mellom verbalstoff, reklame, promoer og musikk, samt om bruken av målformer og dialekter i allmennkringkasterregnskapet (s. 16), og i supplerende opplysninger av 15. april 2010. Der fremgår det blant annet følgende:

- Andelen verbalt innhold er 33,2 prosent, musikk 55,8 prosent, reklame er 9,8 prosent og promoer er 1,2 prosent i sendetiden mellom kl. 0600 og 0100 fem dager i uken gjennom året. Radio Norge tar sikte på å levere oversikt over innholdsfordelingen for hele døgnet alle ukens syv dager fra og med 2010.
- I løpet av høsten 2009 arbeidet Radio Norge med å justere innholdsfordelingen ytterligere slik at kanalen ved slutten av året var opp i en verbalandel på 35,1 prosentpoeng.
- Radio Norge brukte en nynorsktalende vikar i Norgesnyhetene gjennom 2009, først og fremst til å presentere nyhetsbulletinene, og en nynorsktalende journalist i barneprogrammene i ca to måneder, vedkommende arbeidet blant annet med dramatisering og opplesning av eventyr på nynorsk. Radio Norge vil i fremtidig rekruttering av medarbeidere, inkludert frilansere og vikarer, bl.a. oppfordre journalister som bruker nynorsk til å søke.
- Radio Norges redaksjonelle stab består av medarbeidere med en rekke ulike dialekter, som har stor frihet til å bruke sin egen dialekt. I løpet av uken får lytterne høre dialekter fra blant annet Troms, Finnmark, Vest-Agder, Rogaland, Hordaland, Buskerud, Telemark, Møre og Romsdal, Østfold, Nordland, Akershus og Oslo.

Figur 9: Fordelingen av verbalt stoff, reklame, promo og musikk

Medietilsynets vurdering

Fordelingen mellom verbalinnslag og annet stoff

Radio Norge er den kommersielle allmennkringkasteren som har et eget krav til en betydelig verbalandel i sine sendinger. Ved utlysningen av det fjerde riksnettet i 2002 skisserte søknadsdokumentet at det ville bli stilt krav til at en betydelig del av sendingen skulle bestå av verbalinnslag, ikke medregnet reklame, sponsoridentifikasjon eller programinformasjon.¹⁴ Kravet henger sammen med at Kanal4 i konkurransen om det fjerde riksnettet – den riksdekkende hovedkonsesjonen – i større grad enn de andre søkerne dokumenterte en ambisjon om å tilby sendinger med et analytisk og fordypende perspektiv og dermed en betydelig mengde verbalstoff (se bl.a. konsesjonssøknaden s. 10).

Medietilsynet vil på generelt grunnlag bemerke at allmennkringkasterens rom for analyse og fordypning påvirkes av fordelingsnøkkelen mellom verbalinnslag, musikk og reklame. Medietilsynet mener vurderingen av hvorvidt de redaksjonelle verbalinnslagene utgjør en *betydelig* del av sendetiden, naturlig må sees i relasjon til hvordan fordelingsnøkkelen er i andre radiokanaler som har en allmennkringkasterrolle, og til utviklingen over tid. Tilsynet var derfor kritisk til at verbalandelen sank kraftig fra 2007 til 2008, fra 40,5 prosent til 33 prosent, etter at Radio Norge tok over Kanal 24s konsesjon. Medietilsynet varslet i fjorårets Allmennkringkastingsrapport at tilsynssak ville bli vurdert hvis ikke Radio Norge kunne redegjøre for en verbalandel i sitt neste allmennkringkasterregnskap.

¹⁴ Se søknadsdokument for radiokonsesjon av 31. mai 2002.

I 2009 stoppet nedgangen i verbalandelen opp og snudde slik at kanalen kunne rapportere en økning til 33,2 prosent for hele 2009. Verbalandelen lå på 35,1 prosent ved slutten av året. Prosentandelen gjelder for tidsrommet 0600 til 0100 fem dager i uken. De tilsvarende tallene for P4 var 27,4 i 2009. P4 fylte mer av sendetiden med musikk, 59,2 prosent, og reklame, 13,4 prosent. Radio Norge sendte til sammenligning 55,8 prosent musikk og elleve prosent reklame/promo, noe som er i tråd med kravet til en betydelig verbalandel i kanalen. Medietilsynet finner det ikke hensiktsmessig å reise tilsynssak så lenge tilbudet utvikler seg i positiv retning, men forutsetter at Radio Norge gjør rede for ytterligere forbedring av tilbudet i neste års allmennkringkasterregnskap.

Bruken av nynorsk og dialekter fra hele landet

Vilkåret om verbalinnslag inkluderer også krav om å benytte begge de norske målformene og tilstrebe en bred sammensetning av dialekter fra hele landet. Radio Norge har ikke inkludert statistikk for bruk av målformer og dialekter i sitt allmennkringkasterregnskap for 2009. Av mangel på statistikk kreves en desto bedre redegjørelse for språkbruken til medarbeiderne og hvordan den kommer til uttrykk i programtilbudet. Radio Norge redegjør for to nynorsk-talende journalistvikarer/frilansere i 2009, som ble brukt på luften i nyhetene og barnetilbudet. Kanalen hadde imidlertid ingen fast ansatte nynorskbrukere. Medietilsynet mener at Radio Norge med dette ikke oppfylte formålet i konsesjonsvilkåret om å benytte begge de offisielle målformene. Kanalen orienterer om tiltak for å øke rekrutteringen av nynorskbrukere i 2010, og legger det til grunn i sin konklusjon. Når det gjelder bruk av dialekter redegjør Radio Norge for medarbeidere som bruker og oppfordres til å bruke egne dialekter fra tolv av landets fylker i programtilbudet. Tilsynet finner at Radio Norge oppfyller kravet til å benytte dialekter fra forskjellige deler av landet. Dersom Radio Norge ikke kan redegjøre bedre for benyttelse av begge målformer i neste års allmennkringkasterregnskap vil Medietilsynet vurdere tilsynssak.

Medietilsynets konklusjon

Radio Norge innfrir ikke kravet i § 3-3 i.

3.3.2 Overordnede krav til sendingene – Medietilsynets vurdering

3.3.2.1 Tematisk og sjangermessig bredde

Konsesjonen § 3-2 a):

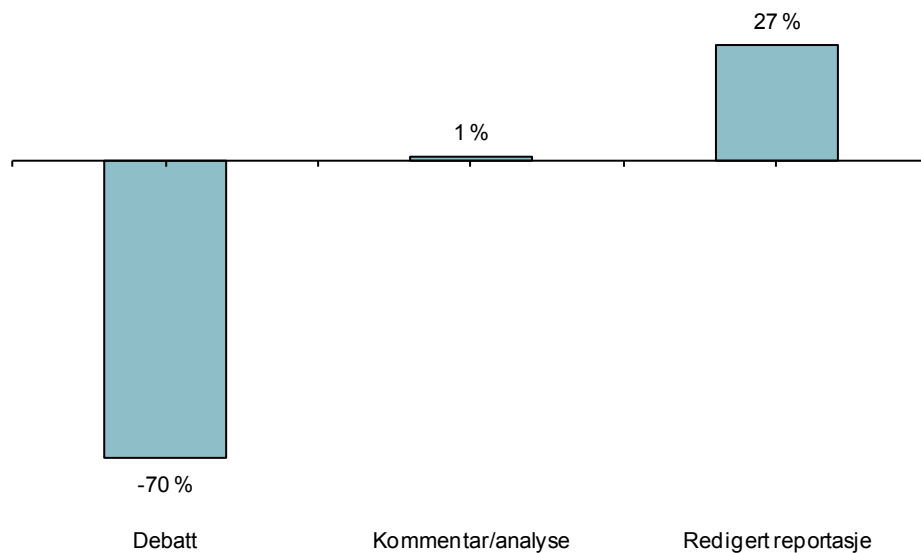
Sendingene skal ha tematisk og sjangermessig bredde, både hva gjelder sammensetningen av programkategorier og sammensetningen innenfor den enkelte programkategori.

Radio Norges redegjørelse

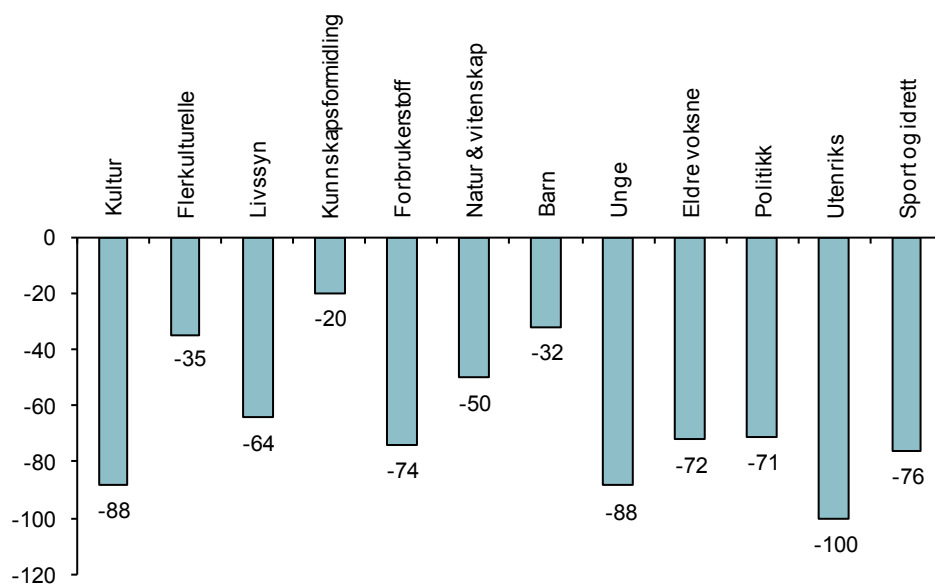
Radio Norge presenterer måloppnåelsen for 2009 ut fra styringsmålstabellen og tabell for forpliktende programleveranser på s. 14 og s. 15 i allmennkringkasterregnskapet. Videre redegjøres det for den tematiske og sjangermessige bredden på følgende måte:

- Radio Norge har i 2009 brukt ressurser på å utvide sjangermangfoldet, og har implementert debatt, kommentar, analyser og reportasjestoff i flere sendeflater enn tidligere og også med noe jevnere mellomrom enn året før. Kanalen opplyser om videre satsning på sjangermangfold i 2010 (s. 15).
- Kanalen opplyser at den justerte det redaksjonelle produktet i 2009 og tilbød en mer treffsikker blanding av seriøs journalistikk, underholdning og variert musikk (s. 6).

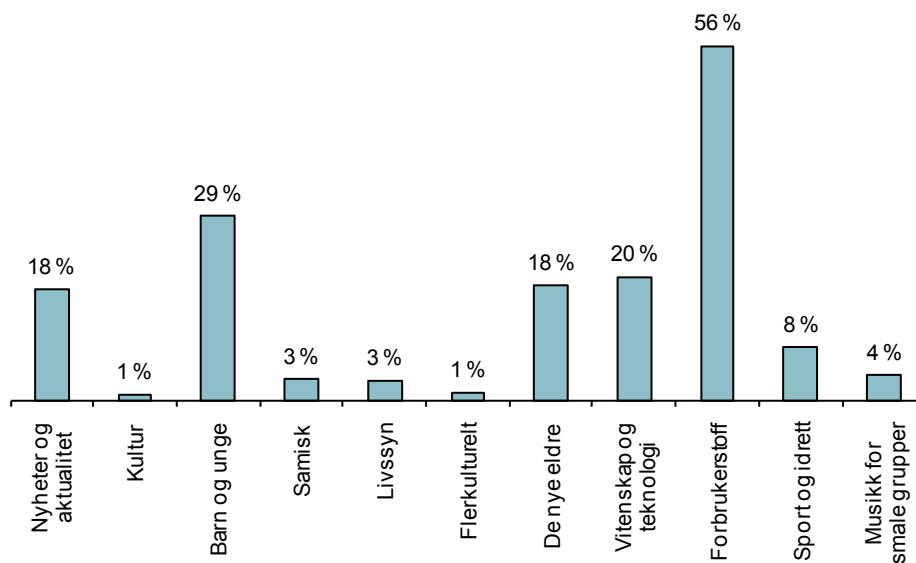
Figur 10: Prosentvis avvik – styringsmål

Figur 11: Prosentvis avvik – debatt ¹⁵

Figur 12: Prosentvis avvik – forpliktende programleveranser

¹⁵ Radio Norge sendte flere debatter om *etniske minoriteter* enn kanalen var forpliktet til i 2009 (se punkt 3.3.1.5. Programmer for det flerkulturelle Norge). *Etniske minoriteter* er tatt ut av denne tabellen fordi den prosentvise overleveransen sprenger diagramskalaen og forskyver fremstillingen av de andre leveransekravene. Kanalen er kun forpliktet til 6 debatter om etniske minoriteter men leverte 26, noe som utgjør en overleveranse på 333 prosent.

Medietilsynets vurdering

Sjangermessig bredde

Figur 10 viser Radio Norges sjangermessige fordeling for 2009, målt i prosentvis avvik fra tallene i styringsmålstabellen. Samlet sett har kanalen levert konsesjonssøknadens angitte antall innslag i sjangeren *analyse/kommentar*. Figuren tar imidlertid ikke høyde for at Radio Norge ikke innfrir sjangerkravet innenfor alle temaområder. Som styringsmålstabellen, tabell 2, under punkt 3.2 viser innfris ikke kravet til *analyse/kommentar* innenfor følgende programområder: *kultur, kunnskapsformidling, unge, eldre voksne, politikk* og *sport og idrett*. Når det gjelder sjangeren *redigert reportasje (radiomontasje)* innfrir kanalen leveransekravet totalt sett, men ikke innenfor programområdene *livssyn, unge, eldre voksne* og *utenriks*.

Krav til sjangermessig bredde er sentralt i konsesjonen, og sjangeren *debatt* er avgjørende for en allmennkringkasters formidling av ulike stemmer og perspektiver. Sjangeren har blitt fulgt opp spesielt i denne rapporten fordi det totalt sett har vært underleveranse av *debatt*, mens det samlede kravet til antall *analyse/kommentar* og *radiomontasje* har vært oppfylt (se styringsmålstabellen i punkt 3.2 Vurderingsgrunnlag).

Medietilsynet registrerer en bedring når det gjelder sjangeren *debatt* i rapporteringen for 2009 sammenlignet med 2008. Radio Norge rapporterte i 2008 bare om bruk av *debatt* innen programområdene *barn, unge* og *nyheter*, og sendte kun 145 av styringsmålstabellens 1 181 *debatter*. Disse avvikene var vesentlige og Medietilsynet reiste tilsynssak for manglende innfrielse av krav til sjangermessig bredde (jf. brev av 14. desember 2009, vedtak om advarsel). I 2009 sendte Radio Norge 360 *debatter*, noe som utgjør en økning på 215 *debatter* fra 2008. Det utgjør likevel en underleveranse på 821 debattsendinger, eller 70 prosent, og det er kun innen programområdet *etniske minoriteter* at Radio Norge oppfylte kravet til sjangermessig bredde. Medietilsynet finner dermed at kravet til sjangermessig bredde ikke er oppfylt.

Tematisk bredde

Figur 12 indikerer hvordan Radio Norge ivaretar det overordnede kravet til tematisk bredde. Det fremgår av figuren at kanalen leverer sendetimer i tråd med forpliktelsene på alle programområdene, det vil si *nyheter- og aktualiteter, kultur, barn og unge, samisk, livssyn, flerkulturelt, de nye eldre, vitenskap og teknologi, forbrukerstoff, sport og idrett* og *musikk for smale grupper*. I 2007 underleverte konsesjonæren innenfor fem programområder og i 2008 innfor tre. Samlet sett har det med andre ord vært en positiv utvikling når det gjelder innfrielsen av kravene som fremgår av tabell for forpliktende programleveranser. Etter en samlet vurdering - som tar utgangspunkt i tallene slik de fremgår av tabell 1 - mener Medietilsynet at Radio Norge oppfylder kravet til tematisk bredde i sitt programtilbud.

Medietilsynet finner at det overordnede kravet til sjangermessig bredde fortsatt ikke er oppfylt, men at Radio Norge har iversatt tiltak for å innrette tilbudet etter kravet. Tilsynet

forutsetter at Radio Norge innretter tilbudet i tråd med kravene og vil ellers vurdere å reise tilsynssak på dette punktet.

Medietilsynets konklusjon

Radio Norge innfrir ikke kravet i § 3-2 a).

3.3.2.2 Tilbud for både brede og smale grupper

Konsesjonen § 3-2 b):

Det skal være verbalsendinger og musikk tilpasset både brede og smale grupper.

Radio Norges redegjørelse

I Radio Norges allmennkringkasterregnskap står blant annet følgende:

- Radio Norge legger vekt på å gi en mangfoldig presentasjon av ulike geografiske, sosiale og kulturelle grupper i sine sendinger (s. 64).
- Radio Norge har i 2009 særlig brukt ressurser når det gjelder innhold for barn, nyheter, flerkulturelt stoff, forbrukerjournalistikk og vitenskap og ny forskning (s. 15).

Medietilsynets vurdering

Vurderingene av de spesifikke kravene i punkt 3.3.1 viser at Radio Norge i 2009 hadde egne programmer for smale lyttergrupper og innenfor smale temaområder. Når det gjelder enkelte programkategorier har kanalen et stykke igjen før alle krav til antall og innhold er innfridd, det vises her spesielt til punkt 3.3.1.4 Ungdomsprogrammer og 3.3.1.12 Musikkprofil. Samtidig viser gjennomgangen et godt programtilbud til den samiske befolkningen og barn, og videre tilbød kanalen programmer om det flerkulturelle Norge og livssynsprogrammer. Medietilsynet finner at Radio Norge oppfyller kravet til programmer for både brede og smale lyttergrupper.

Medietilsynets konklusjon

Radio Norge innfrir kravet i § 3-2 b).

3.3.2.3 Styrke norsk språk, identitet og kultur

Konsesjonen § 3-2 c.:

Sendingene skal bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur.

Radio Norges redegjørelse

I Radio Norges allmennkringkasterregnskap står bl.a. følgende:

- 2009 ble særlig brukt til å fininnstille det journalistiske produktet slik at kanalen tilbyr lytterne det konsesjonssøknaden i sin tid forespeilet, nemlig en kanal med stemmer fra hele landet som bidrar til å styrke norsk språk, identitet og kultur. (s.6)

Medietilsynets vurdering

Ved vurderingen av hvorvidt Radio Norge innfrir det overordnede kravet om å styrke norsk språk, identitet og kultur, legger Medietilsynet vekt på graden av innfrielse for en rekke av de øvrige konsesjonsvilkårene. Blant annet er andelen norsk musikk Radio Norge bruker i sine sendinger, kulturdekningen, nyhets- og aktualitetsdekningen, verbandelen, samt bruken av dialekter/målformer, vesentlig for innfrielsen av kravet om å styrke norsk språk, identitet og kultur. Når det gjelder norsk musikk innfridde kanalen krav om 35 prosent i 2009, og en økende andel av den ble sendt på dagtid. Radio Norges kulturprogrammer hadde også en solid dekning av norsk kultur og nyheter, tross begrensninger i sjangermessig bredde. Kanalen kunne videre vise til en svak økning i sin verbandel, som bidrar til styrkingen av norsk språk. Når det gjelder bruk av ulike dialekter redegjør Radio Norge for en viss bredde og omfang, noe kanalen imidlertid ikke gjør når det gjelder nynorsk.

Norsk identitet og kultur inkluderer et økende mangfold, noe som innebærer at også Radio Norges programmer *for det flerkulturelle Norge og programmer særlig rettet mot den samiske befolkning* har betydning for hvorvidt kanalen kan sies å oppfylle dette overordnede kravet. Radio Norges har styrket begge programkategorier i 2009, særlig tilbudet til den samiske befolkningen, som har blitt utvidet med nye programmer.

Til tross for begrensninger, som mangelfull bruk av nynorsk, registrerer Medietilsynet samlet sett en forsterkning av Radio Norges bidrag til å styrke norsk identitet, språk og kultur i 2009.

Medietilsynets konklusjon

Radio Norge innfrir kravet i § 3-3 c.

P4

4. Vurdering av P4 Radio hele Norges programvirksomhet i 2009

4.1 Sammendrag

Medietilsynet finner at P4 i 2009 styrket sitt allmennkringkastertilbud blant annet når det gjelder tilbudet av norsk musikk og ungdomsprogrammer. Tilsynet finner samtidig mangelfull oppfyllelse av flere konsesjonskrav og reiser tilsynssak på grunnlag av ett av bruddene. Medietilsynet mener P4 bryter kravet til programmer om natur, vitenskap, medisin og helse, og tar opp forholdet i en egen tilsynssak. Varsel om sanksjon sendes P4 i brev form.

Medietilsynets fulle vurderinger av P4s oppfyllelse av konsesjonsforpliktelsene i 2009 fremgår i Allmennkringkastingsrapportens ulike kapitler.

4.2 Vurderingsgrunnlag

Konsesjonen for riksdekkende reklamefinansiert radio i det femte riksnettet ble gitt P4 Radio Hele Norge ASA for perioden 1. januar 2004 til 31. desember 2013.

Formålsbestemmelsen i § 1-1 i P4s konsesjon lyder som følger:

Konsesjonens formål er å fastsette plikter og rettigheter som bidrar til at konsesjonæren utøver sin rett og plikt til å sende riksdekkende reklamefinansiert radio på en måte som i størst mulig grad bidrar til at norske radiolyttere får et enkelt tilgjengelig, bredt og kvalitativt høyverdig radiotilbud som ivaretar hensynet til alle grupper i det norske samfunnet.

Medietilsynet ser formålsbetraktningene i konsesjonens § 1-1 som en del av grunnlaget for å vurdere P4s innfrielse av programforpliktelsene i §§ 3-2 til 3-5. Formålet speiler prinsipper som står sentralt i definisjonen av allmennkringkasting, slik som tilgjengelighet og bredde i programtilbud og publikumshenvendelse. Disse allmennkringkastingsprinsippene gjelder for programtilbudet i sin helhet og er nedfelt i konsesjonens § 3-2, som stiller følgende overordnede krav til sendingene:

Konsesjonærens sendinger skal være basert på prinsippene for allmennkringkasting, med egenproduserte nyhets- og aktualitetssendinger og med en tydelig kulturprofil som reflekterer uttrykksmangfoldet i norsk og internasjonalt kulturliv. Dette innebærer blant annet at sendeflaten skal

- *ha tematisk og sjangermessig bredde, både hva gjelder sammensetningen av programkategorier og innenfor den enkelte programkategori*

- inneholde programmer og musikk for både brede og smale lyttergrupper samt programmer som appellerer til ulike aldersgrupper
- ha et analytisk, kritisk og fordypende perspektiv
- bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur

Presiseringene som fremgår av § 3-2 a. til d. angir hovedkriterier for vurderingen av P4s programtilbud. De spesifikke kravene til sendingene fremgår av §§ 3-3 (nyhets- og aktualitetssendingene), 3-4 (kultursendingene) og 3-5 (målformer og dialekter). I tillegg fremgår det av tabell 1 (tabell for forpliktende programleveranser) spesifikke krav til antall programmer og sendetimer innenfor konkrete temaområder. Tabell 2 (styringsmålstabellen) angir krav til sjangerfordeling.

Konsesjonens § 3-2 annet ledd fastslår at:

Konsesjonæren skal for øvrig gjennom sine sendinger oppfylle alle de redaksjonelle planer og forpliktelser som følger av konsesjonssøknaden.

Dette innebærer eksempelvis at angivelse av leveransemål og styringsmål innen ulike programkategorier m.v. som fremgår av søknaden er å betrakte som konsesjonsvilkår.

Tabell 1 gir en oversikt over P4s forpliktende programleveranser. Kanalen er forpliktet til å levere minst et bestemt antall programmer/innslag og et bestemt antall sendetimer innen forskjellige programområder. Tabell 2 gir en oversikt over hvordan den totale mengden verbalinnslag skal fordele seg på tema og sjangrer innenfor de forpliktende programleveransene i tabell 1 (heretter styringsmålene). Mengdeangivelsen i styringsmålene gjelder antall innslag, og ikke antall timer. Tabellene er supplert med tallene fra P4s rapportering om programtilbudet for både 2008 og 2009. Tallene i søknadskolonnen kan betegnes som søknadsprofilen, og tallene i 2009-kolonnen som programprofilen.

Tabell 1: Forpliktende programleveranser

Forpliktende programleveranser	Antall			Sendetimer		
	søknad	2008	2009	søknad	2008	2009
Nyhetsendinger	8 200	8 312	8 266	400	427	446
Nyheter på samisk	400	674	649	20	23	20
Distriktsnyheter	260	397	467	13	13	13
Sportsnyheter	1 040	1 136	1 218	52	37	40
Programmer for nyhetsperspektiv, debatt og analyse - innenriks	200	604	450	100	358	379
Programmer for nyhetsperspektiv, debatt og analyse - utenriks	50	90	71	25	46	34
Daglige kultur-nyhetssendinger	880	1 116	1 434	44	37	46
Daglig bredt kulturmagasinet*	250	567	484	500	1 231	1 189
Kulturinnslag (ekskl. kulturnyheter), i brede sendeflater	1 300	6 777	7 176	100	250	297
Programmer med smalt kulturfokus*	280	322	288	200	446	509
Programmer for smale musikksjangre*	320	536	351	200	659	529
Barneprogrammer (EBU-målgruppe: 4.4.2 Barn)*	360	409	358	235	260	235
Barneprogrammer (EBU-målgruppe: 4.4.3 Ungdom)*	250	348	509	750	949	639
Programmer for religion og livsfilosofi*	102	168	294	51	138	183
Flerkulturelle (EBU-målgruppe: 4.4.2 Flerkulturelle)*	80	166	73	70	134	73
Programmer med sport og idrett*	400	119	110	325	414	429
Programmer rettet mot trafikkanter*	300	558	551	640	1 776	1 743
Programmer med smalt fokus, natur, vitenskap, medisin, helse*	40	0	0	20	0	0
Natur, vitenskap, medisin, helse, innslag i brede programmer	500	725	583	30	22	22
Forbrukerstoff/innslag i brede programmer	550	948	1 162	35	29	41
Medier, mediekritikk og -satire*	40	67	233	40	96	281
Programmer tilpasset "eldre" radiolyttere*	52	47	157	52	47	198

Tabell 2: Styringsmål for tema og sjanger, antall verbalinnslag per år

Styringsmål	Bulletin - nyheter, kultur, sport, samisk, vær,		Kommentar - analyse, anmeldelser,		Innslag - reportasje, montasje, intervju		Debatt - diskusjon, meningsbryting		Presentasjon - generelt programledere,		Dramatisert - skuespill, opplæring, sketsj		Underholdning - humor, show, konkurranser	
	Søknad	2009	Søknad	2009	Søknad	2009	Søknad	2009	Søknad	2009	Søknad	2009	Søknad	2009
Nyheter og aktuelt	9 555	14 606	300	342	570	1 978	390	338	40	432	0	3	0	391
Religion og livsfilosofi	0	0	170	176	270	1 076	70	72	370	433	0	0	0	4
Samfunnsspørsmål	0	0	350	337	1 770	1 790	320	325	170	177	0	3	0	127
Sport, topp- og breddeidrett	680	1 185	960	200	1 440	1 458	40	27	140	485	0	0	0	18
Forbrukersaker	0	0	95	122	393	686	40	43	115	173	0	0	0	17
Hjem og fritid	0	0	50	76	640	1 542	10	26	80	261	0	17	0	67
Kunst og kultur totalt	880	1 434	560	981	3 030	4 048	120	127	1 570	1 709	40	181	0	130
- musikk	0	0	200	308	1 100	1 941	20	22	1 260	1 310	0	77	0	33
- bildekunst	0	0	20	11	170	79	10	2	30	28	0	0	0	0
- teater og film	0	0	120	168	660	676	20	21	100	58	0	42	0	18
- media og mediakritikk	0	0	140	298	620	914	60	78	100	226	40	45	0	74
- litteratur	0	0	60	53	340	283	10	1	60	66	0	17	0	5
- historie	0	0	20	143	140	155	0	3	20	21	0	0	0	0
Natur, vitenskap, medisin og helse	0	0	100	54	410	433	20	7	280	219	0	2	0	27
Drama	0	0	0	1	0	108	0	1	0	9	430	420	0	27
Underholdning	0	0	0	20	0	670	0	6	0	297	0	184	1 670	2 955

Med basis i det tallmessige grunnlaget, de beskrivelser av virksomheten som P4 har levert for 2009 og tilsynets egne kvantitative innholdsundersøkelser har Medietilsynet vurdert om konsesjonæren innfrir de krav som fremgår av konsesjonsvilkårene. Herunder vurderes om konsesjonssøknadens redaksjonelle planer og forpliktelser er oppfylt. Se punkt 1.2 for avgrensninger og tolkningsprinsipper anvendt i vurderingene i rapporten.

4.3 Programkravene i P4s konsesjon

4.3.1 Spesifikke krav til sendingene – Medietilsynets vurdering

4.3.1.1 Nyhets- og aktualitetsdekningen

Konsesjonen § 3-3 første ledd:

Konsesjonæren skal ha en egen nyhetsredaksjon og skal tilby faste, egenproduserte nyhetsbulletiner gjennom hele dagen.

I henhold til konsesjonssøknadens tabell for forpliktende programleveranser skal P4 sende 8 200 programmer/innslag og 400 sendetimer i kategorien *nyhetssendinger* samt 260 programmer/innslag og 13 sendetimer i kategorien *distriktsnyheter*.

I henhold til konsesjonssøknadens styringsmålstabell skal P4 levere 9 555 *bulletiner*, 300 *kommentarer*, 570 *innslag*, 390 *debatter* og 40 *presentasjoner* innen *nyheter og aktuelt*.

P4s redegjørelse

P4 redegjør for nyhets- og aktualitetsdekningen i allmennkringkasterregnskapet (s. 20 til 23). Der fremgår det blant annet følgende:

- Nyhets- og aktualitetsavdelingen er P4s største redaksjonelle avdeling og er tildelt ressurser deretter.
- Avdelingen er organisert med en ledelse og publiseringsansvar/sentraldesk på Lillehammer, og med en ledelse for de stoffproduserende medarbeiderne i Oslo, Bergen, Tromsø, Lillehammer og Kristiansand.
- Sendetiden for P4-Nyheterne er hverdager hver time fra kl. 0600 til 2400, samt hver halvtime morgen og ettermiddag. I helger og på helligdager sendes nyheter hver time fra kl. 0800 til 2400.
- Det ble sendt 8 266 sendinger og 446 timer med nyheter i 2009.
- I 2009 omtalte P4 16 748 nyhetssaker, hvorav 1 028 var såkalte eksklusive egensaker. P4 publiserte også 6 182 saker med egne vinkler på ”fellesnyheter”. Flere store fellessaker preget nyhetsbildet over lang tid i 2009. Finanskrisen og svineinfluensaen bidro for eksempelvis til at antallet egensaker ble redusert sammenlignet med 2008.
- P4s distriktsnyheter kalles *Sveip over Norge*, og sendes ettermiddag og kveld alle hverdager.
- Det ble sendt 467 sendinger og 13 timer med *distriktsnyheter* i 2009.

Medietilsynets vurdering

P4 redegjør for en egen nyhetsredaksjon og den samlede redegjørelsen i allmennkringkasterregnskapet viser at P4 oppfylder kravet om faste egenproduserte nyhetsbulletiner gjennom hele dagen. Konesjonskravet i § 3-3 første ledd er dermed innfridd.

P4 leverer videre i henhold til det antall sendinger og timer nyheter og distriktsnyheter som er påkrevet gjennom de forpliktende programleveransene. Regnskapet viser imidlertid en viss reduksjon i antallet egensaker, noe som delvis begrunnes med at nyhetsåret var preget av store fellessaker som preget nyhetsbildet over lang tid. Mengden *distriktsnyheter* har hatt en jevn økning siden 2007, og P4 har de to siste årene levert innenfor kravet på 13 timer.

Regnskapet viser at P4 leverer et tilfredsstillende antall *bulletiner* og *presentasjoner*. Kravene til debatter, kommentarer og innslag behandles under punkt 4.3.1.2.

Medietilsynets konklusjon

P4 innfrir kravet i § 3-3 første ledd.

P4 leverer det lovede antall programmer/innslag og det lovede antall sendetimer *nyhetssendinger* og *distriktsnyheter* jf. tabell for forpliktende programleveranser.

P4 leverer det lovede antall *bulletiner* og *presentasjoner* jf. styringsmålstabellen.

4.3.1.2 **Programmer for nyhetsperspektiv, debatt og analyse - innenriks og utenriks**

Konsesjonen § 3-3 a.:

Nyhets- og aktualitetssendingene skal ha et analytisk, kritisk og fordypende perspektiv.

I henhold til konsesjonssøknadens tabell for forpliktende programleveranser skal P4 sende 200 programmer/innslag og 100 sendetimer *programmer for nyhetsperspektiv, debatt og analyse - innenriks*. Videre skal P4 sende 50 programmer/innslag og 25 sendetimer *programmer for nyhetsperspektiv, debatt og analyse - utenriks*.

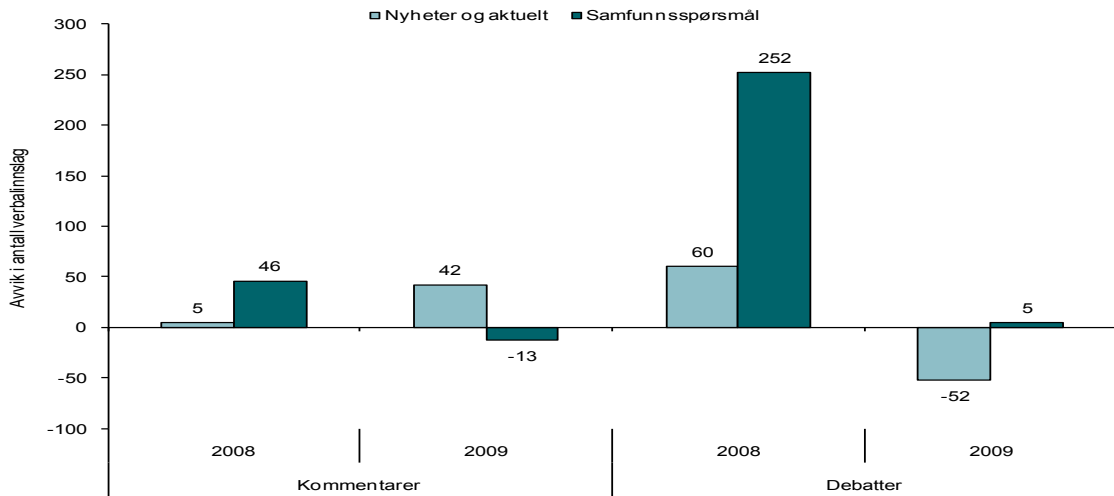
I henhold til konsesjonssøknadens styringsmålstabell skal P4 levere 300 *kommentarer*, 570 *innslag* og 390 *debatter innen nyheter og aktuelt*. Tilsvarende skal P4 levere 350 *kommentarer*, 1 770 *innslag* og 320 *debatter innen samfunnsspørsmål*.

P4s redegjørelse

P4 redegjør for nyhets- og aktualitetsdekningen i allmennkringkasterregnskapet (s. 20 til 23) og i supplerende opplysninger av 27. april 2010. Der fremgår det blant annet følgende:

- Nyhetssendingene kl. 0730 og 1730 er utvidet og gir større rom for dypere kommentarer og analyser.
- P4s arena for kritisk debatt og meningsbryting er i hovedsak aktualitetsmagasinet *Syttentretti*, som sendes alle hverdager. Programmet tilstreber å sette de viktigste nasjonale og internasjonale temaer i perspektiv ved at sakene belyses og debatteres. P4s korrespondenter deltar gjerne her.
- P4 tilbyr også en arena for samfunnsdebatt og perspektiv i flere av de brede flatene gjennom dagen, først og fremst i programmet *Radiofrokost* som i 2009 har hatt fokus på nyheter og aktualiteter.
- P4 sender det ukentlige programmet *Vi og Verden*, som er to programmer under samme vignet: Én del fokuserer på innenrikssaker og den andre på utenrikssaker.
- Det ble i 2009 sendt 450 programmer og 379 timer med *nyhetsperspektiv, debatt og analyse, innenriks*.
- Det ble videre sendt 71 programmer og 34 timer med *nyhetsperspektiv, debatt og analyse, utenriks*.
- P4 har en nedgang i antallet *debatter* i 2009 som først og fremst skyldes færre sendte debattprogrammer. I 2008 sendte P4 egne debatter også på dagtid, som en del av programmet *Ett-to-tre*. Dette ble ikke videreført i 2009. P4 viser til at selv om kanalen underleverer antall *debatter innen nyheter og aktuelt*, er det samlede antall *debatter* uavhengig av tema høyere enn lovet i søknaden. P4 har iverksatt tiltak for å øke antallet debattprogrammer og –innslag, blant annet er det besluttet å sende *Syttentretti* i reprise.
- P4s underleveranse av *kommentarer innen samfunnsspørsmål* ligger etter P4s vurdering innenfor hva som kan forklares med naturlige endringer fra år til år, og peker på at økning i 2008 tilsvarer nedgangen i 2009. P4 uttrykker at utviklingen vil følges nøye i 2010, men peker også på at det samlede antall *kommentarer* uavhengig av tema er høyere enn lovet i søknaden.

Figur 1: Verbalinnslag i sjangrene *kommentar* og *debatt*

Figuren viser P4s leveranse av antall verbalinnslag i sjangrene *kommentar* og *debatt* i nyhetsdekningen og dekingen av samfunnsspørsmål, når det måles etter forpliktelsene som fremgår av styringsmålstabellen, jf. tabell 2 ovenfor. Figuren viser fordelingen for henholdsvis 2008 og 2009.

Medietilsynets vurdering

Det er først og fremst gjennom utvidede nyhetssendinger og aktualitetsmagasin det gis størst rom for analytiske, kritiske og fordypende perspektiver. Denne typen programmer er derfor av betydning for at allmennkringkasteren skal kunne ivareta kravet om fordypning i radio-tilbudet, som var ett av hovedmomentene i begrunnelsen for at P4 i sin tid fikk tildelt konsesjonen i det femte riksnettet. Kravet står sentralt i allmennkringkastingsoppdragets demokratiske hensikt, som er å bidra til at lytterne kan få bedre forståelse for det som skjer i samfunnet. P4 viser blant annet til utvidede nyhetssendinger, et daglig aktualitetsmagasin og et ukentlig innenriks- og utenriksmagasin som eksempler på programmer som skal inngå i tilbudet i tråd med forpliktelsene som fremgår av konsesjonen og konsesjonssøknaden.

Medietilsynet legger til grunn at det er innenfor sjangrene *kommentarer* og *debatter*, og til dels *innslag* det gis rom for kritiske, analytiske og fordypende perspektiver. Tilsynet bruker derfor fordelingen av disse sjangrene som et måleverktøy for å vurdere P4s innfrielse av kravet om kritiske, analytiske og fordypende perspektiver i nyhetsdekningen. P4 innfrir klart leveransemålene i styringsmålstabellen for sjangeren *innslag*. Figur 1 ovenfor er en avviksanalyse som viser fordelingen av sjangrene *kommentarer* og *debatter* i nyhets- og aktualitetsendingene til P4 i forhold til de forpliktende tallene i styringsmålstabellen. Figuren leses slik at de søylene som er under streken viser underleveranser, og søylene over streken viser at P4

leverer mer enn forpliktelsen tilsier. Figur 1 viser at P4 leverer et tilfredsstillende antall *kommentarer* innenfor *nyheter og aktuelt*, men underleverer innenfor *samfunnsspørsmål*. I sjangeren *debatter* leverer P4 tilfredsstillende innenfor *samfunnsspørsmål*, men underleverer innenfor *nyheter og aktuelt*.

På bakgrunn av disse leveransene mener Medietilsynet at kravet i § 3-3 a. er oppfylt. P4 oppfyller ikke alle krav i styringsmålstabellen, men må likevel anses å levere på et tilfredsstillende nivå for å tilføre nyhets- og aktualitetssendingene et analytisk, kritisk og fordypende perspektiv.

For 2009 rapporterer P4 at det ble sendt 450 programmer og 379 timer med *nyhetsperspektiv, debatt og analyse, innenriks*, og leverte således godt over kravet på 200 programmer og 100 timer. På området *nyhetsperspektiv, debatt og analyse, utenriks*, ble det sendt 71 programmer og 34 timer. Dette er også over kravet på 50 programmer og 25 timer.

P4 har hatt en gradvis forbedring hvert år når det gjelder innfrielsen av kravene til sjangerfordeling i nyhetsdekningen, og innfridde for første gang alle leveransekravene til sjangerfordeling i nyhets- og aktualitetsdekningen i 2008. I 2009 er det igjen underleveranser innen de fordypende sjangrene *kommentar* og *debatter* i dekningen av henholdsvis *samfunnsspørsmål* og *nyheter og aktualiteter*. Medietilsynet legger i sine vurderinger vekt på utviklingstrekk og allmennkringkasternes redegjørelser for konkrete tiltak. Når det gjelder ivaretagelsen av de fordypende sjangrene i P4s nyhets- og samfunnsdekning har således tilsynet vektlagt den positive utviklingen P4 har hatt gjennom de siste årene til leveransemålene ble innfridd for første gang i 2008. Medietilsynet presiserer imidlertid at leveransekravene til sjangerfordeling i nyhets- og aktualitetsdekningen står sentralt i P4s allmennkringkasteroppdrag. Med vesentlig vekt på utviklingstrekk og P4s redegjørelse, har Medietilsynet kommet til at det ikke reises tilsynssak for underleveransen innenfor *kommentarer* og *debatter* for 2009. Tilsynet legger til grunn at P4 kan vise til forbedringer i allmennkringkasterregnskapet for 2010.

Medietilsynets konklusjon

P4 innfrir kravet i § 3-3 a.

P4 leverer det lovede antall innslag/programmer og det lovede antall sendetimer *programmer for nyhetsperspektiv, debatt og analyse - innenriks og -utenriks* jf. tabell for forpliktende programleveranser.

P4 leverer ikke det lovede antall *debatter* innenfor *nyheter og aktuelt*, og *kommentarer* innenfor *samfunnsspørsmål*. P4 leverer det lovede antall *innslag*, samt *debatter* innenfor *samfunnsspørsmål* og *kommentarer* innenfor *nyheter og aktuelt* jf. styringsmålstabellen.

4.3.1.3 Internasjonale nyheter

Konsesjonen § 3-3 b.:

Nyhets- og aktualitetssendingene skal dekke både norske og internasjonale nyheter og aktualiteter.

I henhold til konsesjonssøknaden s. 5 skal minst hver fjerde sak i P4s nyhetssendinger være utenriks.

P4s redegjørelse

P4 redegjør for fordelingen av norske og internasjonale nyheter i allmennkringkasterregnskapet (s. 20 til 21). Der fremgår det blant annet følgende:

- P4 har korrespondenter i USA, Tyskland, England og Israel.
- P4 leverer for andre året på rad en andel internasjonale nyheter som er langt over kravet på 25 prosent, noe som både er et resultat av fortsatt internt fokus på utenrikssaker og at 2009 bød på mange store internasjonale hendelser som finanskrisen og svineinfluensaen.
- I 2009 sendte P4 12 152 innenrikssaker og 4 596 utenrikssaker.

Tabell 3: Fordeling av innenriks- og utenriksstoff i nyhetsdekningen

	2006	2007	2008	2009
Innenriks	75,4 %	76,8 %	73,0 %	72,6 %
Utenriks	24,6 %	23,2 %	27,0 %	27,4 %

Medietilsynets vurdering

Kravet til den internasjonale dekningen står sentralt i allmennkringkasteroppdraget. P4 har de to siste årene rapportert en andel utenriksstoff som er godt over kravet på 25 prosent og har dermed innfridd konsesjonsvilkåret. Medietilsynet konstaterer at nyhets- og aktualitetssendingene dekker både norske og internasjonale nyheter og er positiv til utviklingen i andel utenrikssaker i nyhetene i P4.

Medietilsynets konklusjon

P4 innfrir kravet i § 3-3 b.

P4 leverer den lovede andel utenrikssaker jf. konsesjonssøknaden s. 5.

4.3.1.4 Nyheter på samisk

Konsesjonen § 3-3 c.:

Det skal være minst to daglige nyhetssendinger på samisk.

I henhold til konsesjonssøknadens tabell for forpliktende programleveranser skal P4 sende 400 programmer/innslag og 20 sendetimer med *nyheter på samisk*.

P4s redegjørelse

P4 redegjør for nyheter på samisk i allmennkringkasterregnskapet (s. 21). Der fremgår det blant annet følgende:

- P4 har siden 2007 sendt tre nyhetssendinger på samisk per dag. Sendetiden var kl 1757, 0100 og 0200.
- Sendingene produseres for P4 av Kautokeino Lokalradio, og legger ifølge P4 vekt på å gi oversikt over det nasjonale, internasjonale og lokale nyhetsbildet med saker av spesiell interesse for den samisktalende befolkningen.
- Det ble i 2009 sendt 649 nyhetssendinger på samisk, tilsvarende 20 timer.

Medietilsynets vurdering

På bakgrunn av P4s redegjørelse om tre daglige nyhetssendinger på samisk, vurderer Medietilsynet at kravet om minst to daglige nyhetssendinger er innfridd. Etter Medietilsynets vurdering innfrir også P4 kravet til antall sendinger og timer med samiske nyheter, med rapporterte 649 sendinger mot leveransekravet på 400. Løftet om 20 timer tilsvarende det innrapporterte timeantallet.

Medietilsynets konklusjon

P4 innfrir kravet i § 3-3 c.

P4 leverer det lovede antall sendinger og det lovede antall timer *nyheter på samisk* jf. tabell for forpliktende programleveranser

4.3.1.5 Sportsnyheter

I henhold til konsesjonssøknadens tabell for forpliktende programleveranser skal P4 sende 1 040 innslag/programmer og 52 sendetimer med *sportsnyheter*.

P4s redegjørelse

P4 redegjør for sportsnyheter i allmennkringkasterregnskapet (s. 22). Der fremgår blant annet følgende:

- Sportsnyhetene på P4 skal holde lytterne oppdatert på all vesentlig bevegelse i nyhetsbildet. De skal sette kritisk søkelys på så vel sportslige som økonomiske eller andre aspekter ved bredde- og toppidretten.
- Sendetidene er kl. 0700, 0800, 0900, 1500 og 1600 rett etter de ordinære nyhetene samt i programmet *Taxi* mellom kl. 1800 og 2000.
- P4 har økt både antall sendinger og sendetimer i 2009 sammenlignet med 2008.
- Sportsnyheter, innkjøp av rettigheter til redaksjonell dekning og direkte sending fra store internasjonale og nasjonale arrangementer prioriteres i P4 for å få en fyldig løpende sportsdekning.
- Sportsbemanningen har de siste årene blitt styrket gjennom et tett samarbeid med P4s eier Modern Times Groups selskaper i Norge. Disse selskapenes rettigheter kommer P4 til gode.
- P4 sendte 1 218 nyhetssendinger i 2009, noe som utgjorde 40 sendetimer.

Medietilsynets vurdering

P4 redegjørelse viser satsningen på sport, og da særlig sportsnyheter. Med 1 218 nyhetssendinger og 40 sendetimer sportsnyheter sender P4 178 flere programmer og tolv færre timer enn leveransekravene tilsier. Medietilsynet finner det ikke hensiktsmessig å reise tilsynssak på bakgrunn av denne relativt lille underleveransen i 2009, men forutsetter at P4 oppfyller konsesjonsforpliktelsene i 2010.

Medietilsynets konklusjon

P4 leverer det lovede antall programmer, men leverer ikke det lovede antall sendetimer *sportsnyheter*, jf. tabell for forpliktende programleveranser.

4.3.1.6 Kultursendingene

Konsesjonen § 3-4 a.:

Dekningen av kulturuttrykk skal være preget av bredde og variasjon. Også smale kulturuttrykk skal vies oppmerksomhet.

I henhold til konsesjonssøknadens tabell for forpliktende programleveranser skal P4 sende 880 programmer/innslag og 44 sendetimer med *daglige kulturnyhetsendinger*, 250 programmer/innslag og 500 sendetimer innen kategorien *daglig bredt kulturmagasin*, og 1 300 programmer/innslag og 100 sendetimer innen kategorien *kulturinnslag i brede sendeflater*.

P4s redegjørelse

P4 redegjør for kultursendingene i allmennkringkasterregnskapet (s. 23 til 25). Der fremgår det blant annet følgende:

- P4 sendte fem daglige bulletiner med kultur- og underholdningsnyheter i 2009. I tillegg ble det sendt en til to lettere underholdningsbulletiner på ettermiddags- og kveldstid.
- P4 har samlet økt antall *bulletiner/kulturnyhetssendinger* med 28 prosent. Leveransen har også økt i antall sendetimer. P4 leverer nå godt i overkant av kravet for begge leveranssmål.
- P4 viser til ilagt sanksjon for brudd på kravet til daglige *kulturnyhetssendinger* i 2008, og mener utviklingen i 2009 må være tilfredsstillende. P4 planlegger tilsvarende leveranse i 2010.
- P4 sender det brede kulturprogrammet *Ett-to-tre* alle hverdager mellom kl. 1200 og 1500. *Ett-to-tre* skal informere, utfordre og underholde lytterne på de fleste av kulturens temaer og sjangrer. Programmet har en bred tilnærming, men presenterer ifølge P4 også smale saker i en kortere, tilgjengelig form. Det vises også til dypere dekning i programmer samme kveld. *Ett-to-tre* har tilknyttet en rekke faste, renommerte eksperter som gir sendeflaten en kritisk tilnærming til stoffområdet, blant annet gjennom egne anmeldere for kinofilm/DVD/TV, musikk, konserter, teater, osv. Programflaten består av to programledere og en egen reporter, som dekker små og store begivenheter i inn- og utland. Det er også et nært samarbeid med programlederen i *Taxi*.
- P4 sender også programmet *Michael direkte*, som karakteriseres som et *daglig bredt kulturmagasin*. Dette programmet ble sendt ukens fire første hverdager mellom kl. 1000 og 1200. Sendingene preges av noen faste elementer som for eksempel aktuelle gjester, i hovedsak fra kultur- og underholdningsbransjen. P4 presenterer et utvalg av gjestene i 2009; blant andre Vera Michaelsen, Svein Østvik, Henriette Steenstrup, Fridthjof Wilborn, Freddy Dos Santos, Trude Mostue, Edward Schultheiss, Sarah Natasha Melbye, Petter Pilgaard og Erik & Kriss.
- P4 hadde 1 434 sendinger og 46 timer med *kulturnyhetssendinger* i 2009.
- P4 sendte 484 programmer og 1 189 timer i kategorien *daglig bredt kulturmagasin* i 2009.
- P4 hadde videre 7 176 sendinger og 297 timer med *kulturinnslag i brede sendeflater*.

Medietilsynets vurdering

Medietilsynet sanksjonerte etter fjorårets allmennkringkastingsrapport P4s manglende innfrielse av antall timer kulturnyhetssendinger i 2008. I vurderingen ble det lagt vekt på at kravene til P4s kulturdekning står sentralt i oppdraget i samsvar med prinsippene som fremgikk ved utlysningen av det femte riksnettet og deretter i nedfelling av de overordnede kravene til sendingene. Det ble også lagt avgjørende vekt på det forhold at P4 ikke hadde innfridd dette kravet siden Medietilsynet overtok allmennkringkastingstilsynet i 2004¹⁶. Medietilsynet ser derfor svært positivt på at P4 i 2009 rapporterer 46 timer mot 44 lovede, og følgelig for første gang innfrir denne siden av kravet knyttet til kulturdekningen. Antallet kulturnyhetssendinger er også over leveransekravet. P4 redegjør for øvrig for et tilfredsstillende antall og tidsomfang brede kulturprogrammer, samt et tilfredsstillende antall og tidsomfang for kulturinnslag i brede sendeflater.

¹⁶ I 2004 sendte P4 773 programmer og 22 timer, i 2005 734 programmer og 20 timer, i 2006 894 programmer og 25 timer, i 2007 1 240 programmer og 39 timer og i 2008 1 116 timer og 37 timer. Kravet er 880 programmer og 44 timer.

Vurderingen av hvordan P4 ivaretar kravet om at også smale kulturuttrykk skal vies oppmerksomhet gjøres i punkt 4.3.1.6.1 nedenfor.

Medietilsynet anser på bakgrunn av den ovenstående redegjørelsen samt redegjørelsen i punkt 4.3.1.6.1 at kravet til bredde og variasjon i dekingen av kulturuttrykk i § 3-4 a. å være innfridd.

Medietilsynet vil følge opp P4s kulturdekning i allmennkringkastingstilsynet i 2010. Kultur og nyheter er prioriterte programområder for tilsynet med allmennkringkasting i 2010.

Medietilsynets konklusjon

P4 innfrir kravet i § 3-4 a.

P4 leverer det lovede antall sendinger og det lovede antall timer programmer for *kulturnyhetsendinger, daglig bredt kulturmagasin og kulturinnslag i brede sendeflater.*

4.3.1.6.1 Kritiske, analytiske og fordypende perspektiv i kulturdekningen

Konsesjonen § 3-4 a.:

Også smale kulturuttrykk skal vies oppmerksomhet

Konsesjonen § 3-4 b.:

Kultursendingene skal ha et analytisk, kritisk og fordypende perspektiv.

I henhold til konsesjonssøknadens tabell for forpliktende programleveranser skal P4 sende 280 programmer/innslag og 200 sendetimer *programmer med smalt kulturfokus.*

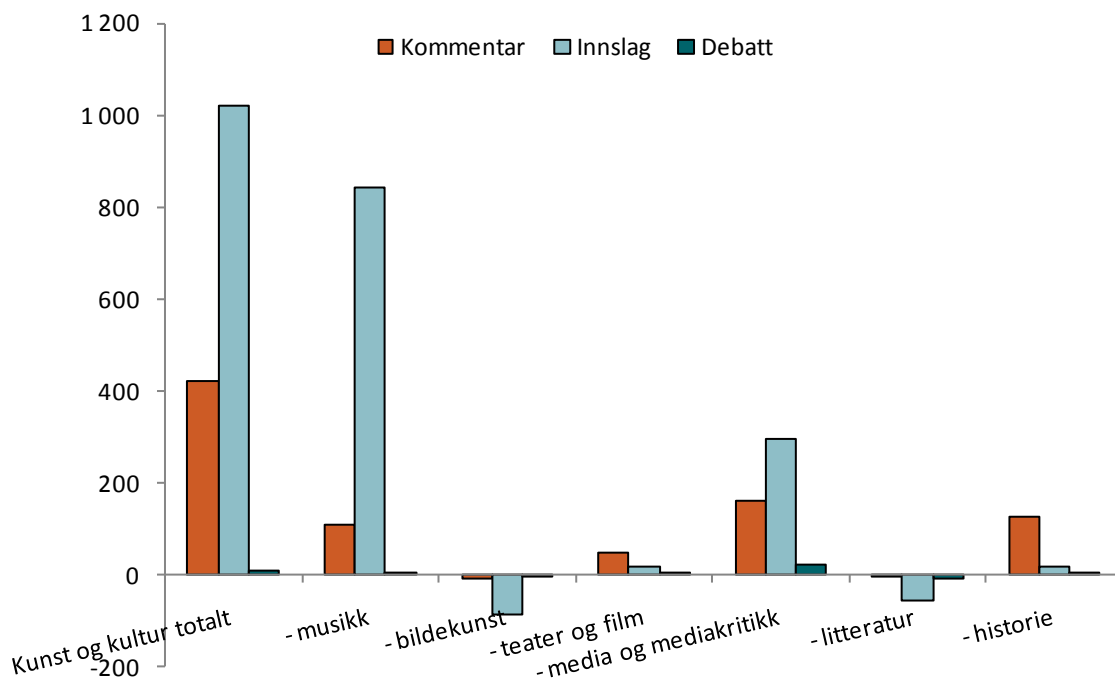
I henhold til konsesjonssøknadens styringsmålstabell skal P4 innen *kunst og kultur* totalt levere 560 *kommentarer*, 3 030 *innslag*, og 120 *debatter*. Disse skal være fordelt mellom temaene *musikk* med 200 *kommentarer*, 1 100 *innslag* og 20 *debatter*, *bildekunst* med 20 *kommentarer*, 170 *innslag* og ti *debatter*, *teater og film* med 120 *kommentarer*, 660 *innslag* og 20 *debatter*, *media og mediekritikk* med 140 *kommentarer*, 620 *innslag* og 60 *debatter*, *litteratur* med 60 *kommentarer*, 340 *innslag* og ti *debatter*, samt *historie* med 20 *kommentarer* og 140 *innslag*.

P4s redegjørelse

P4 redegjør for kultursendingene i allmennkringkasterregnskapet (s. 23 til 24), samt i supplerende opplysninger av 27. april 2010. Der fremgår det blant annet følgende:

- P4 uttaler at det er viktig for kanalen å presentere programmer med anledning til fordypning og spesialisering innen kulturfeltet.
- P4 har smalere fordypning i kulturdekningen gjennom programmer som *Kveldsshowet* og *Den blå timen*. Som en del av omleggingen P4 har gjennomført i 2009 ble *Radio Rama* tatt av sendeskjemaet.
- Sendeflaten *Kveldsshowet* mellom kl. 2100 og 2300 er nå forbeholdt innhold med såkalt smalt kulturfokus, som i praksis betyr intervjuer og omtale av kulturpersonligheter og fenomener. Programmet går ifølge P4 mer i dybden og/eller er smalt fordi det ikke når opp til toppen av lister, salgsstatistikker, er vanskeligere tilgjengelig, mindre kjente osv. P4 viser også til at musikkartister får presentere sin musikk live, noe som sjelden gjøres i brede programmer.
- P4 mener definisjonen av smalt tilligger redaktøren, og at den vil være subjektiv og knyttet til forståelsen av samtiden og samfunnet.
- P4 innførte i 2009 en fast post med dypdykk i populærhistorien, der ”glemte låter” plukkes frem og settes inn i en større sammenheng enn hva et bredt program vil kunne gjøre. En annen fast post er å plassere den aktuelle datoen i en historisk sammenheng. P4 vil videreutvikle *Kveldsshowet* i 2010 med fokus på smalt kulturinnhold. Kulturbulletiner og andre innslag/reportasjer fra kulturlivet blir også sendt i *Kveldsshowet*.
- P4 sendte 288 programmer og 509 timer innenfor kategorien *programmer med smalt kulturfokus* i 2009.

Figur 2: Verbalinnslag i sjangrene *kommentar, innslag og debatt*

Figuren viser P4s andel verbalinnslag i sjangrene *kommentar, innslag og debatt* i kulturdekningen, målt i forhold til forpliktelsene i konsesjonssøknaden. Figuren viser fordelingen i 2009.

Medietilsynets vurdering

Kravet til at P4 skal vie smale kulturuttrykk oppmerksomhet, og kravet til at kultursendingene skal ha et analytisk, kritisk og fordypende perspektiv er forbundet. Styringsmålstabellen i P4s konsesjonssøknad angir et totalt antall *kommentarer*, *debatter* og *innslag* som kanalen skal tilby. Disse sjangrene er avgjørende for å vurdere om kanalen tilbyr analytiske, kritiske og fordypende perspektiv. Videre angir P4s konsesjonssøknad hvordan de ulike sjangrene skal behandle temaene *musikk*, *bildekunst*, *teater og film*, *media og mediekritikk*, *litteratur og historie*, noe som indikerer oppmerksomheten kanalen vier smale kulturuttrykk.

Figur 2 over viser fordelingen av sjangrene *kommentarer*, *innslag* og *debatter* i kultursendingene til P4 i 2009 sammenlignet med tallene i styringsmålstabellen. Medietilsynet viste i rapporten for 2008 at P4 innfridde kravene til alle de tre sjangrene når man så kunst og kultur samlet. Medietilsynet finner at P4 innenfor dette sentrale programområdet viser en positiv utvikling over tid, og en betydelig forbedring siden 2007 da P4 ikke innfridde noen av kravene til kulturdebatter. I 2008 innfridde P4 fremdeles ikke kravet til antall musikkdebatter, men oppfylte kravet i 2009. Det er vesentlig for en allmennkringkaster med musikk som en vesentlig del av tilbudet. Oppsummert oppfylder P4 sjangerkravene når det gjelder *musikk*, *teater og film*, *media og mediekritikk* og *historie*. Når det gjelder *bildekunst* og *litteratur* oppfylder P4 ikke kravene. Innen *bildekunst* leverte P4 kun elleve av 20 *kommentarer*, 79 av 170 *innslag* og to av ti *debatter*. Innen *litteratur* ble 53 av 60 *kommentarer*, 283 av 340 *innslag* og én av ti *debatter* levert. Medietilsynet mener utviklingen likevel er positiv. Tilsynet finner det derfor ikke hensiktsmessig å vurdere tilsynssak, men forutsetter at utviklingen mot oppfyllelse fortsetter.

Når det gjelder antall programmer/innslag og sendetimer *programmer med smalt kulturfokus* så oppfylder P4 kravet ved å oppgi 288 programmer/innslag mot kravet om 280, og 509 timer mot kravet om 200 timer. Samtidig registrerer tilsynet at det tidligere programmet *RadioRama*, som ble beskrevet som smalt og at det har ivaretatt sjangrene *musikk*, *film* og *litteratur*, er tatt av sendeplanen i 2009. Kanalen lover i konsesjonssøknaden at alle kultursjangere i prinsippet skal finne sin plass i kanalen, og opplyser videre at "[d]rama litteratur, musikk og historie er selvsagt veldig godt egnet for radiomediet, men også visuelle uttrykk som arkitektur, billedkunst, design og film skal finne sin plass i kanalen" (konsesjonssøknaden s. 18). Medietilsynet har begrensede redegjørelser å basere sin vurdering av P4s oppfyllelse av kravet til et tilbud med smalt kulturfokus i 2009 på. Medietilsynet vil gjennomføre egne innholdsundersøkelser av kulturtilbudet i radiokanalene gjennom allmennkringkastingstilsynet i 2010, som nevnt i punkt 4.3.1.6.

Medietilsynets konklusjon

P4 innfrir kravene i § 3-4 a. og b.

P4 leverer det lovede antall *programmer med smalt kulturfokus* og det lovede antall sendetimer jf. tabell for forpliktende programleveranser.

P4 innfrir kravet til sjangermessig bredde innenfor *musikk, teater og film, historie og media og mediakritikk*, men innfrir ikke kravet innenfor *bildekunst og litteratur* jf. styringsmåls-tabellen.

4.3.1.6.2 Internasjonal kultur

Konsesjonen § 3-4 c.:

Kultursendingene skal dekke både norsk og internasjonalt kulturliv

I henhold til konsesjonssøknaden s. 5 skal minst hvert fjerde innslag i P4s kulturnyheter være av internasjonal karakter.

P4s redegjørelse

P4 redegjør for fordelingen av norske og internasjonale kultursaker i allmennkringkasterregnskapet (s. 23 til 24). Der fremgår det blant annet følgende:

- Programflaten *Ett-to-tre*, som sendes alle hverdager mellom kl. 1200 og 1500, har to programledere og en egen reporter som dekker små og store kulturelle begivenheter i inn- og utland.
- P4 gir uttrykk for å være fornøyd over å kunne rapportere en ytterligere økning i andelen internasjonale kulturnyheter for 2009 etter at de for første gang innfridde kravet på 25 prosent i 2008. Se tabell 4 nedenfor.

Tabell 4: Antall timer og andel innenriks og utenriks i kulturnyheterne

Andel innenriks og utenriks i kulturnyheterne	2006		2007		2008		2009	
	Timer	Prosent	Timer	Prosent	Timer	Prosent	Timer	Prosent
Innenriks	2 200	85,7 %	1 948	79,1 %	1 959	65,2 %	1 380	61,7 %
Utenriks	368	14,3 %	516	20,9 %	1 047	34,8 %	855	38,3 %
Totalt	2 568	100,0 %	2 464	100,0 %	3 006	100,0 %	2 235	100,0 %

Medietilsynets vurdering

Ifølge konsesjonssøknaden vil P4 ”tilby en levende dekning av nasjonalt og internasjonalt kulturliv, og forsøke å fange dynamikken” (s. 17). I søknadens oppsummering av programløftene er det blant annet vist til at P4 skal ha egne kulturmedarbeidere i de viktigste norske kulturbyene og kulturkorrespondenter i viktige kulturhovedsteder i verden. I regnskapet vises det til program som dekker kultursaker i inn- og utland, men det gis ikke en utfyllende redegjørelse for innholdet i tilbudet. Selv om vurderingen gjøres på begrenset

grunnlag vurderer Medietilsynet det likevel slik at kultursendingene dekker både norsk og internasjonalt kulturliv. Tilsynet vil gjennomføre egne undersøkelser av kulturtilbudet i radiokanalene gjennom allmennkringkastingstilsynet i 2010.

Medietilsynet er positiv til at P4 de siste årene har hatt et større fokus på internasjonalt kulturliv i kulturnyhetene. De siste to årene har P4 levert innenfor det tallfestede kravet om antall internasjonale innslag i kulturnyhetene. Forholdet mellom norske og internasjonale saker i kulturnyhetene er en viktig del av P4s særskilte krav på kulturområdet.

Medietilsynets konklusjon

P4 innfrir kravet i § 3-4 c.

P4 leverer den lovede andel internasjonale kulturnyheter jf. konsesjonssøknaden s. 5.

4.3.1.6.3 Musikk

Konsesjonen § 3-4 d.:

Konsesjonæren skal spille minimum 35 % norsk musikk.

I henhold til tabellen for forpliktende sjangerfordeling for musikk på s. 23, jf. s. 5 i søknaden, skal P4 sende 800 timer med norsk musikk på norsk.

I henhold til ett av de ti ”norske musikkbud” på s. 22 i søknaden har P4 forpliktet seg til å formidle ny norsk musikk ved aktivt å søke etter og stimulere nye norske artister og band.

I henhold til konsesjonssøknadens tabell for forpliktende programleveranser skal P4 sende 320 programmer/innslag og 200 sendetimer programmer for smale musikkjangrer.

I henhold til tabellen for forpliktende sjangerfordeling for musikk på s. 23 skal P4 levere et visst antall timer musikk per år innen bestemte sjangre.

P4s redegjørelse

P4 redegjør for musikktilbudet i allmennkringkasterregnskapet (s. 25 og 32 til 35), samt i supplerende opplysninger av 27. april 2010. Der fremgår det blant annet følgende:

- Musikken står sentralt i P4s programtilbud. I 2009 sendte P4 95 982 låter, og 32 575 eller 33,9 prosent av dem var norsk musikk. Dette er 1,1 prosentpoeng lavere enn kravet tilsier, men P4 understreker at det er gjort tiltak for å komme opp på nivå med det interne målet, som er 40 prosent. Avviket i 2009 forklares med omleggingen av sendeskjemaet som P4 gjennomførte fra 1. januar 2009, og da P4 ble klar over denne konsekvensen ble det

gjennomført tiltak som førte til at musikkandelen på 35 prosent ble oppfylt fra andre kvartal og resten av året.

- P4 sendte i 2009 totalt 1 874 timer norsk musikk, og 837 av dem var norsk på norsk. P4 viser til at oppfyllelsen av kravet er et resultat av en kombinasjon av målrettet arbeid og tilgjengelighet på norske "hits". Andelen norsk musikk vil variere fra år til år som følge av denne tilgjengeligheten.
- Andelen norskspråklig musikk sendt i 2009 var 15,4 prosent av all musikk som ble spilt på P4, og antallet timer på 837 er høyere enn tidligere år i konsesjonsperioden. P4 viser til at forventningen fra forrige års allmennkringkastingsrapport dermed innfris.
- P4 ønsker å stimulere norsk musikk og har i 2009 presentert artister som William Hut, Katzenjammer, CC Cowboys og Karpe Diem i en serie gratiskonsserter i de fleste landsdeler. Gratiskonsertene hver senvinter har en miks av kjente og mer ukjente norske artister, og konsertserien promoteres i radioen, både gjennom promoer og redaksjonell omtale i programmet *1-2-3, Helgefrokost* og *Taxi*. I tillegg har P4 hatt egne musikkweekends dedikert til norsk musikk, presentert artister i sendingene, anmeldt ny norsk musikk og sluppet til nye artister, som for eksempel Donkeyboy.
- Andelen ny norsk musikk spilt i 2009 var 10,7 prosent av all musikk som ble fremført, og er noe høyere enn andelen på 8,1 prosent som ble oppgitt i 2008. P4 forklarer at årsaken kan være at definisjonen av "ny musikk" er endret til å omfatte både inneværende år (2009) og foregående (2008), mens det tidligere var definert som norske melodier/artister som ble utgitt samme år. P4 mener denne definisjonen er riktigere, og at den er nødvendig for å fange opp "ny"-begrepet i alle årets måneder. P4 understreker at kanalen ønsker å få frem ny, norsk musikk.
- I 2009 ble 43,6 prosent av den norske musikken spilt mellom kl. 0600 og 2400 dersom man måler i tid. 56,4 prosent av den norske musikken ble spilt mellom midnatt og kl. 0600. Sammenlignet med 2008 har andelen norsk musikk økt på dag/kveld, og blitt redusert på natten i 2009.
- P4 viser til at det er sendt en rekke ukentlige programmer med smale musikkjangrer. Eksempler på slike programmer er *Den blå timen* og *Klassisk morgen*. P4 viser også til tematiske helger der deler av musikken er smalere og går dypere enn normalt, eksempelvis Melodi Grand Prix og Michael Jackson. P4 har også sendt egne spesialprogrammer om The Beatles og Elvis Presley, med rom og vekt på dybde og presentasjon av mer sjeldne sider av artistenes repertoar. I ferier og høytider er det også sendt mer smale musikkprogrammer, eksempelvis *Tidsmaskinen*.
- P4 sendte 351 sendinger og 529 timer innen kategorien *programmer for smale musikkjangrer*.
- P4 tar endelig opp temaet om sendetidspunkter for den norske musikken, og mener Medietilsynet ikke har anledning til å innfortolke nye vilkår og deretter reise sak på grunnlag av manglende innfrielse av disse vilkårene. P4s prinsipale syn er at konsesjonskravet ikke kan utfylles med formålsbetraktninger, subsidiært mener P4 at kanalen oppfyller en formålsbasert forståelse av kravet til spilling av norsk musikk.

Tabell 5: Norsk musikk, forpliktende sjangrer

Norsk musikk, forpliktende sjangrer	Søknad	2005	2006	2007	2008	2009
Norsk barnemusikk og viser	150	298	277	250	213	302
Norsk folkemusikk, country, roots, danseband	125	50	73	72	111	211
Norsk jazz	125	35	47	34	38	37
Norsk pop og rock	1 100	1 427	2 024	1 838	1 790	1 494
Norsk R&B, rap, world music, etnisk	100	109	109	66	79	69
Norsk musikk, totalt	1 600	1 919	2 530	2 260	2 231	2 113
- herunder "norsk musikk på norsk"	800	743	755	736	774	837

Tabell 6: Musikk totalt, forpliktende sjangrer

Musikk totalt, forpliktende sjangrer	Søknad	2005	2006	2007	2008	2009
"Middle of the road", pop, rock, dance	1 200	4 429	4 912	5 535	4 787	4 360
Eldre pop, classic	500	328	408	1 230	594	1 473
Barnemusikk, viser	300	343	329	303	244	372
Folk- og samtid, jazz, country, roots, danseband	500	262	319	478	433	591
R&B, rap, reaggae, world music, etnisk	800	753	575	499	495	507
Seriøs klassisk/lett klassisk	25/100	119	114	109	105	106*

Medietilsynets vurdering

Andel norsk musikk

P4s redegjørelse viser at kanalen sendte 33,9 prosent norsk musikk i 2009, altså 1,1 prosentpoeng lavere enn forpliktelsen tilsier. Kravet i § 3-4 d. er således ikke oppfylt. Andelen for 2009 tilsvarer en reduksjon på 5,2 prosentpoeng fra 2008, da P4 spilte 39,1 prosent norsk musikk. P4 begrunner nedgangen med en omlegging av sendeskjemaet fra årsskiftet 2008/2009 for å møte konkurransen fra Radio Norge.

Medietilsynet har valgt å gjennomføre egne kontroller av den norske musikken i 2009, basert på et utvalg med tre konstruerte uker gjennom tre tomåneders kontrollperioder som er spredd gjennom året. Datagrunnlaget er musikkliste/sendelogger for hele døgnet på de aktuelle dagene som er trukket i utvalget. Med konstruksjonen av hele tre typiske uker jevnt fordelt i perioden mai til desember, gir analyseutvalget godt grunnlag for å vurdere hvordan P4 bruker norsk musikk i sin sendeflate. Medietilsynets analyse viser at P4 sendte 35,6 prosent norsk musikk og 64,4 prosent ikke-norsk musikk i den utvalgte perioden. Dette samsvarer godt med de rapporterte tallene fra P4 for 2009, også med hensyn til beskrivelsen av tiltak for å øke andelen utover i året. Tallene ligger likevel godt under P4s interns styringsmål om 40 prosent norsk musikk (konsesjonssøknaden s. 22). Medietilsynet finner videre at kanalen basert på P4s tall for hele 2009 – 33,9 prosent – ikke oppfylder kravet til 35 prosent norsk musikk. Tatt i betraktning at det er gjort tiltak for å øke andelen norsk musikk finner Medietilsynet det ikke hensiktsmessig å reise tilsynssak. Tilsynet forutsetter at tilbudet innrettes etter kravet.

I 2009 sendte P4 56,4 prosent av den norske musikken på natten (mellom kl. 0000 og 0600) og 43,6 på dagtid (mellom kl. 0600 til 2400). Prosentandelene er målt i tid. I 2008 sendte kanalen i underkant av 70 prosent av den norske musikken på natten og om lag 25 prosent om dagen. Medietilsynet var da kritisk til dette og henviste til allmennkringkasterens viktige oppgave som formidler av norsk musikk, som også er en side av kravet om å styrke norsk språk, kultur og identitet. Kravet reflekterer allmennkringkasterens viktige rolle i å tilby en arena som speiler og synliggjør norsk kulturliv og kulturutøvere, og i denne sammenhengen norske artister/komponister. P4s konsesjonssøknad gir uttrykk for en rekke ambisjoner knyttet til norsk musikk, bl.a. gjennom ti musikkbud, som danner grunnlaget for kanalens forpliktende leveranser innenfor musikksjangeren (s. 22):

- *Vi SKAL spille minst 35 prosent norsk musikk. (Vårt interne styringsmål er 40)*
- *Vi SKAL gi lytterne norsk på norsk (norskspråklig låt) hver time*

- *Vi SKAL ha daglige innslag og formidling av såkalt smale musikkformer som jazz, klassisk, folkemusikk, etnisk, etc.*
- *Vi SKAL ha et daglig musikktilbud til barn*
- *Vi SKAL aktivt søke etter og stimulere nye norske artister og band*
- *Vi SKAL formidle fordypende innslag om norske artister og kultur*
- *Vi SKAL fungere som et viktig talerør for norsk musikk og kultur*
- *Vi SKAL ha et musikktilbud til alle lyttere*
- *Vi SKAL være Norges viktigste kanal for formidling av norsk musikk*
- *Vi SKAL dokumentere at vi følger budene*

Etter Medietilsynets vurdering var det å legge nesten 70 prosent av den norske musikken til natten i strid med kravet til å synliggjøre norsk musikk, og motvirket at den var et reelt tilbud til publikum. Medietilsynet varslet at tilsynssak ville vurderes dersom ikke praksis ble endret. Medietilsynets undersøkelse av den norske musikken viser at 59,4 prosent av den norske musikken er sendt om natten (kl. 0000-0600), og 40,6 om dagen (kl. 0600 – 2400) i 2009. Prosentandelene er i tilsynets analyse ikke basert på sendetidsomfang, men på antall sanger. Analysefunnene bekrefter i samsvar med P4s egen rapportering at det har skjedd en vesentlig positiv endring i hvordan P4 legger den norske musikken i sendeflaten. Tilsynet ser positivt på utviklingen i fordelingen av den norske musikken i den totale sendeflaten. På grunnlag av utviklingen i 2009 vurderer Medietilsynet ikke lenger tilsynssak. Tilsynet legger til grunn at allmennkringkasteren fortsetter å utvikle tilbudet mot at det ikke er noen vesentlig forskjell mellom andelen norsk musikk om natten og på dagtid.

Norsk musikk på norsk

I 2009 sendte P4 837 timer norsk musikk på norsk, noe som tilsvarer 15,4 prosent av all musikk som ble spilt. Beregnes andelen ut fra den norske musikken som ble spilt, (837 timer av 1 874 timer), blir det 44,6 prosent. Medietilsynet ser positivt på at P4 for første gang innfrir denne delen av kravet knyttet til norsk musikk, og på denne måten ivaretar sin rolle som kulturkanal som har et særskilt ansvar for å synliggjøre og fremme norske artister og norsk språk. Medietilsynets egen analyse av den norske musikken på P4 i 2009 viser at 50 prosent av den norske musikken som ble spilt var norsk på norsk, og dersom man måler andelen norsk på norsk i hele P4s musikktilbud viser vårt utvalg at andelen er 17,7. Funnene i tilsynets undersøkelse samsvarer således godt med P4s egen redegjørelse og tiltak på dette området og kravet i tabellen for forpliktende sjangerfordeling i konsesjonssøknaden anses innfridd.

Ny norsk musikk

P4 skal spille en rolle som formidler av ny norsk musikk, og gjennom konsesjonssøknaden har P4 forpliktet seg til aktivt å søke etter og stimulere nye norske artister. Kanalen rapporterer at i 2009 var 10,7 prosent av all fremført musikk var ny norsk musikk, noe som representerer en økning sammenlignet med tidligere år der andelen har ligget på rundt åtte prosent. Ut fra P4s redegjørelse legger Medietilsynet til grunn at økningen har sin hovedårsak i at P4 i 2009 har kategorisert ”nye norske” melodier/artister utgitt inneværende og foregående år, mens det tidligere ble kategorisert som utgitt samme år. Medietilsynet ser at en

slik ”utvidelse” av kategoriseringen som inkluderer også fjorårets utgivelser er hensiktsmessig all den tid den også bør omfatte utgivelser som er nye på starten av ett år. P4 redegjør videre for at kanalen hver vinter arrangerer gratiskonserter med en miks av kjente norske artister og mindre kjente norske artister, noe som promoterer i kanalen. En slik satsning er i tråd med søknaden (s.22). I Medietilsynets kontroller ble ”ny” norsk musikk kategorisert som utgivelser utgitt i 2009, og funnet er at 6,5 prosent av all musikk på P4 var ny norsk musikk. At tallet er lavere enn P4s er rimelig all den tid P4s tall inkluderer 2008. Medietilsynet fant videre at ny norsk musikk utgjorde 18,4 prosent av den norske musikken på kanalen. Tilsynet slår fast at kanalen har formidlet ny norsk musikk i 2009.

Programmer for smale musikksjangrer

Det fremgår av tabell for forpliktende programleveranser i P4s konsesjonssøknad at kanalen plikter å sende 320 programmer/innslag og 200 timer med *programmer for smale musikksjangre*. Av konsesjonssøknaden fremgår videre at P4 (s. 22):

SKAL ha daglige innslag og formidling av såkalt smale musikkformer som jazz, klassisk, folkemusikk, etnisk etc.

Medietilsynet legger til grunn at musikk for smale grupper er musikk som av ulike grunner, som sjangertilhørighet og kulturell/ historisk forankring, har begrenset publikumspotensial og vanligvis får liten plass på kommersielle radiokanalers spillelister.¹⁷

P4 viser i allmennkringkasterregnskapet til to forskjellige *programmer for smale musikksjangre*; *Den blå timen* og *Klassisk morgen*. P4 rapporterer en leveranse på 351 programmer mot 320 lovede, samt 529 timer mot 200 lovede og oppfyller klart kravet i de forpliktende programleveransene.

Sjangerfordeling musikk

Medietilsynet har gjennom flere år uttalt seg kritisk til sjangerfordelingen i musikktilbudet på P4, og uttrykte i fjorårets rapport en forventning til at P4 i større grad synliggjør bredden i norsk og internasjonal musikk i 2009, i tråd med konsesjonsforpliktelsene. I 2008 var musikken på P4 dominert av sjangrene ”*middle of the road*”, *pop*, *rock*, *dance* og *eldre pop*, *classic*, som til sammen utgjorde 80 prosent av spilletiden. P4 innfridde i 2008 ingen av leveransekravene, og underleverte både på *barnemusikk*, *viser*, *folk-* og *samtid*, *jazz*, *country*, *roots*, *danseband*, *R&B*, *reggae*, *world music*, *etnisk* eller *seriøs klassisk (totalt)*. I 2009 er det fremdeles slik at sjangrene ”*middle of the road*”, *pop*, *rock*, *dance* og *eldre pop*, *classic* dominerer i P4 med 78 prosent. P4 innfrir imidlertid nå leveransekravene både for *barnemusikk*, *viser*, *folk-* og *samtid*, *jazz*, *country*, *roots*, *danseband* og *seriøs klassisk (totalt)*. I 2009 er det kun innenfor sjangerne *R&B*, *reggae*, *world music*, *etnisk* at P4 ikke innfrir leveransekravet. Medietilsynet ser svært positivt på den klare forbedringen P4 presenterer innenfor de smalere musikk-kategoriene i 2009. Med en fortsatt underleveranse for *R&B*, *reggae*, *world music*, *etnisk* er P4 fremdeles ikke i mål med hensyn til kravet til sjangermessig variasjon, men den positive utviklingen tilsier at det ikke reises tilsynssak på dette området i

¹⁷ Se også Allmennkringkastingsrapporten 2004 s. 14 til 15 om Medietilsynets grunnlag for vurderingen av musikk for smale grupper.

2009. Medietilsynet legger til grunn at P4 også vil gjennomføre tiltak som forbedrer leveransen innenfor disse musikkjangrene i 2010.

Medietilsynets konklusjon

P4 innfrir ikke kravet i § 3-4 d.

P4 leverer det lovede antall timer norsk musikk på norsk jf. tabellen for forpliktende sjangerfordeling for musikk på søknadens s. 23 sammenholdt med s. 5.

P4 innfrir kravet om å spille ny norsk musikk jf. konsesjonssøknaden s. 22.

P4 leverer det lovede antall programmer/innslag og det lovede antall sendetimer programmer for smale musikkjangrer.

P4 innfrir ikke kravet til sjangermessig bredde jf. tabellen for forpliktende sjangerfordeling for musikk på søknadens s. 23.

4.3.1.7 Målformer og dialekter

Konsesjonen § 3-5:

Konsesjonæren skal benytte begge de offisielle norske målformene og skal tilstrebe en bred sammensetting av dialekter fra hele landet.

I henhold til ett av P4s redaksjonelle styringsmål (søknaden s. 28) skal 30 prosent av verbalinnslagene ikke skal være på bokmål.

P4s redegjørelse

P4 redegjør for bruken av målformer og dialekter i allmennkringkasterregnskapet (s. 11 til 13). Der fremgår det blant annet følgende:

- P4 ønsker å ha en god spredning når det gjelder målformer og dialekter. I 2009 øker nynorskandelen blant nyhetsopplesere og programledere til 14 prosent mot 3,3 prosent i 2008. Andelen for Vestlandet og Midt-Norge har også økt vesentlig, på bekostning av Østlandet og Oslo-dialekter.
- P4 jobber målrettet med å ha en god spredning av målformer og dialekter, noe som er et arbeid som må utvikles i et langsiktig perspektiv. Ved alle utlysninger av ledige stillinger i kanalen henstilles nynorskbrukere om å søke, og i 2009 har dette hatt en positiv effekt ved enkelte ansettelser.
- P4 påpeker at vedlagte statistikk ikke gir et helhetlig bilde av språkbruken i kanalen. For eksempel vil det ikke bli fanget opp hvor mye hver enkelt reporter bidrar i ulike innslag/redaksjonelle elementer.

De følgende tre tabellene viser dialektfordelingen på P4, hvor kun nyhetsankere og programledere er omfattet. Reportere i ulike innslag/liveopptredener er ikke med i tabellen.

Tabell 6: Dialektfordeling i programmer totalt

Dialekter	2005	2006	2 007	2 008	2 009
Østlandet	69,7 %	60,6 %	64,8 %	68,8 %	62,4 %
Oslo	12,1 %	16,8 %	17,0 %	20,8 %	10,1 %
Sørlandet	6,4 %	5,6 %	3,4 %	1,2 %	14,7 %
Vestlandet	7,7 %	11,8 %	8,0 %	5,0 %	0,0 %
Midt-Norge	2,0 %	2,4 %	2,9 %	4,3 %	1,6 %
Ikke-norsk	2,1 %	2,8 %	4,0 %	0,0 %	11,2 %
Sum	100,0 %	100,0 %	100,1 %	100,1 %	100,0 %

Tabell 7: Dialektfordeling i programmer, basert på programledere

Dialekter	2005	2006	2007	2008	2009
Østlandet	71,6 %	63,1 %	64,3 %	66,9 %	71,4 %
Oslo	17,2 %	18,2 %	19,9 %	26,9 %	23,5 %
Sørlandet	1,9 %	2,1 %	1,6 %	1,6 %	2,5 %
Vestlandet	6,8 %	12,0 %	7,9 %	3,7 %	2,4 %
Midt-Norge	0,0 %	0,6 %	1,0 %	0,9 %	0,1 %
Nord-Norge	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Ikke-norsk	2,6 %	4,0 %	5,3 %	0,0 %	0,0 %
Sum	100,1 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	99,9 %

Tabell 8: Dialektfordelingen i nyhetssendinger, basert på nyhetsankere

Dialekter	2005	2006	2007	2008	2009
Østlandet	63,0 %	51,7 %	66,0 %	74,6 %	56,2 %
Oslo	0,0 %	7,0 %	8,1 %	1,5 %	1,1 %
Sørlandet	19,3 %	18,2 %	8,9 %	0,0 %	1,0 %
Vestlandet	9,6 %	14,6 %	8,2 %	9,0 %	23,0 %
Midt-Norge	8,1 %	8,5 %	8,8 %	14,9 %	18,6 %
Nord-Norge	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Ikke-norsk	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Sum	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	99,9 %

Tabell 9: Dialektfordeling i programmer og nyhetssendinger, basert på reportere

Dialekter	Antall innslag 07	%fordeling 07	%fordeling 08	%fordeling 09
Østlandet	2 249	44,5	52,5	53,8
Oslo	1 367	27,0	22,5	8,9
Vestlandet	548	10,8	10,3	2,8
Sørlandet	465	9,2	6,6	7,2
Midt-Norge	164	3,2	3,7	22,9
Ikke norsk	163	3,2	0,0	0,0
Nord-Norge	100	2,0	4,4	4,4

Tabell 9 viser dialektfordelingen i P4, basert på reportere i alle innslag i programmer og nyhetssendinger. Tabellen sier ingenting om hvor mye taletid reporteren har i innslaget. Tabellene 10 og 11 viser fordelingen av bokmål/nynorsk i P4. Tabell 10 er basert på kun programleder og nyhetsankere. Tabell 11 er basert på reportere i alle innslag i programmer og nyhetssendinger. Tabellen sier ikke noe om hvor mye taletid reporteren har i innslaget.

Tabell 10: Målformfordeling, basert på programledere og nyhetsankere

Målformer	%fordeling 07	%fordeling 08	%fordeling 09
Bokmål	93,4	96,7	86,0
Nynorsk	6,6	3,3	14,0

Tabell 11: Målformfordeling i programmer og nyhetssendinger, basert på reportere

Målformer	Antall innslag 07	%fordeling 07	%fordeling 08	%fordeling 09
Bokmål	4 645	91,9	91,2	92,9
Nynorsk	411	8,1	8,8	7,1

Medietilsynets vurdering

Medietilsynet vurderer det statistiske materialet P4 har rapportert som tilstrekkelig til at tilsynet kan foreta en vurdering av sammensettingen av målformer og dialekter i kanalen. Selv om statistikken ikke fanger opp all språkbruken i kanalen i løpet av et år, mener tilsynet at tabellene samlet sier mye om bruken av ulike målformer og dialekter. Når det gjelder tabell 9 og 11 påpeker P4 at tallene ikke sier noe om *hvor mye* reporteren deltar i innslaget. Medietilsynet antar at alle reporterne, uavhengig av dialekt/målform, deltar i varierende grad i de forskjellige innslagene, slik at dette derfor vil gjelde for reportere som snakker østnorsk/bokmål så vel som reportere som snakker andre dialekter/nynorsk.

Konsesjonsvilkåret setter ikke et absolutt, kvantitativt mål for fordelingen mellom ulike målformer og/eller dialekter. Gjennom konsesjonssøknaden har P4 forpliktet seg til at 30 prosent av sendingene ikke skal være på bokmål. Medietilsynet mener således at 30 prosent representerer en nedre grense for den andelen av sendingene som skal bestå av nynorsk og/eller andre dialekter enn østnorsk. Statistikken for 2009 viser at P4 ikke ennå helt

har nådd dette grensenivået, men at det er tatt et betydelig skritt i den retning i løpet av dette året.

P4 presenterer flere ulike statistikker over dialektbruken i kanalen i 2009. Tabell 6 viser at østnorske dialekter (Oslo og Østlandet) fremdeles dominerer blant nyhetsankere og programledere i P4 med 62,4 prosent, men at det er en reduksjon på seksprosentpoeng sammenlignet med 2008. Samtidig er andelen oslodialekter nær halvert, og utgjør 10,1 prosent i 2009. Når andelen vestlandske dialekter øker fra fem prosent i 2008 til 14,7 prosent i 2009 er dette en positiv utvikling. Utviklingen i dialektfordelingen i nyhetssendingene, som vises i tabell 8, fremstår også som markant positiv. Her er andelen østlandske dialekter redusert fra 74,6 i 2008 til 56,2 i 2009, mens andelen dialekter fra vestlandet øker fra ni prosent i 2008 til 23 prosent i 2009. Tabell 7 om dialektfordelingen blant programleder viser imidlertid en motsatt tendens, som balanserer det klart positive som har skjedd når det gjelder variasjonen i nyhetsankeres dialektbruk. Tabell 9 viser dialektbruk blant reportere på innslagsnivå, og viser stor grad av stabilitet sammenlignet med 2008.

Tabellene 10 og 11 viser fordelingen av bokmål og nynorsk i P4, der tabell 10 er basert på programleder og tabell 11 basert på innslag. Mens 92,9 prosent av innslagene har reportere som snakker bokmål i 2009, og således representerer et tilsvarende nivå som de to foregående årene, er det en markant nedgang fra 96,7 prosent bokmål blant programleder og nyhetsankere til 86 prosent i 2009.

Samlet gir dette et bilde av en kanal som fremdeles har en østnorsk dialektdominans på flere områder i programvirksomhet, men at det er markant positive utviklingstrekk både når det gjelder dialektfordeling og nynorsk på visse områder. P4 oppfyller dermed kravet til å bruke begge målformene og å tilstrebe en bred sammensetning av dialekter fra hele landet, men mangler noe på å oppfylle kravet på 30 prosent representasjon av nynorsk og/eller andre dialekter som ikke er østnorsk/bokmål.

Sammensetningen av dialekter og målformer er viktig for hvordan P4 oppfyller det overordnede kravet om å bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur. Medietilsynet har forutsatt forbedringer i P4s sammensetning av dialekter og nynorsk de siste årene, og ser positivt på at P4s tiltak gir utslag i statistikken i 2009. Tilsynet ser det på denne bakgrunnen ikke som hensiktsmessig å følge opp dette punktet opp med tilsynssak, men forutsetter at P4 fortsetter å arbeide aktivt med å rekruttere nynorsk- og dialektbrukere slik at utviklingen fortsetter.

Medietilsynets konklusjon

P4 innfrir kravet i § 3-5.

P4 leverer ikke den lovede antall prosentandel verbalinnslag på nynorsk jf. P4s redaksjonelle styringsmål (søknaden s. 28).

4.3.1.8 Programmer om religion og livsfilosofi

I henhold til konsesjonssøknadens tabell for forpliktende programleveranser skal P4 sende 102 *programmer/innslag* og 51 sendetimer *programmer om religion og livsfilosofi*.

I henhold til konsesjonssøknadens styringsmålstabell skal P4 sende 170 *kommentarer*, 270 *reportasjer* og 70 *debatter*.

I henhold til konsesjonssøknaden (s. 27) skal P4 programmene om religion og livsfilosofi ha tematisk bredde ved å behandle spørsmål om moral, etikk og ulike religioner.

P4s redegjørelse

P4 redegjør for sine programmer om *religion og livsfilosofi* i allmennkringkasterregnskapet (s. 27 til 28) og i supplerende opplysninger av 27. april 2010. Der fremgår det blant annet følgende:

- P4s programmer i denne kategorien er de ukentlige programmene *Hos Gelius* med Einar Gelius og *Timen* med Gerd Johansen. På slutten av 2009 var Rune Hekkelstrand programleder for *Timen* ettersom Gerd Johansen har gått av med pensjon.
- P4 lister opp en rekke eksempler på gjester i de to programmene, deriblant Ross Kolby, Lars Løvold, Kari Iveland, Vibeke Madsen, Elin Ørjasæter, Kerosha Gonesalan, Sigvart Dagsland, Petter Eide, Lise Fjeldstad, Peter Batta, Henrik Syse, Mohammad Sultan Shoaib, Levi Fragell, Knut Jørgen Røed Ødegaard, Sigrid Bonde Tusvik, Kari Sandberg, Jan Storaas, Tor Henning Larsen m.fl .
- I regnskapet til P4 er programmet *Timen* (som i 2007) i sin helhet både rapportert som et program innenfor kategorien *religion og livssyn* og et program innenfor kategorien *det flerkulturelle Norge*. Årsaken til dobbelrapporteringen er at programposten er innrettet slik at problemstillingene/samtaletemaene i stor grad går inn i hverandre gjennom hele sendingene. Denne innholdsvurderingen er etter P4s oppfatning et redaktøranliggende, og følgelig at slik dobbelrapportering er korrekt rapportering. P4 har i tillegg rapportert for de forholdsmessige tallene når *Timen* er delt i to.
- Når tallene for *Timen* er delt på to, sendte P4 293,5 sendinger og 182,5 timer i kategorien *religion og livsfilosofi*. Da er både *Gelius* og *Hvermann* og *Hos Gelius* tatt med i beregningen.

Medietilsynets vurdering

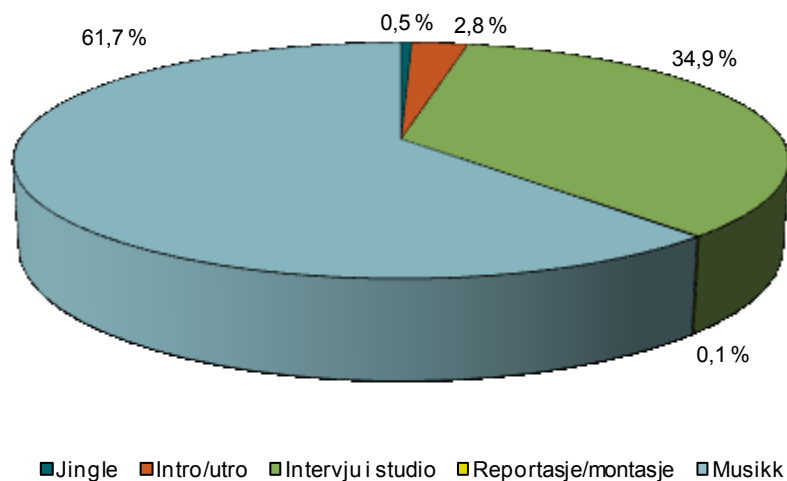
I P4s redegjørelse er det programmene *Gelius* og *Hvermann*, *Hos Gelius* og *Timen* som skal oppfyller kravet til programmer om religion og livssyn. Halvparten av programmet *Timen* regnes med som tilbud om religion og livssyn, og andre halvpart som programmer for og om det flerkulturelle Norge. I følge konsesjonssøknaden skal det leveres et bestemt antall timer og programmer om religion og livsfilosofi, og programtilbudet skal behandle spørsmål om moral, etikk og ulike religioner. Her vurderes kravene i samme rekkefølge.

Når det gjelder de kvantitative kravene til P4 framgår det av kanalens egen redegjørelse at det ble sendt 293,5 sendinger og 182,5 timer med *programmer om religion og livsfilosofi* i 2009. Det er betydelig mer enn kravet om 102 sendinger og 51 timer. P4 oppfyller også krav til sjangermessig bredde både når det gjelder *kommentar* (176 av 170), *innslag* (1 076 av 270) og *debatt* (72 av 70).

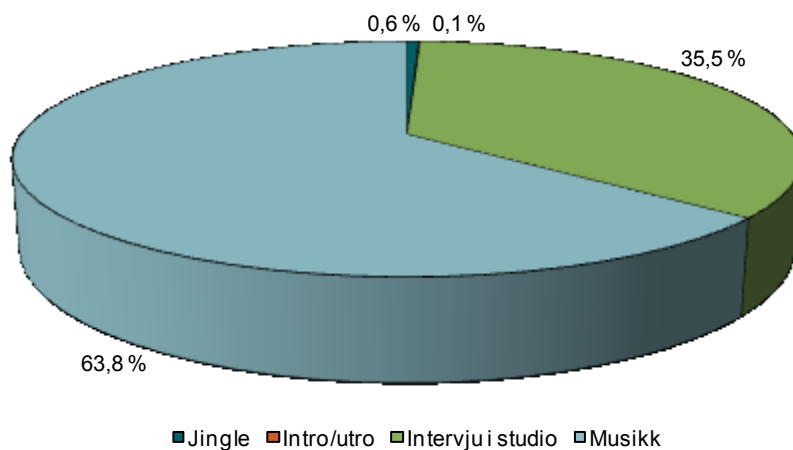
P4 oppgir i sin redegjørelse en gjesteliste som indikerer tematiske bredde i behandlingen av religion og livssyn. Ut over det er det lite grunnlag for å vurdere oppfyllelsen av kravet å behandle moral, etikk og ulike religioner. Medietilsynet gjennomført egne kontroller av livssynsprogrammene *Timen* og *Gelius og Hvermann*, som kartlegger bruken av ulike sjangrer og behandlingen av ulike temaer. Tilsynet har i den sammenheng lyttet gjennom ni sendinger av hvert program i perioden mai til desember (*Timen*: 9., 23. mai, 6. juni, 29. august, 12., 26. september, 14., 28. november og 12. desember, *Gelius og Hvermann*: 10., 24. mai, 7. juni, 30. august, 13., 27. september, 15., 29. november og 13. desember). Programmene har blitt kodet etter ulike innholdselementer, og en gjennomsnittlig sending i perioden mai til desember 2009 har blitt etablert gjennom kvantifisering av sendingene.

Figur 3 og 4 viser den gjennomsnittlige prosentvise bruken av ulike sjangrer i *Timen* og *Gelius og Hvermann*.

Figur 3: Gjennomsnittlig bruk av ulike sjangrer i *Timen*

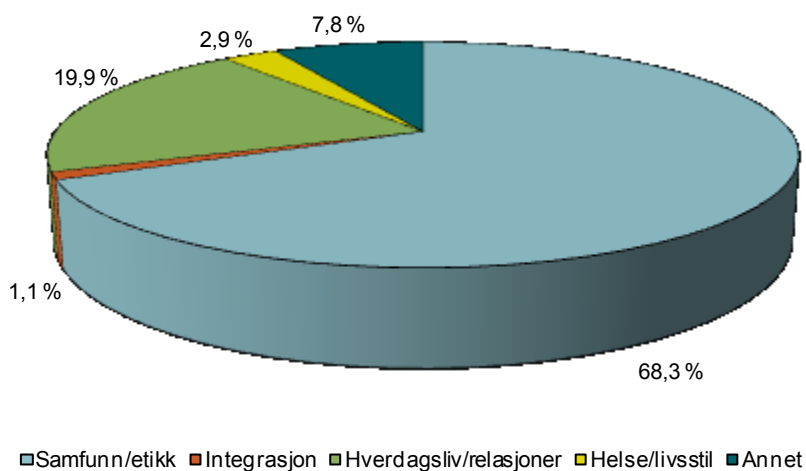
Figur 4: Gjennomsnittlig bruk av ulike sjangrer i *Gelius og Hvermann*

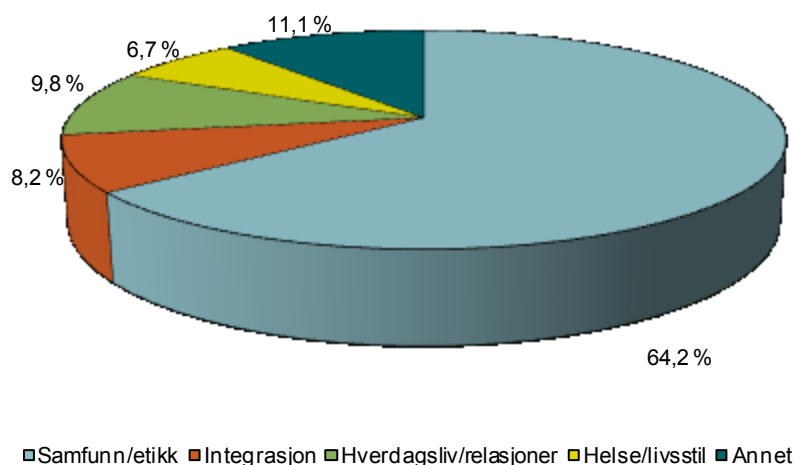
Figur 3 og 4 viser at musikk utgjorde 61,7 prosent av *Timens* sendetid og 63,8 prosent av *Gelius og Hvermanns* sendetid. *Intro/utro* er programlederens introduksjon og ”utroduksjon” av mer selvstendige programelementer, inkludert musikkinnslag, og utgjorde kun 1,2 prosent av sendetiden. *Intervju* utgjorde rundt 35 prosent av sendetiden i begge programmene. Det er en høy andel som gjør at mesteparten av programmets verbaltid kunne gå til samtale om programmets tema.

Timens og *Gelius og Hvermanns* verbaltid, nærmere bestemt intervjuer, utgjorde ca. 35 prosent av programmene sendetid. Figur 5 og 6 viser denne tiden ble brukt til ulike tematiske livsområder.

Figur 5: Gjennomsnittlig tematisering av ulike livsområder i *Timen*

Figur 6: Gjennomsnittlig tematisering av ulike livsområder i *Gelius og Hvermann*

Figur 5 og 6 viser at behandling av problemstillinger knyttet til *samfunn/etikk* utgjorde mellom 65 og 70 prosent av verbaltiden i begge programmene. *Timen* berørte i større grad enn *Gelius og Hvermann* temaet *hverdagsliv/relasjoner*, mens *Gelius og Hvermann* på sin side berørte temaene *integrasjon* og *helse/livsstil* i større grad.

Temaene nevnt over var knyttet til religion i rundt 15 prosent av samtalletiden i *Timen* (ti stikk), og rundt åtte prosent av samtalletiden i *Gelius og Hvermann* (4 stikk). De lave andelene er etter Medietilsynets oppfatning ikke i tråd med P4s beskrivelse av programtilbudet om religion og livsfilosofi i konsesjonssøknaden (side 27): "Som det sentrale livssynet i vår kulturkrets får kristen tro en sentral plass." Konsesjonssøknaden oppgir på samme sted hvordan programtilbudet vil omhandle moral, etikk og ulike religioner. I alle kontrollerte sendinger av både *Timen* og *Gelius og Hvermann* var det imidlertid kun religionen *kristendom* som ble behandlet, noe som indikerer at religiøs mangfold ikke ble reflektert.

Selv om *Timen* i liten grad omhandlet kristendom direkte så hadde tre av de ni gjestene yrkesbakgrunn fra livssynsorganisasjon og fire hadde religiøs/livssynsmessig overbevisning, blant andre Odd Cato Christiansen (fengselsprest), Ole Martin Holthe (tidligere fransiskanermunk) og Levi Fragell (tidligere generalsekretær i Human-etisk forbund).¹⁸ I *Gelius og Hvermann* var det i utvalget ingen med tilsvarende religiøs eller livssynsmessig tilknytning, men mange av gjestene hadde også her profesjonelle roller knyttet til menneskeverd og verdivalg, blant andre Jon Storås (leder i Rusavhengiges Interesseorganisasjon), Arnfinn Moland (direktør ved Hjemmefrontsmuséet) og Tove Romsås Wang (leder i Redd Barna).¹⁹ Programleder Einar Gelius er imidlertid prest, og tilfører religiøse perspektiver til

¹⁸ De andre gjester i de kontrollerte sendingene av *Timen* var følgende: Arnfinn Nordbø (kristen homofil), Petter Eide (generalsekretær i Norsk Folkehjelp), Per Pärson (driver stiftelsen "Friends Fair Trade"), Martin Kolberg (tidligere partisekretær i AP), Marius Råkil (leder i Alternativ til Vold).

¹⁹ De andre gjester i de kontrollerte sendingene av *Gelius og Hvermann* var følgende Bente Erichsen (direktør for Nobels Fredssenter), Trond Engebretsen (vokalist i Bjølsen Valsemølle), Gerd Liv Valla (tidligere leder i LO), Gro Hillestad Thune (tidligere menneskerettsdommer i Strasbourg), Raymond Johansen (ny partisekretær i AP), Jan Davidsen (Fagforbundet)

programmets temabehandling. Medietilsynet fant også at musikken i programmene skiller seg fra musikkprofilen i kanalen før øvrig, med blant annet innslag av viser, klassisk musikk og noe religiøs musikk.

Medietilsynet finner at P4 tilbød programmer som i stor grad inneholder diskusjoner av verdivalg, moral og etikk knyttet til individ og samfunn. Tilsynet finner at religion i langt mindre grad ble representert, og at ulike trosfelleskap ble betydelig underrepresentert, jf. P4s beskrivelse av et programtilbud som behandler ulike religioner (konsesjonssøknaden s. 27). Kravet til tematisk bredde er dermed ikke innfridd. Medietilsynet forutsetter at P4 utvikler tilbudet i tråd med konsesjonsforpliktelsene og vil i fremtiden ellers vurdere tilsynssak.

Medietilsynets konklusjon

P4 leverer det lovede antall innslag/programmer og det lovede antall sendetimer *programmer for religion og livsfilosofi* jf. tabell for forpliktende programleveranser.

P4 leverer det lovede antall *kommentarer, innslag, debatter og presentasjon* jf. styringsmålstabellen.

P4s oppfyller ikke konsesjonssøknadens krav til tematisk bredde jf. konsesjonssøknaden s. 27

4.3.1.9 Programmer for og om det flerkulturelle Norge

I henhold til konsesjonssøknadens tabell for forpliktende programleveranser skal P4 sende 80 programmer/innslag og 70 sendetimer *programmer for og om det flerkulturelle Norge*.

P4s redegjørelse

P4 redegjør for sine *programmer for og om det flerkulturelle Norge* i allmennkringkasterregnskapet (s. 28 og 29) og i supplerende opplysninger av 27. april 2010. Der fremgår det blant annet følgende:

- P4 har i påvente av Medietilsynets endelige konklusjon på varselet om sanksjon som følge av programtilbudet i 2008, videreført det ukentlige programmet *Gelius og Hvermann*. Det er ikke lenger kategorisert som et program for og om flerkulturelle. Også for 2009 har P4 imidlertid valgt å delvis kategorisere programmet *Timen* som et program *for og om det flerkulturelle Norge*, ettersom dette programmet omhandler en stor andel flerkulturelle problemstillinger. Dette har vært en bevisst innholdsmessig dreining fra P4s side, slik at kanalen kunne øke sitt fokus på stoff knyttet til flerkulturelle. Utdrag fra gjestelisten for begge programmer oppført under redegjørelsen om programmer for religion og livsfilosofi, se punkt 4.3.1.8.
- P4 har uavhengig av saksbehandlingens utfall valgt å vurdere et nytt tilbud, som lanseres i mars 2010. Programmet har arbeidstittelen *Svart-hvitt*, og skal ledes av samfunnsdebattanten

og komikeren Shabana Reman. Med denne endringen mener P4 å levere et enda bedre tilbud innenfor denne delen av konsesjonsforpliktelsene.

- Når tallene for *Timen* er delt på to, sendte P4 73 sendinger og 73 timer med *programmer for og om det flerkulturelle Norge* i 2009.

Medietilsynets vurdering

P4 redegjør for at programmet *Timen* bidrar til å oppfylle kanalens krav både til programmer om religion og livssyn og programmer for og om det flerkulturelle Norge. Av mangel på egne programmer for hvert enkelt krav deles sendingene på to. Tallene fra P4 viser at kanalen ikke innfrir kravet til programleveranser med 73 sendinger mot løftet på 80, men at antallet sendetimer innfris med 73 mot løftet på 70.

Kravet forutsetter at programmene og timene som leveres inneholder et tilbud om og for det flerkulturelle Norge. På bakgrunn av allmennkringkastingsrapporten 2008 fikk P4 sanksjon i form av advarsel for brudd på kravet til innholdet. Medietilsynet hadde da hatt kritiske merknader til innholdet på grunnlag av stikkprøver både i 2006 og 2007, der tilsynet valgte å ikke reise tilsynssak for året sett under ett ut fra stikkprøvenes omfang. For 2008 valgte Medietilsynet å innehente en eksternt kvantitativ innholdsanalyse av tilbudet til etniske minoriteter/flerkulturelle for samtlige av allmennkringkasterne, og oppdraget gikk til forskere ved Høgskulen i Volda. Et hovedfunn i den kvantitative innholdsanalysen av programmene *Gelius* og *Hvermann* og *Timen* var at ingen av programmene i undersøkelsens utvalg kunne sies å ha direkte flerkulturell relevans verken i tema- eller kildevalg. Både programledere og alle gjestene som deltok i utvalget av programmer hadde etnisk norsk bakgrunn, og bare unntaksvis ble temaer knyttet til flerkultur berørt i programmene. Medietilsynet la vekt på at når det er et eget krav i konsesjonssøknaden om *programmer for og om det flerkulturelle Norge* må programmene enten hovedsakelig være dedikert til tema knyttet til det flerkulturelle Norge og/eller ha relevans for etniske minoriteter spesielt.

P4 inkluderer ikke *Gelius* og *Hvermann* i programleveransen når det gjelder flerkulturelt tilbud i 2009. Programmet *Timen* er imidlertid delvis kategorisert som et program for og om det flerkulturelle Norge og som et program om religion og livsfilosofi. Punkt 4.3.1.8 redegjør for en kontroll Medietilsynet har gjort av ni sendinger av *Timen* i 2009. Ett av funnene var at 8,2 prosent av verbaltiden ble brukt til behandling av temaet *integrasjon* og møtet mellom etnisk majoritet og minoritet i Norge. I de kontrollerte programmene var det imidlertid ingen gjester med flerkulturell bakgrunn, og de er også meget begrenset representert i den samlede gjestelisten for *Timen* og *Gelius* og *Hvermann* (P4s allmennkringkasterregnskap side 27). Medietilsynet finner dermed at P4 heller ikke i 2009 oppfylte innholdsmessige krav i *programmer for og om det flerkulturelle Norge*.

I allmennkringkasterregnskapet omtaler P4 en omlegging av tilbudet for å øke fokuset på flerkulturelle, og redegjør også for et nytt program med samfunnsdebattanten og komikeren

Shabana Reman med lansering mars 2010. Det har arbeidstittelen *Svart-hvitt* og skal ha det flerkulturelle Norge som tema.

Medietilsynet finner det ikke hensiktsmessig å reise tilsynssak når tiltak for oppfyllelse av kravene er iverksatt. Medietilsynet tar her også hensyn til at det beklageligvis tok uforholdsmessig lang tid før tilsynet fattet endelig vedtak om sanksjon for bruddet på kravet om *programmer for og om det flerkulturelle Norge* etter rapporten for 2008. Medietilsynet legger vekt på at P4 programsetter et nytt tilbud i 2010.

Medietilsynets konklusjon

P4 leverer det lovede antall sendetimer, men leverer ikke det lovede antall innslag/-programmer, jf. tabell for forpliktende programleveranser.

P4 oppfyller ikke det innholdsmessige kravet i *programmer for og om det flerkulturelle Norge*.

4.3.1.10 Programmer for barn

I henhold til konsesjonssøknadens tabell for forpliktende programleveranser skal P4 sende 360 programmer/innslag og 235 sendetimer *programmer for barn*.

I henhold til konsesjonssøknaden (s.6 og 24) skal P4s *programmer for barn* ha tematisk bredde ved å behandle tema som barnelitteratur, gamle folkeeventyr, ny og gammel barnemusikk og samtaler om det som opptar barn.

P4s redegjørelse

P4 redegjør for sine barneprogrammer i allmennkringkasterregnskapet (s. 25 til 26). Der fremgår det blant annet følgende:

- De minste barna har et tilbud fra P4 hver dag. P4 sender *Barnas Beste* på hverdager mellom kl. 2000 og 2030, hvorav en ukentlig sending har sport for barn som fast tema. Programmet har nå fast programleder, og flere ganger har redaksjonen besørget egen dramatisering, eksempelvis *Puggs dagbok*. Sendingene blir av P4 beskrevet til å være preget av et variert redaksjonelt innhold som rettes mot barn fra eldre barnehagealder til barn i skolealder. Programmet gir plass til alt fra barnelitteratur, folkeeventyr, problemstillinger som opptar barn, hobbyer, musikk, kjæledyr, tegnekonkurranser og lignende. I denne programposten spilles det norsk barnemusikk. Det er et eget juniorpanel bestående av fire barn som bidrar i enkelte av sendingene, både i form av egne intervjuer, anmeldelser av kino, teater o.l. samt et eget panel som snakker om problemstillinger/tanker som skolebarn har.
- P4 har en egen sportssending til barn (tidligere *Juniorsporten*) som sendes hver torsdag fra kl. 2000 til 2030 under programvignetten *Barnas beste*. Programmet er rettet mot barn i barneskolealder ettersom organisert idrett i liten grad tilbys barn som ikke har begynt på

skolen. P4s reporter følger gjennom reportasjer/gjester gjerne et bestemt lag eller en bestemt sportsgren over litt tid, slik at lytteren får innblikk i ulike barneidretter samt får ta del i oppturer/nedturer som utvalgte lag/personer har gjennom utøvelsen av sin idrett. I løpet av de siste årene har P4 fulgt utvalgte lag innenfor fotball, innebandy og håndball, samt at det har vært større presentasjoner av ulike idrettsgrener.

- Hver lørdag og søndag mellom kl. 0700 og 0800 sender P4 programmet *Opp og hopp med Nissa og Elisabeth*. Programmet retter seg i hovedsak mot barn rett under og rett over skolepliktig alder. Programmet byr blant annet på Nissa og Elisabeths egenproduserte norsk barnemusikk, egne skuespill, dramatiseringer av ulike temaer og barn i studio.
- P4 understreker at redaksjonen har jobbet målrettet for å sørge for at innhold og leveranse skjer i henhold til konsesjonsloftene etter at Medietilsynet har hatt tilsynssaker mot kanalen både i 2006 (for underleveranse) og i 2007 (for innhold). Det viktigste tiltaket er en mer fast redaksjon for *Barnas beste*, satsing på egne dramatiseringer, reportasjer og juniorpanelet. P4 viser til at barneredaksjonen er mer integrert i kanalens øvrige programproduksjon i 2009 (særlig redaksjonen for ungdom), og at dette vil bli videreutviklet i 2010.
- P4 sendte 359 sendinger og 235 timer med barneprogrammer i 2009.

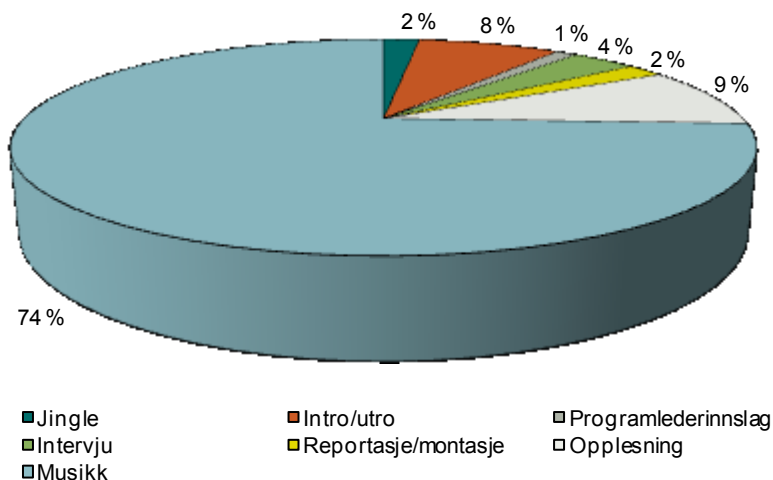
Medietilsynets vurdering

Tilbudet til barn er et programområde Medietilsynet har hatt fokus på de siste årene, og innhentet blant annet en eksternt utført kvantitativ innholdsanalyse av allmennkringkasternes barneprogrammer i 2007. Denne analysen viste blant annet at hverdagsprogrammene til P4 hadde en begrenset andel redaksjonelt innhold, og at de i hovedsak besto av engelskspråklig popmusikk. P4s helgetilbud ble vurdert til i det vesentlige å samsvare med tilbudet som ble beskrevet i konsesjonssøknaden. P4 fikk etter allmennkringkastingsrapporten 2007 sanksjon i form av advarsel for brudd på kravet til innhold i barneprogrammene. I regnskapet for 2008 redegjorde P4 for at det ble iverksatt tiltak for å bedre tilbudet til barn høsten 2008 med forventet effekt i 2009. Endringene ble i hovedtrekk beskrevet slik: økt antall dramatiseringer, egen reporter for å øke antallet egenproduserte reportasjer og mer norskspråklig barnemusikk. Medietilsynet stilte seg positiv til det beskrevne tiltaket, og varslet oppfølging av P4s programtilbud til barn i 2009 gjennom allmennkringkastingstilsynet.

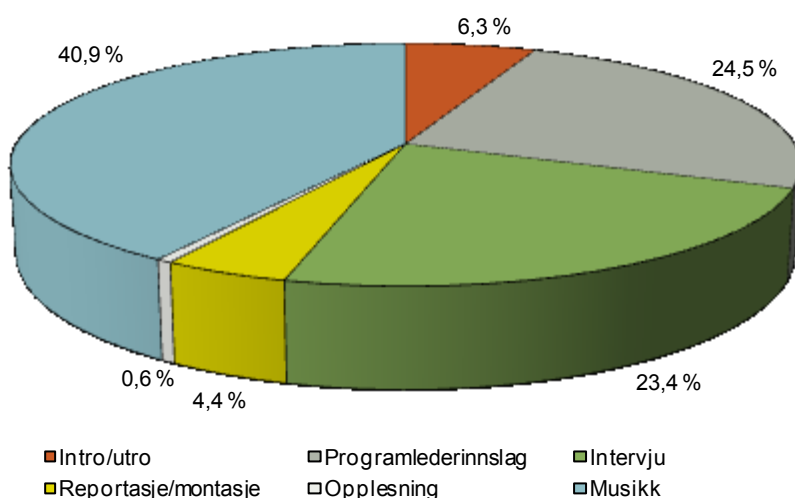
En egen kvantitativ innholdsanalyse av P4s programtilbud i 2009 er på denne bakgrunn gjennomført. Analysen er basert på et utvalg med tre konstruerte uker gjennom tre tomåneders kontrollperioder som er spredt gjennom hele året. Med konstruksjonen av hele tre typiske uker jevnt fordelt i perioden mai til desember, gir analyseutvalget godt grunnlag for å vurdere det innholdet P4 har tilbudt barna i 2009. Utvalget består av disse datoene: 4., 12., 20. og 28. mai, 5., 13. og 21. juni, 24. august, 1., 9., 17. og 25. september, 3. og 11. oktober, 14., 16., 22. og 24. november, 2., 10. og 18. desember. Hvert innslag i programmene har blitt kodet etter de samme kategoriene, som er utarbeidet på grunnlag av fire hovedvariabler; sjanger, tema, musikk og deltakelse. Disse hovedvariablene består igjen av et antall verdier, som de ulike innholdselementer er kodet etter. Slik har gjennomsnittlige sendinger av *Barnas beste* og *Opp og hopp* i perioden mai til desember 2009 blitt etablert gjennom kvantifisering av de henholdsvis 15 og sju sendingene.

Først presenteres undersøkelsens funn om sjangerbruk og tematikk i programmene, som er vesentlig for evalueringen av tilbudet til barna. Figur 7 og 8 viser fordelingen av de sjangrene som brukes i henholdsvis *Barnas beste* og *Opp og hopp*.

Figur 7: Gjennomsnittlig bruk av ulike sjangrer i *Barnas beste*

Figur 8: Gjennomsnittlig bruk av ulike sjangrer i *Opp og hopp*

Et hovedfunn i analysen av *Barnas beste* er at P4 i 2009 har en svært høy andel musikk i sine hverdagssendinger, 74 prosent. Dette gir et begrenset rom for behandlingen av de temaer som barnetilbudet også skal by på. I helgetilbudet *Opp og hopp* er musikkandelen betydelig lavere med 40,9 prosent. Musikktilbudet i de to programmene er også vidt forskjellig. I *Opp og hopp* utgjør *barnemusikk* hele 97 prosent, og den resterende andelen er norskspråklig rock (blant annet fra Melodi Grand Prix Junior). Musikkprofilen i *Opp og hopp* er således klart rettet mot målgruppen barn, og programlederne er norske artister som spiller både egen og andres musikk. I hverdagstilbudet *Barnas beste* har ikke barnemusikken noen fremtredende plass, og utgjør kun 6,5 prosent. Den resterende andelen på 93,5 prosent består av *pop, rock, hip*

hop/rap, jazz/blues/R&B, country og viser, og der hele 58,4 prosent er *pop*. Når også variabelen norskspråklig musikk inkluderes i bildet, viser den at 82 prosent er engelskspråklig, 14 prosent er norsk musikk og tre prosent annet. Tallene viser at det ikke forekommer sendinger i *Barnas beste* der det sendes mer enn én barnesang, og at det ikke alltid spilles barnemusikk i en typisk hverdagssending. Dette gir et tydelig bilde av en musikkprofil der engelskspråklig popmusikk dominerer.

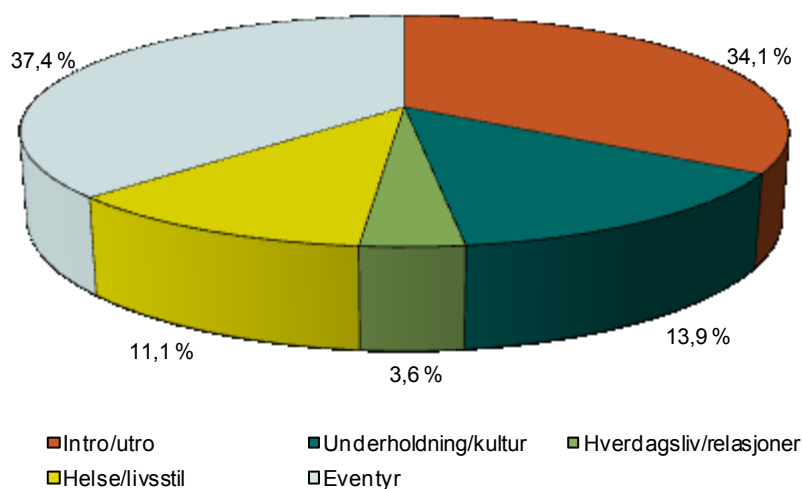
Selv om de to programmene må sees i sammenheng når barnetilbudet til P4 vurderes, viser disse funnene at P4 ikke gir tilstrekkelig rom til den norske barnemusikken når den så sjelden forekommer i de programmene som bys barna gjennom alle hverdagene. Medietilsynet vil understreke at dette ikke dreier seg om en generell kritikk av den øvrige musikken som spilles i programmet, der mye av popmusikken som spilles også klart kan ha barna som målgruppe, eksempelvis musikk fra Hannah Montana, High School Musical, Britney Spears, men om det relative forholdet mellom de øvrige musikksjangrene og den norske barnemusikken, som P4 har forpliktet seg til å formidle i dette programtilbudet.

Figur 7 og 8 viser at *Barnas beste* gjennomsnittlig gir et begrenset rom på 24 prosent av sendetiden til redaksjonelle behandling av stoffet. Målt i faktisk tid av *Barnas beste*, som gjennomsnittlig varer i 26 minutter, tilsvarer denne prosentandelen ca sju minutter som vies til redaksjonelt stoff per program. Dette må etter Medietilsynets vurdering være for lite gitt det tilbudet som konsesjonsforpliktelsens formål og P4s søknadsbeskrivelse tilsier. Analysen viser at P4 byr på *opplesning* (ni prosent), *intervju* (fire prosent) og *reportasje/montasje* (to prosent). Medietilsynet ser positivt på at disse sjangrene nå finnes i tilbudet til barn, i tråd med de redaksjonelle planene og P4s beskrivelse av tiltakene som ble gjennomført 2008. Forekomsten av disse sjangrene mister imidlertid noe av sin vekt i innfrielsen av P4s forpliktelser når sendetidsomfanget for programinnslagene må anses som meget lite. I *Opp og hopp* gis det markant større rom for redaksjonell behandling av temaene, ved at verbaltiden utgjør hele 59,1 prosent av tilbudet. I faktisk tid utgjør dette ca. 36 minutter av den timen som *Opp og hopp* varer. I behandlingen av det redaksjonelle stoffet brukes i hovedsak sjangrene *programlederinnslag* og *intervju*, som utgjør henholdsvis 24,5 og 23,4 prosent av sendetiden. Figur 7 og 8 viser således at de to barneprogrammene har relativt ulik profil, også utover det at det gis større rom for verbalt innhold i *Opp og hopp* enn i *Barnas Beste*.

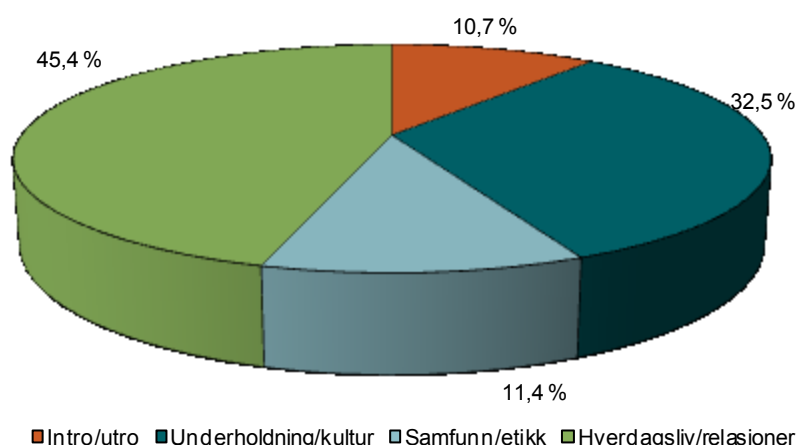
I tillegg til å konstatere hvor stort rom som gis til redaksjonelt innhold, og hvordan innholdet behandles er det avgjørende å vurdere temaene som behandles og innholdet P4 faktisk tilbyr barn i programmene. Når sjangrene som ikke gjelder verbaltiden i sendingene trekkes ut (*musikk og jingler*), fordeler sjangrene med redaksjonelt innhold (*programlederinnslag, intervjuer, reportasje/montasje, opplesning og dramatisering*) seg i *Barnas beste* og *Opp og hopp* som presentert i figurene under.

Figur 9 og 10 viser hvordan verbaltiden i sendingene ble brukt på ulike temaer. I disse figurene inkluderes det som kalles *intro/utro*, som er programlederens introduksjon og ”utroduksjon” av sendingen og oppspark til mer selvstendige programelementer.

Figur 9: Gjennomsnittlig behandling av ulike tema i *Barnas beste*

Figur 10: Gjennomsnittlig behandling av ulike tema i *Opp og hopp*

Figur 9 viser at i den tiden som P4 vier til verbalt stoff i *Barnas beste*, er det *eventyr* som utgjør den største andelen med 37,4 prosent. Dette dreier seg i hovedsak om opplesning av *Puggs dagbok* alternativt *Puggs julekalender*, som var et fast innslag i et flertall av disse programmene. Den nest største innholdskategorien i *Barnas beste* er *intro/utro*, som i det vesentlige består i at programleder forteller om hva som skal skje i sendingen. Figur 10 viser at i *Opp og hopp* er det *hverdagsliv/relasjoner* med 45,5 prosent og *underholdning/kultur* med 32,5 prosent som i all hovedsak fyller den tiden som vies til redaksjonell behandling. I dette programmet vies også temaer innen *samfunn/etikk* oppmerksomhet.

På mange måter utfyller vektleggingen av ulike temaer og sjangrer i de to programmene hverandre på en slik måte at det samlet sett gir en god variasjon i relevante tilbudskategorier til barn. Det tilfanget *Barnas beste* gir til denne variasjonen, må imidlertid ta hensyn til at den

reelle tiden verbalinnslagene utgjør i dette programmet er så liten, samtidig som en slik vekting må ta utgangspunkt i at dette programmet står for alle hverdagene i det daglige programtilbudet P4 har lovet til barn. Medietilsynet ser således positivt på at P4 byr på relevante temaer for barn, men at sendetiden som vies til mange av disse temaene er så vidt knapp at den ikke gir tilstrekkelig rom for en redaksjonell behandling.

Medietilsynets innholdsundersøkelse har også sett på deltakelse i *Barnas beste* og *Opp og hopp*, der hovedmålet var å se i hvilken grad barn selv brukes som kilder og deltakere. Av den samlede tiden som brukes til redaksjonell behandling av stoffet kom barna selv til orde i 13 prosent av tiden. De faktiske tallene viser at barns deltakelse ikke forekommer i særlig høy grad i P4s barnetilbud og det er ikke et fast innslag i hver sending. I helgetilbudet *Opp og hopp* forekom barns deltakelse kun i ett innslag. I *Opp og hopp* er det imidlertid grunn til å bemerke at gjennom at programlederne her er musikkartister som gjennom å sette musikk til barns dikt og tekster, formidler en unik og variert norsk barnemusikk, som barna selv er kilder til. Øvrig deltakelse i begge programmer representerer i stor grad kjente personer, som i kraft av sitt virke, særlig innenfor kultur- og underholdning byr på ulike temaer for barn. Eksempler er forfatteren Knut Nærum, programlederen i Krem Nasjonal/NRK Erik Solbakken, komiker fra Raske Menn og Hanne Krogh.

P4 sendte 359 sendinger og 235 timer med barneprogrammer i 2009. Det betyr en liten underleveranse på én sending, og at timeomfanget innfris akkurat. Underleveransen er så marginal at den ikke gir grunnlag for å vurdere tilsynssak. Både konsesjonssøknadens beskrivelse av innholdsinnretningen og tiltakene som P4 beskrev for å bedre i tilbudet i 2008, samsvarer etter Medietilsynet oppfatning med konsesjonsvilkårets formål, som er å tilby en relevant arena for barn med ”daglige barneprogrammer med opplesning, norsk barnemusikk og aktuelle temaer” (konsesjonssøknaden s. 6). Medietilsynet konstaterer at P4 både byr på opplesning og at de temaer som gis en redaksjonell behandling fremstår som aktuelle for barn. Så lenge hovedtilbudet som bys alle hverdager domineres av musikk med hele 74 prosent, mener Medietilsynet det likevel ikke gis tilstrekkelig rom til de lovede redaksjonelle tilbudskategoriene til barn. Selv om P4 samlet sett byr på mye og variert norsk barnemusikk når helgetilbudet inkluderes, er hverdagstilbudet klart i strid med det redaksjonelle løftet om ”daglige programmer med (...) norsk barnemusikk (...)” (s. 6) og at den ”gode, norske barnemusikken kommer til å spille en viktig rolle” i barneprogrammene (s. 25). Samlet sett vurderer Medietilsynet at disse funnene bidrar til at P4 ikke kan sies å innfri den redaksjonelle profilen knyttet til den tematiske bredden i barnetilbudet i konsesjonssøknaden.

P4 har flyttet hverdagstilbudet *Barnas beste* fra sendetidspunktet kl. 1930 til 2000 til kl. 2000 til 2030 i 2009. Medietilsynet mener det er grunn til å anta at de minste barna ikke får være oppe til halv ni på kvelden. P4 har selv beskrevet målgruppen til å være de eldre barnehagebarna til tidlig skolealder. Formålet med å programsette for ulike målgrupper må være at den aktuelle målgruppen kan benytte seg av tilbudet, og dette har særlig relevans når det gjelder sendetidspunkt for tilbudet til barn. Barnetilbudet til P4 må således legges til et tidspunkt som gjør det mulig for barn å benytte seg av det. Medietilsynet vil følge opp dette forholdet i det løpende tilsynet i 2010.

Medietilsynet har valgt å tillegge de positive tiltakene P4 har gjennomført i 2009 avgjørende vekt når det er besluttet ikke å reise tilsynssak for brudd på konsesjonssøknadens krav til innholdet i barnetilbudet. Tilsynet forutsetter at P4 gjennomfører og redegjør for tiltak i 2010 som særlig gjelder større verbalandel i sendingene på hverdager slik at de relevante sjangrene og temaene vies tilstrekkelig rom og at sendetidspunktet flyttes innenfor den tiden målgruppen kan antas å ha mulighet til å lytte til programmene.

Medietilsynets konklusjon

P4 leverer det lovede antall sendetimer *programmer for barn*, men leverer ikke det lovede antall innslag/programmer jf. tabell for forpliktende programleveranser.

P4 oppfyller ikke konsesjonssøknadens krav til tematisk bredde jf. s. 6 og 24.

4.3.1.11 Programmer for unge

I henhold til konsesjonssøknadens tabell for forpliktende programleveranser skal P4 sende 250 programmer/innslag og 750 sendetimer *programmer for unge*.

I henhold til konsesjonssøknaden (s. 25) skal P4s *programmer for unge* ha tematisk bredde ved å behandle tema som utdanning, ungdomskultur, ungdomspolitik, livssyn, etikk, jus, mobbing, ungdomskriminalitet, rusproblematikk, andre samfunnsspørsmål, underholdning, helse, seksualitet, samliv, mat og konkurranser.

P4s redegjørelse

P4 redegjør for sine programmer for unge i allmennkringkasterregnskapet (s. 26 til 27). Der fremgår det blant annet følgende:

- P4 sendte 509 programsendinger og 639 timer med programmer for ungdom i 2009.
- Ungdomslytterne er ifølge P4 en viktig målgruppe og en utfordring for kommersiell radio. Unge lyttere er etterspurt av annonsemarkedet, lyttergruppen er svært selektiv i sin mediebruk og ungdom ønsker programmer og programledere å identifisere seg med. Musikk er denne målgruppens fremste preferanse ved valg av radiokanal, samtidig som musikknyheter, kjendiser og samfunnsspørsmål sett fra ungdommens ståsted er viktig.
- P4s mål for denne gruppen er å lage et program der ungdommens interesser og ønsker presenteres konsentrert i en sendeflate på aldersgruppens mest gunstige tidspunkt – tidlig kveldstid. Det viktigste programmet P4 har for ungdom er *Download*, som sendes hverdager mellom kl. 2030 og 2100. Programmet er en nyskapning grunnet til dels i at P4 ønsket en revitalisering av programskjemaet samlet sett og delt fordi P4 har merket seg kritikken fra Medietilsynet vedrørende innholdet i ungdomstilbudet. Programmet har fast programleder, og fokuserer ifølge P4 på interaktivitet, temaer som opptar dagens ungdom og en musikkformatering spesielt for yngre lyttere. *Download* har faste eksperter som bidrar med

ungdomsrelatert stoff, og er ifølge P4 enda tydeligere sammensatt og rettet mot målgruppen 13 til 19 år enn forgjengeren *Kveldsshowet*.

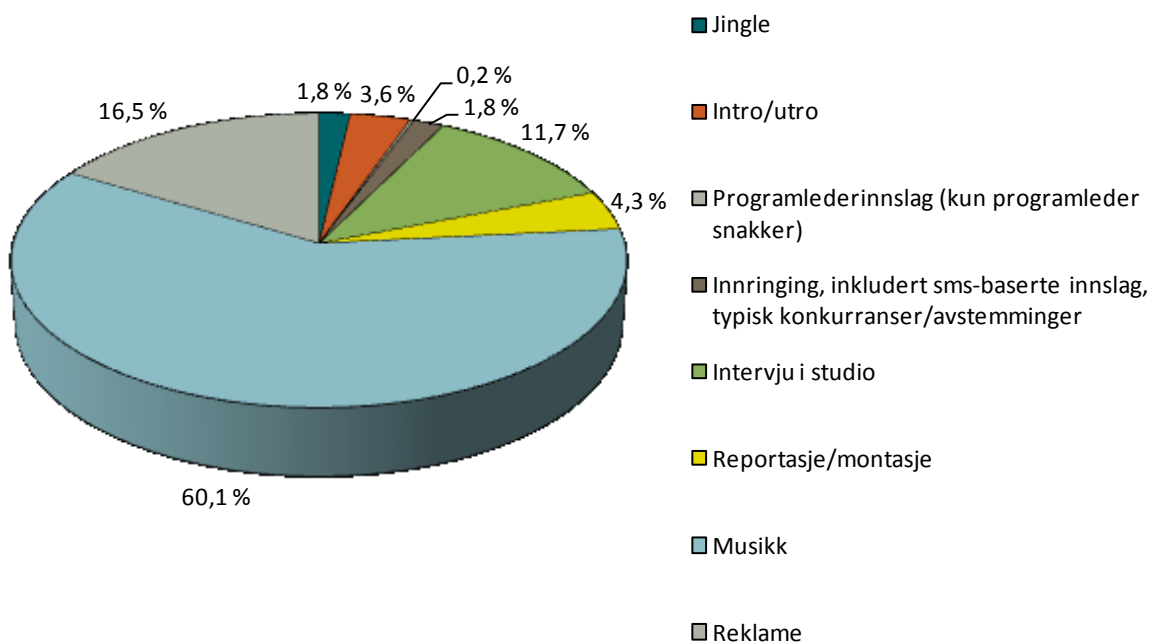
- P4 viser til at kanalen har prioritert å etablere et nytt program med et kvalitativt innhold som oppfyller konsesjonens krav, og at P4 således har lagt vekt på å følge opp tidligere allmennkringkastingsrapporters kritikk. I antall sendetimer underleverer P4 noe, men ber om forståelse for at P4 i denne omfattende omleggingen av ungdomstilbudet tenker langsiktig og i den fasen har lagt mye arbeid i å forbedre leveransen kvalitativt.
- P4 har også en egen hitliste, *P4 Topp 30*.

Medietilsynets vurdering

P4 la i 2009 om sitt tilbud til unge og lanserte ungdomsprogrammet *Download*, blant annet for bedre å oppfylle konsesjonsforpliktelsene overfor denne målgruppen. I følge P4 førte omleggingen til at kanalen i 2009 manglet 91 timer på å oppfylle kravet til 750 timer programmer for unge, men kravet til 250 programmer ble oppfylt med god margin.

P4s beskrivelse av *Download* er kort og gir begrenset grunnlag for å vurdere i hvilken grad programmet skiller seg fra P4s tidligere ungdomstilbud. Medietilsynet har gjennomført egne kontroller av *Download*, som derfor inngår i vurderingen av om tilbudet oppfyller innholdskravene i konsesjonsvilkår og konsesjonssøknad. Tilsynet har hørt tolv programsendinger, som har blitt utvalgt som konstruerte uker i perioden mai til desember: 4., 12., 20., 28. mai, 24. august, 1., 9., 17. september, 16., 24. november, 2. og 10. desember. Programmene har blitt kodet etter ulike innholdselementer, og en gjennomsnittlig sending av *Download* i perioden mai til desember 2009 har blitt etablert gjennom kvantifisering av de tolv sendingene. Kontrollene kartlegger hva programmet består av med hensyn til ulike sjangre, og hvilke tema som behandles. Dette er relevant for å vurdere om oppgaven overfor ungdom oppfylles, blant annet når det gjelder behandlingen av utdanning, ungdomskultur, ungdomspolitik, livssyn, etikk, jus, mobbing, ungdomskriminalitet mm. (konsesjonssøknaden s. 25).

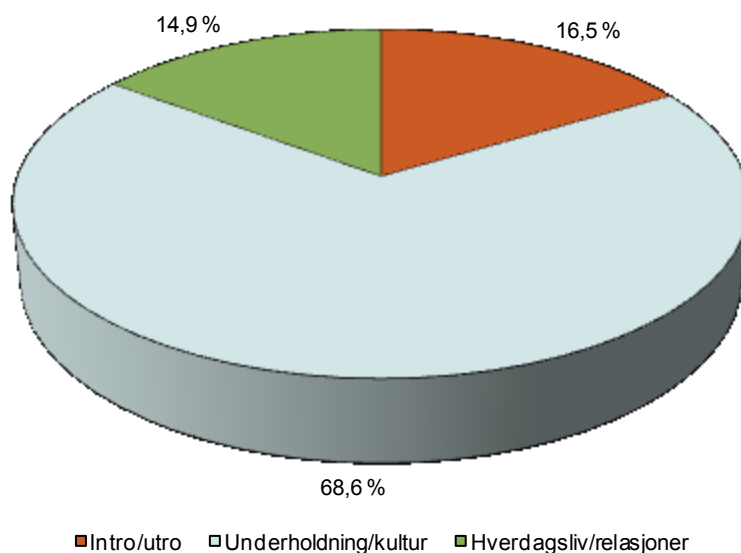
Figur 11: Gjennomsnittlig bruk av ulike sjangrer i *Download*

Figur 11 viser at musikk utgjorde 60,1 prosent av *Downloads* sendetid fra kl 2030 til 2100. Sjangrene med redaksjonelt innhold utgjorde 21,6 prosent av sendetiden, noe som ga et visst rom til redaksjonell behandling av tematikk relevant for unge.

Figur 12 viser hvordan verbaltiden i sendingene, det vil si sjangrene med redaksjonelt innhold (*programlederinnslag, innringingsinnslag, intervjuer, debatt/diskusjon og reportasje/montasje*) ble brukt på ulike temaer. I denne figuren inkluderes det som kalles *intro/utro*, som er programlederens introduksjon og ”utroduksjon” av mer selvstendige programelementer, inkludert musikkinnslag.

Figur 12: Gjennomsnittlig behandling av ulike tema i *Download*

Figur 12 viser at verbalinnslagene hadde tematisk overvekt av *underholdning/kultur* med hele 68,6 prosent. *Hverdagsliv/relasjoner* utgjør den eneste andre substansielle temakategorien i programmet. Det indikerer at den tematiske bredden angitt i konsesjonssøknaden ikke oppfylles: ”Ungdomssendingene blir et speil av ungdoms virkelighet, med innslag om utdanning, ungdomskultur, ungdomspolitik, livssyn, etikk, jus, mobbing, ungdomskriminalitet, rusmiddelproblematikk, andre samfunnsspørsmål samt stoff om underholdning, helse, seksualitet og samliv, mat, konkurranser (...)” (konsesjonssøknaden s. 25). Medietilsynets kontroller indikerer at *Download* relaterer ungdom til temaer som samfunn, etikk, og helse på en mangelfull måte.

Figur 12 viser samtidig at *intro/utro* kun utgjorde 16,5 prosent av verbaltiden i programmet. Den lave andelen *intro/utro* i *Download* innebærer at mye av verbaltiden gikk til redaksjonelle innslag. Figur 11 viser at hele 11,7 prosent av den totale sendetiden gikk til intervjuer med gjester. Gjestene i *Download* omtalte mange temaer interessante for ungdom og innslagene fremstår som spesielt rettet mot ungdom, som for eksempel intervju med Voe, ei 15-år gammel jente med Norges mest besøkte blogg, og intervju med redaktøren i ungdomsmagasinet Topp. Det gjelder også omtaler og anmeldelser av musikk og film. Stilen i programmet er ung, og musikken fremstår også som rettet mot en ung målgruppe og later til å skille seg fra musikkprofilen til kanalen for øvrig.

Medietilsynet finner at P4 manglet 91 timer på å oppfylle kravet til 750 timer programmer, og at tilbudet har mangelfull tematisk bredde, jf. konsesjonssøknaden side 25. Samlet sett fremstår kanalens ungdomstilbud likevel som styrket i 2009 med lanseringen av det nye programmet *Download*. Medietilsynet er positiv til P4s tiltak og finner det rimelig at en viss underleveranse kan forekomme i en omleggingsperiode. Tilsynet finner det dermed ikke hensiktsmessig å reise tilsynssak, med forutsetter at tilbudet innrettes i tråd med konsesjonskravene i 2010.

Medietilsynets konklusjon

P4 leverer det lovede antall innslag/programmer for unge, men leverer ikke det lovede antall sendetimer programmer jf. tabell for forpliktende programleveranser.

P4 oppfyller ikke konsesjonssøknadens krav til tematisk bredde jf. s. 25.

4.3.1.12 Programmer med sport og idrett

I henhold til konsesjonssøknadens tabell for forpliktende programleveranser skal P4 sende 400 programmer/innslag og 325 sendetimer *programmer med sport og idrett*.

P4s redegjørelse

P4 redegjør for programmer med sport og idrett i allmennkringkasterregnskapet (s. 29), og der fremgår blant annet følgende:

- P4 mener fyldig dekning av den norske topp- og breddeidretten er en vesentlig del av forpliktelsene som allmennkringkaster. Den er krevende både fordi arrangementene er mange og spredt over hele landet og verden og fordi det er økende kostnader forbundet med rettigheter, tilgang til kommentatorfasiliteter osv.
- I 2009 sendte P4 redaksjonelle medarbeidere til håndball-VM for damer i Kina, håndball-VM for herrer i Kroatia, alpint-VM i Val d'Isere og ski-VM i Liberec. P4 dekket det norske landslaget i fotball på deres kamper i inn- og utland, i tillegg til en omfattende dekning av norsk tippeliga som P4 har de eksklusive kommersielle radiorettighetene til.
- Flaggskipet i P4-Sporten er *Sport og Musikk* på lørdager og søndager, som følger alle helgens sportsbegivenheter i inn- og utland, gjerne med egne reportere. I sommerhalvåret legger P4 hovedvekt på norsk Tippeliga, der alle kamper følges direkte med reporter på de ulike arenaene. I vinterhalvåret er det mye reisevirksomhet for å dekke typiske vinteridretter som alpint, hopp, ski, skiskyting, skøyter og lignende, enten i mesterskapsform eller i World Cup. Programmet gir også rom for lengre intervjuer og gjestesamtaler.
- Helgesendingene utgjør sammen med de daglige sportsnyhetene kanalens sportsdekning.
- P4 sendte 110 programmer og 429 timer programmer med sport og idrett i 2009. P4 redegjør for at sportssatsningen er innrettet slik at det blir et misforhold mellom programantallet som er lovet i konsesjonssøknaden, selv om timeantallet oppfylles. Årsaken ligger i den lange sendeflaten i helgen med direktesendt *Sport og Musikk*. P4 etterlyser her tilbakemelding fra Medietilsynet på om dette da representerer en akseptabel måte å rapportere programantallet på, eller om sportssendingene i helgene bør splittes opp til flere korte flater slik at leveransekravet til antall programmer nås. Det vises også til at leveranseinnfrielsen i 2009 er omtrent på samme nivå som tidligere.

Medietilsynets vurdering

P4s redegjørelse viser til en bred dekning av sport og idrett i 2009, og som i det vesentlige samsvarer med konsesjonssøknadens beskrivelse av hvordan sportsdekningen skulle ivaretas. P4 rapporterer 110 programmer med sport og idrett, noe som betyr en relativt stor underleveranse sammenlignet med søknadens forpliktende programleveranse som er 400 programmer. P4 ivaretar imidlertid med god margin kravet til antall sendetimer som er 325 timer, her leveres 429 timer i 2009. Misforholdet mellom antall programmer og sendetimer skyldes ifølge P4 innretningen av sportssatsningen med den lange sendeflaten i helgen med direktesendt *Sport og Musikk*. Prinsipielt forutsetter innfrielse av leveransemålene at både antall innslag/programmer og antall sendetimer oppfylles. Ved at leveransemålene er spesifisert langs to dimensjoner, legger Medietilsynet til grunn at det relative forholdet mellom dem er av betydning. Dette har blant annet sin begrunnelse i at det kun er når begge dimensjonene sees i sammenheng at kravene til omfang og regularitet fullt ut kan vurderes. I konsesjonssøknaden sier P4 følgende om programsettingen av sportstilbudet:

Sporten i Nye P4 skal ha daglige sportsbulletiner, i tillegg til faste ettermiddags-sendinger. Lørdag og søndag er dager da aktivitetsnivået for både topp- og breddeidretten er som høyest, hvilket vil reflekteres i lengre sendeflater. (s. 20).

Etter Medietilsynets vurdering synes det derfor som lengre sendeflater med sport i helgene har vært en programleggingsstrategi allerede i søknaden, og at den betydelige differansen mellom leveransemålet og den faktiske leveransen av antallet programmer også må skyldes andre årsaksforhold, som eksempelvis satsningen på faste ettermiddagssendinger i tråd med søknaden. Vurderingen av dette kravet har i tilsynets allmennkringkastingsrapporter til nå blitt behandlet som en del av det overordnede kravet til tematisk og sjangermessig bredde, men i årets rapport er samtlige kategorier i tabellen over forpliktende programleveranser løftet frem i egne punkter. P4 har rett i at misforholdet mellom antall programmer og sendetimer i sportsdekningen ikke har blitt gitt særskilt oppmerksomhet i Medietilsynets rapporter, selv om forholdet gjennomgående er påpekt som brudd på allmennkringkastingsforpliktelsene. Dette er ikke et område tilsynet vil reise tilsynssak på på det nåværende tidspunkt. Ettersom det imidlertid er tale om en betydelig underleveranse når det gjelder antall programmer, og at denne har vart ved under hele konsesjonsperioden, er det Medietilsynet oppfatning at P4 må iverksette de nødvendige tilpasninger i programsettingen slik at det relative forholdet mellom de to dimensjonene i leveransemålene utbedres.

Medietilsynets konklusjon

P4 leverer det lovede antall sendetimer *programmer om sport og idrett*, men leverer ikke det lovede antall innslag/programmer jf. tabell for forpliktende programleveranser.

4.3.1.13 Programmer rettet mot trafikanter

I henhold til konsesjonssøknadens tabell for forpliktende programleveranser skal P4 sende 300 programmer/innslag og 640 sendetimer *programmer rettet mot trafikanter*.

P4 redegjør for programmer rettet mot trafikanter i allmennkringkasterregnskapet (s. 29), og der fremgår følgende:

- P4 er Norges største bilradio, og legger derfor stor vekt på å bringe oppdatert informasjon om trafikk-, vær- og kjøreforhold fortløpende.
- P4 har en egen trafikkredaksjon på Lillehammer, som er bemannet seks dager i uken fra 0600 til 1800 alle hverdager og fra 1400 til 2000 søndager, samt på spesielle utfartsdager som 1. nyttårsdag, 1. og 2. påskedag, fellesferier o.l.
- P4s hovedflate for trafikkinformasjon er programmene *Midt i Trafikken* alle hverdagsettermiddager og *P4s Radiofrokost*, men trafikanter får også fortløpende informasjon om store hendelser gjennom øvrige sendeflater. Medarbeiderne i trafikkredaksjonen tar imot tips, systematiserer og sjekker dem opp mot politi, Vegtrafikksentralen og andre relevante kilder før tipsene legges inn i avviklingssystemet til bruk av programlederne. I 2009 økte antallet tips kraftig, og lytterkontakten bidro til 6 344 trafikkmeldinger.
- P4 har også sitt eget trafikkhelikopter som i hovedsak brukes på Østlandet. Tre-fire dager i uken er helikopteret i luften med P4s egen trafikkansvarlige.
- P4 sendte 551 programmer og 1 743 timer med programmer rettet mot trafikanter i 2009.

Medietilsynets vurdering

P4 redegjørelse viser kanalens fokus på trafikkinformasjon gjennom sentrale sendeflater. Med 551 programmer og 1 743 timer med programmer rettet mot trafikanter, representerer det 251 flere programmer og hele 1 103 timer mer enn leveransekravene tilsier. Etter Medietilsynets vurdering innfrir P4 klart kravene på dette programområdet.

Medietilsynets konklusjon

P4 leverer det lovede antall innslag/programmer og det lovede antall sendetimer *programmer rettet mot trafikanter*, jf. tabell for forpliktende programleveranser.

4.3.1.14 Natur, vitenskap, medisin og helse

I henhold til konsesjonssøknadens tabell for forpliktende programleveranser skal P4 sende 40 programmer/innslag og 20 sendetimer *programmer med smalt fokus, natur, vitenskap, medisin og helse*. Videre skal P4 i henhold til de forpliktende programleveransene sende 500 programmer/innslag og 30 sendetimer om *natur, vitenskap, medisin og helse i brede programmer*.

P4 redegjør for leveransen innenfor *natur, vitenskap, medisin og helse* i allmennkringkasterregnskapet (s. 30), og der fremgår blant annet følgende:

- P4 har tidligere sendt programmet *Naturligvis*, som gjennom reportasjer og gjester bidro til å øke interessen for natur, vitenskap, medisin og helse. Senest i 2007 var leveransen i henhold til konsesjonskravet.
- P4 viser til at programmets faste programleder sluttet brått ved inngangen til 2008, og at programmet *Naturligvis* var sterkt knyttet til den faste programlederen. P4s redaksjonelle ledelse vurderte derfor at det ville være naturlig å søke et nytt programkonsept tilpasset andre programledere. Flere piloter ble laget og vurdert, men ingen kunne forsvares faglig eller kommersielt. P4 varslet i fjorårets regnskap at et nytt program forhåpentligvis ville bli satt på sendeskjemaet i 2009, men det har beklageligvis drøyd ytterligere.
- P4 oppgir at *Naturligvis* kommer tilbake i sendeskjemaet i 2010, der en fast programleder skal lede et ukentlig program (minimum 40 uker i året). P4 ber om forståelse for at det har tatt lenger tid å reetablere dette programtilbudet enn først antatt.
- P4 sendte 0 programmer og 0 sendetimer med *programmer med smalt fokus natur, vitenskap, medisin og helse* i 2009.
- Når det gjelder kravet til *natur, vitenskap, medisin og helse* som innslag i brede programmer understreker P4 at en rekke reportasjer, gjester og studiestikk behandlet disse temaene i det samlede tilbudet i 2009. Populærvitenskapelige fag blir ofte brukt som informative og underholdende reportasjer også i P4s brede sendeflater, spesielt områdene medisin og helse. P4 peker også på at et stort antall programledere/reportere kan ha ulik oppfatning om hvordan et konkret innslag skal rapporteres i P4s system, eksempelvis innslag innenfor beslektede kategorier som *helse* eller *samfunnsspørsmål*.
- P4 viser til Medietilsynets tidligere merknader om at P4 ikke oppnår det lovede omfanget sendetimer for *natur, vitenskap, medisin og helse* som innslag i brede programmer og oppgir

at dette henger sammen med at P4 i 2009 ikke hadde noen programmer i kategorien *programmer med smalt fokus, natur, vitenskap, medisin og helse*. Når programmet *Naturligvis* gjeninnføres i 2010, og dette programområdet gis økt fokus internt i redaksjonen og det avsettes ressurser til dette programmet, vil også antallet innslag innen denne kategorien øke i P4s brede programmer.

- P4 sendte 583 innslag og 22 timer om *natur, vitenskap, medisin og helse* i brede programmer i 2009.

Medietilsynets vurdering

P4s redegjørelse bekrefter at kanalen ikke har sendt noen *programmer med smalt fokus natur, vitenskap, medisin og helse* de to siste årene. I konsesjonssøknaden understreket P4 at naturvitenskapene ville stå sentralt i P4s redaksjonelle virksomhet, og begrunnet blant annet dette med at disse danner en viktig del av bakteppet for samfunnsdebatten. P4 uttrykte i søknaden et ønske om ”å øke interessen for disse temaene ved å ikle dem en populær form” (s.26), og inkluderte et løfte om 40 programmer og 20 sendetimer *programmer med smalt fokus natur, vitenskap, medisin og helse* i tabellen over forpliktende programleveranser. I tillegg skulle dette stoffet inkluderes i flere sendeflater. P4 lovet 500 innslag og at dette skulle utgjøre 30 timer. Det ble også lovet en sjangermessig variasjon i dekingen av dette programområdet, med 60 *kommentarer*, 310 *innslag*, 20 *debatter* og 250 *presentasjoner*, jf. styringsmålstabellen gjengitt i punkt 4.2.

Medietilsynet ser alvorlig på at P4 to år på rad ikke leverer noen programmer eller sendetimer innenfor et såkalt smalt programområde som tradisjonelt får begrenset plass hos kommersielle aktører, og som P4 selv har fremhevet som viktig og forpliktet seg til å sette særlig fokus på som allmennkringkaster. P4 ber om forståelse for at det har tatt lenger tid enn planlagt å reetablere ett eget program med *smalt fokus natur, vitenskap, medisin og helse*, og viser til at et slikt programkonsept er tilbake i 2010. I vurderingen av allmennkringkasternes innfrielse av programkravene er det etter Medietilsynets vurdering relevant å vise forståelse for at visse ansettelsesforhold har avgjørende betydning for leveringen av et bestemt programstoff, slik at omlegging/erstatning av programmer tar tid. Manglende innfrielse av denne art kan aksepteres i et begrenset tidsrom, men her foreligger det brudd over en periode på to år, fra inngangen av 2008 og ut 2009. Tilsynet er av den oppfatning at P4 for lenge har unnlatt å oppfylle leveransekravene på dette området.

Medietilsynet finner at kravet til programmer med *smalt fokus natur, vitenskap og helse* ikke oppfylles. Medietilsynet vil ta opp forholdet i egen tilsynssak.

På området for innslag av *natur, vitenskap, medisin og helse* i brede programmer innfrir P4 kravet til antall *innslag* med en leveranse på 583 *innslag* mot 500 lovede. P4 innfrir ikke kravet til 30 sendetimer med en leveranse på 22 timer.

Medietilsynet konklusjon

P4 leverer det lovede antall innslag, men leverer ikke det lovede antall sendetimer *natur, vitenskap, medisin og helse i brede programmer*, jf. tabell for forpliktende programleveranser.

P4 leverer ingen programmer med smalt fokus om natur, vitenskap og helse.

Medietilsynet vil ta opp den manglende oppfyllelsen av den sistnevnte forpliktelsen i egen tilsynssak. Varsel om sanksjon vil bli sendt per brev og inntas ikke som en del av denne rapporten.

4.3.1.15 Forbrukerstoff/-innslag i brede programmer

I henhold til konsesjonssøknadens tabell for forpliktende programleveranser skal P4 sende 550 innslag og 35 sendetimer *forbrukerstoff/-innslag i brede programmer*.

P4s redegjørelse

P4 redegjør for leveransen innenfor *forbrukerstoff i brede programmer* i allmennkringkasterregnskapet (s. 31), og der fremgår blant annet følgende:

- P4 har et uttalt mål at det kritiske og informative stoffet rettet mot den moderne forbrukerens interesser prioriteres i sendeflater og nyhetsbulletiner.
- Forbrukerstoff er etterspurt og relevant for P4s målgruppe og et viktig redaksjonelt område, noe som gjenspeiles i årets rapport, der både antallet innslag og omfang øker betydelig sammenlignet med 2008. P4 bemerker likevel også at rapportering av innslag gjøres av den enkelte medarbeider, og at kategorisering av eksempelvis *samfunns-* versus *forbrukersaker* kan være utfordrende.
- P4 sendte 1 162 innslag og 41 timer *forbrukerstoff i brede programmer* i 2009.

Medietilsynets vurdering

P4 redegjørelse viser kanalens prioritering av forbrukerstoff i brede programmer i sentrale sendetider. Med 1 162 innslag og 41 timer med *forbrukerstoff/-innslag i brede programmer*, representerer det over 1 000 flere innslag og seks flere timer mer enn leveransekravene tilsier. Etter Medietilsynets vurdering innfrir P4 klart kravene på dette programområdet.

Medietilsynets konklusjon

P4 leverer det lovede antall innslag og det lovede antall sendetimer *forbrukerstoff/-innslag i brede programmer*, jf. tabell for forpliktende programleveranser.

4.3.1.16 Medier, mediekritikk og satire

I henhold til konsesjonssøknadens tabell for forpliktende programleveranser skal P4 sende 40 programmer/innslag og 40 sendetimer *medier, mediekritikk og satire*.

P4s redegjørelse

P4 redegjør for leveransen innenfor *medier, mediekritikk og satire* i allmennkringkasterregnskapet (s. 31 til 32), og der fremgår blant annet følgende:

- a) P4 leverer stadig flere programmer der medier, mediekritikk og satire er hovedinnholdet, og i 2009 øker leveransen betydelig sammenlignet med tidligere.
- b) Programmet *Oss megger i mellom* sendes lørdager i beste sendetid samt i reprise og som podkast. I programmet inviterer programleder Lise Askvik og P4s faste kommentator Astrid Gunnestad gjester til programmet der temaet er å reflektere på en humoristisk, spenstig og utfordrende måte om siste ukes mediehendelser i inn- og utland, og har et spesielt fokus på medias rolle. P4 oppgir at programmet har mange lyttere. P4 har lagt ved en liste over programmets gjester i 2009, der blant andre disse er med: Eldar Vågan, Freddy dos Santos, Brynjar Meling, Rune Gerhardsen, Jan Åge Fjørtoft, Idar Vollvik og Steinar Lem (s. 32 i regnskapet).
- c) Det faste ukentlige programmet *Misjonen* fokuserer også på medier, mediekritikk og satire, der programlederne Atle Antonsen og Johan Golden reflekter syrlig over uken som gikk, blant annet med en egen post som heter "Lokalnyheter" fra norske lokalaviser. Programmet sendes fredager 10 til 12.
- d) P4 sendte også *Bye og Rønning Show* sommeren 2009, med komikerne Anders Bye og Jon Niklas Rønning. Showet gikk hver fredag kl 10 til 12 i sju uker og inneholdt sketsjer, melodier, parodier etc., som alle tar utgangspunkt i mediefenomener og lignende.
- e) P4 sendte 223 programmer og 281 timer med *medier, mediekritikk og satire* i 2009.

Medietilsynets vurdering

P4 redegjørelse viser satsningen på mediestoff, og da særlig den kritiske og satiriske vinklingen på mediene. Med 223 programmer og 281 timer med *medier, mediekritikk og satire* representerer det hele 183 flere programmer og 241 flere timer mer enn leveransekravene tilsier. Etter Medietilsynets vurdering innfrir P4 kravene på dette programområdet.

Medietilsynets konklusjon

P4 leverer det lovede antall programmer/innslag og det lovede antall sendetimer *medier, mediekritikk og satire*, jf. tabell for forpliktende programleveranser.

4.3.1.17 Programmer tilpasset "eldre" radiolyttere

I henhold til konsesjonssøknadens tabell for forpliktende programleveranser skal P4 sende 52 programmer og 52 sendetimer *programmer tilpasset "eldre" radiolyttere*.

P4s redegjørelse

P4 redegjør for leveransen innenfor *programmer tilpasset "eldre" radiolyttere* i allmennkringkasterregnskapet (s. 32), og der fremgår blant annet følgende:

- P4 sendte programmet *Portrettet* hver søndag ettermiddag, der lytterne møter kjente og mindre kjente nordmenn, enten hjemme hos vedkommende, ute på et sted som betyr noe for intervjuobjektet eller i studio.
- P4 klassifiserer også programposten *Klassisk morgen* som *programmer tilpasset "eldre" radiolyttere*.
- P4 sendte 157 programmer og 198 timer *programmer tilpasset "eldre" radiolyttere* i 2009.

Medietilsynets vurdering

P4 redegjør for to programmer som bidrar til å ivareta programtilbudet *programmer tilpasset "eldre" radiolyttere*; et portrettprogram og et musikkprogram. I konsesjonssøknaden sa P4 blant annet dette om det planlagte tilbudet til eldre radiolyttere:

Nye P4 vil utfordre annonsørene gjennom å tilby egne programmer med redaksjonelle temaer, musikk og annen kultur for disse godt voksne. (s. 25).

Med 157 programmer og 198 timer *programmer tilpasset "eldre" radiolyttere* representerer det hele 105 flere programmer og 146 flere timer mer enn leveransekravene tilsier. Etter Medietilsynets vurdering innfrir P4 klart kravene på dette programområdet.

Medietilsynets konklusjon

P4 leverer det lovede antall programmer og det lovede antall sendetimer *programmer tilpasset "eldre" radiolyttere*, jf. tabell for forpliktende programleveranser.

4.3.2 Overordnede krav til sendingene – Medietilsynets vurdering

Medietilsynet vil i det følgende foreta en vurdering av P4s innfrielse av de overordnede krav til sendingene. Som nevnt i innledningskapittelet punkt 1.2 kan flere av de spesifikke kravene sees på som konkrete og kvantifiserte uttrykk for de overordnede kravene. Vurderingen av hvorvidt de overordnede kravene er innfridd, vil derfor således langt på vei baseres på en samlet vurdering av oppfyllelsen av de ulike spesifikke kravene.

4.3.2.1 Tematisk og sjangermessig bredde

Konsesjonen § 3-2 a.:

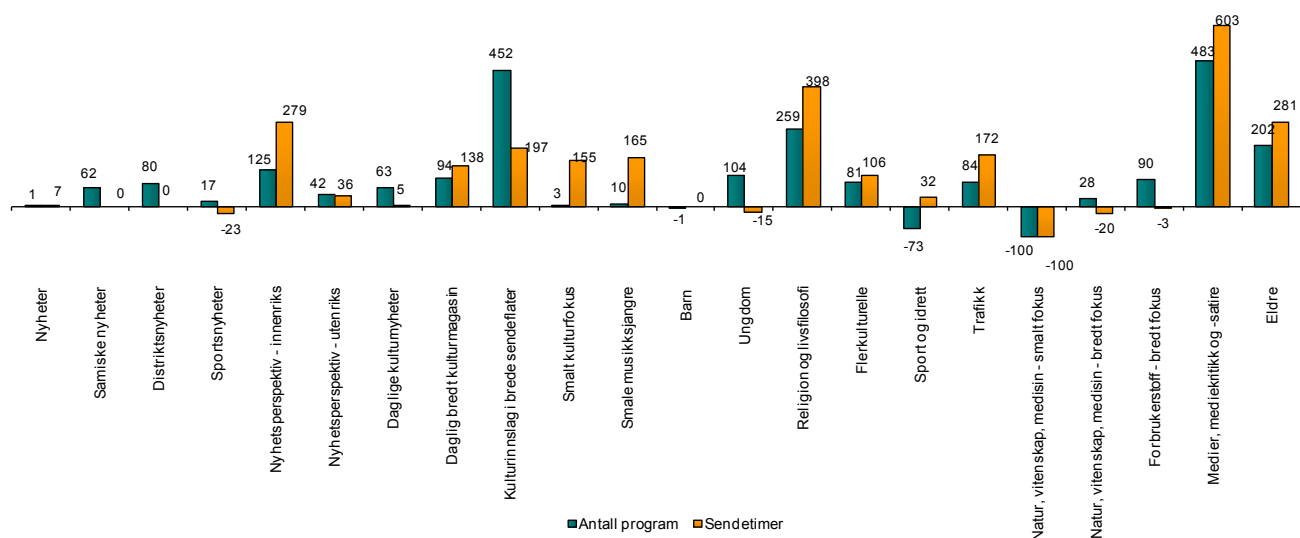
(...) sendeflaten skal ha tematisk og sjangermessig bredde, både hva gjelder sammensettingen av programkategorier og innenfor den enkelte programkategori.

P4s redegjørelse

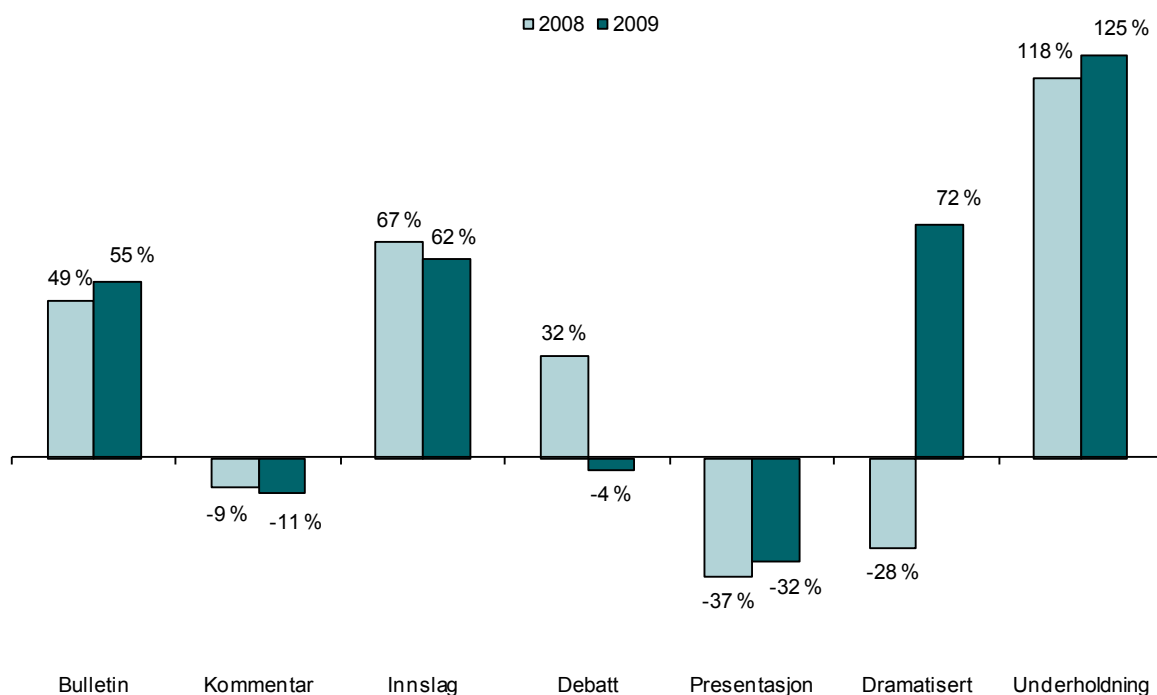
P4 redegjør for overordnede krav til sendingene og den tematiske og sjangermessige bredden i allmennkringkasterregnskapet (s.7 til 10). Der fremgår det blant annet følgende:

- P4 uttaler at de fremfor noe skal være bred og allsidig, tilby programinnhold for hele befolkningen og ivareta norsk egenart, verdier, tradisjoner og normer.
- P4 viser til at kanalen satser betydelig på bredde i stoff- og sjangertilnærming. Bredden sikres gjennom systematisk redaksjonell produksjon og nøyaktig overvåking og rapportering av den tematiske og sjangermessige bredden helt ned på innslagsnivå.

Figur 13: Leveranse innen de ulike programkategoriene

Figur 14: Antall verbalinnslag i 2008 og 2009 i ulike sjangrer – prosentvis avvik fra søknad

Medietilsynets vurdering

Tematisk bredde

Figur 13 illustrerer hvordan P4 ivaretar det overordede kravet til tematisk bredde. Avviksanalysen fungerer slik at den horisontale linjen representerer eksakt måloppnåelse av leveransekravet, og at søylene under streken representerer underleveranser og søylene over streken viser de programkategorier P4 leverer mer enn lovet. Lange søyler under – og til en viss grad over – streken illustrerer således at P4 er et stykke unna søknadens programprofil. Det fremgår av figuren at P4 leverer et antall programmer/sendetimer som er i tråd med forpliktelsene, når det gjelder *nyhetssendinger, nyheter på samisk, distriktsnyheter, programmer med nyhetsperspektiv, debatt og analyse (innenriks og utenriks), daglige kulturnyheter, daglig bredt kulturmagasin, kulturinnslag i brede sendeflater, programmer med smalt kulturfokus, programmer for smale musikksjangre, programmer for religion og livssyn, flerkulturelle, programmer rettet mot trafikanter, programmer for medier, mediekritikk og satire og programmer tilpasset "eldre" lyttere*. Ett programområde peker seg negativt ut både når det gjelder leveranser av antall programmer og antall sendetimer; *programmer om natur, vitenskap, medisin, helse (smalt fokus)*. Medietilsynet ser alvorlig på at dette programområdet er representert med 0 i statistikken for andre år på rad, og vil ta opp forholdet i en egen tilsynssak jf. vurderingen i punkt 4.3.1.14.

Innen seks programområder underleverer P4 nå på ett av de to leveransemålene. Dette gjelder *sportsnyheter, programmer med sport og idrett, barneprogrammer, ungdomsprogrammer, natur/vitenskap/medisin/helse (bredt fokus) og forbrukerstoff*.

Etter en samlet vurdering, som tar utgangspunkt i tallene slik de fremgår av tabell 1, mener Medietilsynet at P4 kan vise til en tematisk bredde i sitt programtilbud. Medietilsynet mener det er positivt til P4 nå kan vise til et tilfredsstillende antall *programmer for medier, mediekritikk og satire*, men at det er tilsvarende negativt at det ikke ble sendt noen programmer/sendetimer med *programmer om natur, vitenskap, medisin, helse (smalt fokus)*.

Sjangermessig bredde

Figur 14 viser P4s sjangermessige fordeling målt i prosentvis avvik fra tallene i styringsmåltabellen, henholdsvis for 2008 og 2009. Figuren illustrerer at P4 samlet for alle programområder leverer en tilfredsstillende andel innslag innen sjangrene *bulletin, innslag og underholdning*. Figuren tar imidlertid ikke høyde for at P4 innen enkelte av disse sjangrene ikke innfrir kravene innen alle temaområder, jf. vurderingen av de spesifikke programkravene ovenfor. Figuren viser videre at når det gjelder sjangrene *kommentarer, debatt, presentasjon og dramatisert*, har P4 levert færre innslag enn det som er fastsatt som minimumskrav i løftene i konsesjonssøknaden.

Medietilsynet registrerer at mens P4 kunne vise til en økning i bruken av disse sjangrene i 2008, med unntak for sjangeren *presentasjon* hvor 2008 presenterte dramatisk nedgang som også fortsetter i 2009, er det i 2009 også en relativt markant nedgang i andelen debatter sammenlignet med året før.

Etter en samlet vurdering som tar utgangspunkt i tallene slik de fremgår av tabell 2, mener Medietilsynet at P4 kan vise til en viss sjangermessig bredde i sitt programtilbud, selv om P4 fremdeles har et stykke igjen før alle leveransekravene er innfridd.

I allmennkringkastingsrapporten for 2008 uttrykte Medietilsynet en forventning til at P4 i større grad skulle innfri leveransekravene i tabell 1 og 2 i 2009. Tallene for 2009 bekrefter både positiv og negativ utvikling i den tematiske og sjangermessige bredden. Medietilsynet legger vekt på at P4 har beskrevet konkrete tiltak der leveransen har vært spesielt negativ. Dersom disse tiltakene ikke kommer til syne i neste års allmennkringkasterregnskap, vil medietilsynet vurdere å reise tilsynssak.

Medietilsynets konklusjon

P4 innfrir kravet i § 3-2 a).

4.3.2.2 Brede og smale lyttergrupper

Konsesjonen § 3-2 b.:

(...) sendeflaten skal inneholde programmer og musikk for både brede og smale lyttergrupper samt programmer som appellerer til ulike aldersgrupper.

P4s redegjørelse

P4 redegjør for overordnede krav til sendingene og kravet om tilbud til både brede og smale grupper i allmennkringkasterregnskapet (s. 9 til 10). Der fremgår det blant annet følgende:

- P4s brede sendeflater er satt sammen for å ivareta hensynet til alle norske lyttergrupper. I tillegg tilbys programmer rettet mot spesielle temaer, musikkjangrer og målgrupper.
- P4 mener å kunne tilby lytterne et bredt musikktilbud utdypet av fokuserte programmer som tar hensyn til smalere uttrykk og sjangrer. P4 tilstreber dette gjennom musikkprogrammer tilpasset lytter- og interessegruppers døgnrytme og anledning til aktiv eller passiv radiolytting. På hektisk dagtid sendes derfor et bredt musikktilbud som passer mange, mens deler av kvelden domineres av musikk med et smalere uttrykk for en spesiell målgruppe. P4 mener at kravet til variasjon i musikken best ivaretas ved at musikken presenteres i en miks av sjangrer innenfor den totale programvirksomheten. Temaprogrammer med en særskilt type musikk, er i følge P4 prøvd uten å fungere etter intensjonen.

Medietilsynets vurdering

P4 leverer, som gjennomgangen av de spesifikke kravene viser, ikke et tilfredsstillende antall programmer for alle smale lyttergrupper og smale temaområder som forpliktelsene tilsier. Dette gjelder blant annet *barn* og *etniske minoriteter* samt *natur, vitenskap, medisin, helse*. Medietilsynet mener dessuten at P4 ikke innfrir kravene til innhold i programmer for *barn*, se punkt 4.3.1.10. Innholdet i programmene om *religion og livssyn* er heller ikke i tråd med konsesjonssøknadens forpliktende beskrivelser, se punkt 4.3.1.8.

Samlet sett vurderer Medietilsynet at P4 ikke fullt ut kan sies å innfri kravet om et programtilbud til både brede og smale lyttergrupper.

Medietilsynets konklusjon

P4 innfrir ikke kravet i § 3-2 b.

4.3.2.3 Analytisk, kritisk og fordypende perspektiv

Konsesjonen § 3-2 c.:

(...) sendeflaten skal ha et analytisk, kritisk og fordypende perspektiv.

P4s redegjørelse

P4 redegjør for overordnede krav til sendingene og kravet om analytiske, kritiske og fordypende perspektiv i sendingene i allmennkringkasterregnskapet (s. 9 til 10). Videre

redegjør P4 for fordelingen mellom redaksjonelt innhold og musikk på s. 34 og om styringsmålene på s. 36. Under disse punktene fremgår det blant annet følgende:

- Ifølge P4 bringer kanalen gjennom hele dagen en lang rekke eksempler på kritisk og analytisk journalistikk. Selv om P4 tilstreber å tilby både alvor og underholdning, er kanalen overbevist om at norske radiolyttere setter solid og substansiell deltagelse i samfunnsdebatten høyt i valg av radiokanal.
- Den samlede andelen musikk, redaksjonelt og reklame for hele døgnet i 2009, er på 66, 9, 22 og 11,2 prosent. Dersom man ser på fordelingen musikk, redaksjonelt og reklame i tidsrommet mellom kl. 0600 og 0100, er tallene henholdsvis 59,2, 27,4 og 13,4 prosent.

Tabell 12: Differanse mellom antall verbalinnslag i regnskap og i søknad, fordelt på tema og sjangrer

Tema	Bulletin	Kommentar	Innslag	Debatt	Presentasjon	Drama	Underholdning
Nyheter og aktuelt	5 051	42	1 408	-52	392	3	391
Religion og livsfilosofi	0	6	806	2	63	0	4
Samfunnsspørsmål	0	-13	20	5	7	3	127
Sport, topp- og breddeidrett	505	-760	18	-13	345	0	18
Forbrukersaker	0	27	293	3	58	0	17
Hjem og fritid	0	26	902	16	-54	17	67
Kunst og kultur	554	421	1 018	7	-1 443	141	130
Natur, vitenskap, medisin og helse	0	-46	23	-13	-273	2	27
Drama	0	1	108	1	1	-10	27
Underholdning	0	20	670	6	6	184	1 285
Totalt	6 110	-276	5 266	-38	-898	340	2 093

Medietilsynets vurdering

Ettersom analytiske, kritiske og fordypende perspektiver er kvalitative forpliktelse, lar innfrielsen av disse seg i liten grad måle kvantitativt. Medietilsynet legger imidlertid i sin vurdering av disse perspektivene til grunn at det er innenfor sjangrene *kommentarer* og *debatter*, og til dels *innslag*²⁰, det gis rom for denne typen perspektiver. Tilsynet bruker således disse sjangrene som et måleverktøy for å vurdere P4s innfrielse av kravet om analytiske, kritiske og fordypende perspektiver.

Medietilsynet mener P4s måloppnåelse med hensyn til dette kravet, kan illustreres ved en fremstilling av differanser mellom antall verbalinnslag i søknaden og de rapporterte 2009-tall, som i tabell 12. Tallene i rødt representerer de temaer/sjangrer der P4 har levert et lavere antall enn spesifisert i søknaden.

Tabellen viser at innen *kommentarer* og *debatter* underleverer P4 på flere temaområder. Når det gjelder *kommentarer* leverer P4 for lite innen *samfunnsspørsmål*, *sport*, *topp- og breddeidrett* og *natur, vitenskap, medisin og helse*. Når det gjelder *debatter* leverer P4 for lite innen *nyheter og aktuelt*, *sport*, *topp- og breddeidrett* og *natur, vitenskap medisin og helse*. P4 kan således vise til en betydelig forbedring siden 2008 når det gjelder *kommentarer* og *debatter* i kategoriene *religion og livsfilosofi*, men underleverer nå i motsetning til i 2008 på disse sjangrene innenfor *nyheter og aktuelt* og *samfunnsspørsmål*. Det er videre positivt at P4 i likhet med i 2008 innfrir for alle temaer i sjangeren *innslag* i 2009.

²⁰ P4s definisjon av *innslag* i Escort 2.4 er ”enhet som omhandler et bestemt tema, som involverer beskrivelser, forklaringer, illustrasjoner, intervjuer, sitater, bilder eller annen dokumentasjon”.

P4 har, som tidligere år, levert en lavere andel verbalinnslag innen de tyngre sjangrene enn forpliktelsene tilsier. Dette begrenser det rom som gis til analytiske, kritiske og fordypende perspektiver. Selv om P4 underleverer på fordypende sjangrer innenfor sentrale områder (*nyheter og aktuelt* og *samfunnsspørsmål*) som kanalen leverte tilfredsstillende på året før, er det samtidig betydelig forbedring innenfor tyngre sjangrer på temaområder tilsynet har fremhevet som viktige. Medietilsynet ser det som positivt at kravet til antallet *musikkdebatter* innfris i 2009, og slik bidrar til en kritisk, analytisk og fordypende behandling av musikktilbudet.

Rommet for analyse og fordypning påvirkes av fordelingsnøkkelen mellom verbalinnslag, musikk og reklame. P4 fortsetter i 2009 utviklingen siden 2007 med at andelen reklame i sendinger øker noe. Dette går fremdeles i liten grad på bekostning av andelen redaksjonelt innhold, men fører til en noe lavere musikkandel. Andelen redaksjonelt innhold har etter Medietilsynets vurdering både i 2006, 2007 og 2008 vært for lav. Tilsynet understreker at dersom P4 skal kunne sies å innfri kravet om analytiske, kritiske og fordypende perspektiver, er det viktig at det gis nok tid til redaksjonelt innhold. Fordelingsnøkkelen mellom musikk, redaksjonelt og reklame basert på hele døgnet i 2009 er på 66,9, 22 og 11,2 prosent mot 67,0, 23,1 og 9,9 prosent i 2008. Dersom man ser på fordelingen musikk, redaksjonelt og reklame i tidsrommet mellom kl. 0600 og 0100, er tallene henholdsvis 59,2, 27,4 og 13,4 prosent i 2009 mot 61,5, 27,1 og 11,4 prosent i 2008.

Den samlede vurderingen er at P4 ikke innfrir kravet om analytiske, kritiske og fordypende perspektiver i 2009, og i vurderingen er det lagt vekt på underleveransene innenfor de tyngre sjangrene og det forhold at det redaksjonelle innholdet har så vidt lav andel i P4s tilbud. Medietilsynet registrerer imidlertid en delvis positiv utvikling innen andelen tyngre sjangrer, og dette sammen med P4s redegjørelse tilsier at det ikke reises tilsynssak på dette grunnlaget i 2009. Medietilsynet legger til grunn P4s redegjørelse og forventer en ytterligere forbedring for 2010.

Medietilsynets konklusjon

P4 innfrir ikke kravet i § 3-2 c.

4.3.2.4 Styrke norsk språk, identitet og kultur

Konsesjonen § 3-2 d.:

(...) sendeflaten skal bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur.

P4s redegjørelse

P4 redegjør for overordnede krav til sendingene og kravet om å bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur i allmennkringkasterregnskapet (s. 9 til 10). Der fremgår det blant annet følgende:

- P4 mener få ting bygger norsk identitet og samhold som en folkelig radioarena som dyrker felles opplevelser og nasjonale begivenheter innen sport, kultur, nyheter og underholdning.
- Ifølge P4 prioriteres voksne programledere, en stor andel norsk musikk, en levende språkdebatt i redaksjonen og daglig fokus på saker som opptar nasjonen.

Medietilsynets vurdering

Ved vurderingen av hvorvidt P4 innfrir det overordnede kravet om å styrke norsk språk, identitet og kultur, legger Medietilsynet vekt på graden av innfrielse for en rekke av de øvrige konsesjonsvilkårene. Blant annet er andelen norsk musikk P4 inkluderer i sine sendinger, kulturdekningen, nyhets- og aktualitetsdekningen, verbandelen, samt bruken av dialekter/målformer, vesentlig for innfrielsen av kravet om å styrke norsk språk, identitet og kultur. I tillegg er det grunn til å presisere at norsk identitet og kultur favner et mangfold av kulturer og identiteter, slik at også P4s innfrielse av *programmer for og om det flerkulturelle Norge* og *nyheter på samisk*, har betydning for hvorvidt kanalen kan sies å oppfylle dette overordnede kravet.

Medietilsynets vurderinger av P4s innfrielse av de øvrige konsesjonsvilkårene, viser at P4 innfrir kravene til *daglig bredt kulturmagasin*, *kulturinnslag i brede sendeflater*, *programmer med smalt kulturfokus* og *programmer for smale musikksjangrer*. P4 ligger tett oppunder en tilfredsstillende andel med norsk musikk, og andelen ”norsk på norsk” innfris for første gang i 2009. Forståelsen av det å være norsk må også ses i sammenheng med forståelsen av forhold i andre land. Det er derfor naturlig å se på P4s dekning av internasjonal kultur. P4 videreførte det økte fokuset på internasjonalt kultur i 2009, og har de to siste årene innfridd kravet om at hver fjerde kulturnyhetssak skal være av internasjonal karakter. P4 kan også vise til markant positiv utvikling dialektfordeling og nynorsk på visse programområder, selv om kravet om en bred sammensetting av målformer og dialekter ikke innfris fullt ut. P4 innfrir også for første gang kravene til *kulturnyhetssendinger* i 2009. Medietilsynet konkluderer på denne bakgrunn med at P4 gjennom sentrale programområder i sitt tilbud bidrar til å styrke norsk språk, identitet og kultur.

Medietilsynets konklusjon

Medietilsynets helhetsvurdering er at P4 innfrir kravet § 3-2 d).

Vedlegg: Opptak og koding

Medietilsynet har for allmennkringkastingsrapporten gjennomført egne kvantitative innholdsundersøkelser av tilbudet til P4 og Radio Norge i 2009. Her gis en oversikt over opptakene som er lagt til grunn og hvordan innholdet har blitt kodet. Følgende tilbud har blitt undersøkt:

- Programmene for barn
- Programmene for ungdom/unge
- Programmene om religion og livssyn
- Musikktilbudet

Programkoding

Hovedkategoriene i Medietilsynets koding av programmene er sjanger, tema, deltaker og musikk

Koding av sjanger:

- Intro/utro: Dette er en samlekategori for Programlederens introduksjon til og av sendingen, samt introduksjon og ”utroduksjon” av innslag og musikk inne i sendingen. Introduksjoner som er korte, opp til ca. 10 sekunder, kodes som en del av innslag, dersom innslaget følger umiddelbart etter.
- Programlederinnslag: Her er det type studiestikk som ikke er intro/utro til annet innslag i sendingen – altså at programleder/e snakker om noe som ”står for seg selv”. Monolog/dialog programleder/e.
- Intervju: Innslag der programledere intervjuer gjest i studio eller over telefon.
- Reportasje/montasje: Denne kategorien kan romme ulike sjangre, men kjennetegnes ved at flere elementer settes sammen. Reportasje/montasje presenterer gjerne bakgrunnsstoff og setter ting inn i sammenheng og belyser et tema/sak fra flere sider for eksempel gjennom en reporter som har vært ute og hentet informasjon. Her kodes også intervjuer som gjøres utenfor studio, der det enten opplyses om at intervjuet er gjort et annet sted enn i studio – eller at man hører at reporteren er ute i et miljø.
- Debatt, diskusjon: Innslag der en sak eller et tema diskuteres med flere gjester.
- Innringing: Innslag der enten programleder ringer publikum eller publikum ringer inn, låtønsker, konkurranser etc.
- Sjangre spesielt relevante for barneprogrammene:
 - o Dramatisering: Fortellingen formidles ved hørespill, sketsjer og lignende.
 - o Opplesning: Eventyr, dikt, fra bøker/skjønnlitteratur og lignende formidles ved opplesning.
- Jingle: Kjenningsmelodier, disse forekommer både i starten av sendingene og mellom sangene inne i sendingene. Her kodes også egenreklame.
- Musikk
- Reklame
- Nyhetssending

Koding av tema

- Underholdning/kultur: Litteratur, teater, film, dans, tegneserier, om musikk, medier/internett, programtilbud radio/tv,

- Samfunn/etikk: Miljø, natur, skole/utdanning, politikk, organisasjoner, religion/livssyn
- Helse/livsstil/sport: Kropp, trening, mat, samliv, sex, rus, røyking
- Hverdagsliv/relasjoner: Fritidsaktiviteter, hobbyer, venner, mobbing, familie, forelskelse, kjærlighet, kjæledyr,
- Temaer spesielt relevant for livssynsprogrammene:
 - o Kristendom
 - o Islam
 - o Buddhisme
 - o Hinduisme
 - o Jødedommen
 - o Alternativ åndelighet: Her kodes tematikk om åndelighet som ikke har tilknytning til en bestemt religion, men er knyttet mer til individuelle overbevisninger om liv, død, det hellige, engler, magi, mystikk, tankens kraft etc.

Koding av deltakere:

Nivå 1

- Programleder
- Barn/unge
- Kjent person (kjendis)
- Fagperson (er der i kraft av sitt virke)
- Vanlig/hverdagsperson

Nivå 2

- Minoritetsbakgrunn
- Religiøs tilknytning
 - o Kristendom
 - o Islam
 - o Buddhisme
 - o Hinduisme
 - o Jødedommen
 - o Alternativ åndelighet

Koding av musikk:

Nivå 1

- Pop
- Rock
- Country
- Hiphop/rap
- Jazz/blues
- Klassisk
- Barnemusikk
- Viser
- Religiøs musikk

Nivå 2

- Engelskspråklig
- Norskspråklig
- Annet

Programopptak

Livssyn og religion

P4	Lørdag 9. mai: Timen	60 min
	Lørdag 23. mai: Timen	60 min
	Lørdag 6. juni: Timen	60 min
	Lørdag 29. august: Timen	60 min
	Lørdag 12. september: Timen	60 min
	Lørdag 26. september: Timen	60 min
	Lørdag 14. november: Timen	60 min
	Lørdag 28. november: Timen	60 min
	Lørdag 12. desember: Timen	60 min
P4	Søndag 10. mai: Gelius og Hvermann + Hos Gelius	30 min + 30 min
	Søndag 24. mai: Gelius og Hvermann + Hos Gelius	30 min + 30 min
	Søndag 7. juni: Gelius og Hvermann + Hos Gelius	30 min + 30 min
	Søndag 30. august: Gelius og Hvermann + Hos Gelius	30 min + 30 min
	Søndag 13. september: Gelius og Hvermann + Hos Gelius	30 min + 30 min
	Søndag 27. september: Gelius og Hvermann + Hos Gelius	30 min + 30 min
	Søndag 15. november: Gelius og Hvermann + Hos Gelius	30 min + 30 min
	Søndag 29. november: Gelius og Hvermann + Hos Gelius	30 min + 30 min
Søndag 13. desember: Gelius og Hvermann + Hos Gelius	30 min + 30 min	
RN	Søndag 10. mai: Panorama	120 min
	Søndag 24. mai: Panorama	120 min
	Søndag 7. juni: Panorama	120 min
	Søndag 30. august: Panorama	120 min
	Søndag 13. august: Panorama	120 min
	Søndag 27. september: Panorama	120 min
	Søndag 15. november: Panorama	120 min
	Søndag 29. november: Panorama	120 min
	Søndag 13. desember: Panorama	120 min

Barneprogrammer

P4	Lørdag 13. juni: Opp og hopp med Nissa og Elisabeth	60 min
	Søndag 21. juni: Opp og hopp med Nissa og Elisabeth	60 min
	Lørdag 3. oktober: Opp og hopp med Nissa og Elisabeth	60 min
	Søndag 11. oktober: Opp og hopp med Nissa og Elisabeth	60 min
	Lørdag 14. november: Opp og hopp med Nissa og Elisabeth	60 min
	Søndag 22. november: Opp og hopp med Nissa og Elisabeth	60 min
P4	Mandag 4. mai: Barnas Beste	30 min
	Tirsdag 12. mai: Barnas Beste	30 min
	Onsdag 20. mai: Barnas Beste	30 min
	Torsdag 28. mai: Barnas Beste	30 min
	Fredag 5. Juni: Juniorsporten/Barnas Beste)	30 min
	Mandag 24. august: Barnas Beste	30 min
	Tirsdag 1. september: Barnas Beste	30 min
	Onsdag 9. september: Barnas Beste	30 min
	Torsdag 17. september: Juniorsporten/Barnas Beste	30 min
	Fredag 25. september: Barnas Beste	30 min
	Mandag 16. november: Barnas Beste	30 min
	Tirsdag 24. november: Barnas Beste	30 min
	Onsdag 2. desember: Barnas Beste	30 min
	Torsdag 10. desember: Juniorsporten/Barnas Beste	30 min
Fredag 18. desember: Barnas Beste	30 min	
RN	Mandag 4. mai: Popcorn	60 min
	Tirsdag 12. mai: Popcorn	60 min
	Onsdag 20. mai: Popcorn	60 min

Torsdag 28. mai: Popcorn	60 min
Lørdag 13. juni: Popcorn	60 min
Søndag 21. juni: Popcorn	60 min
Mandag 24. august: Popcorn	60 min
Tirsdag 1. september: Popcorn	60 min
Onsdag 9. september: Popcorn	60 min
Torsdag 17. september: Popcorn	60 min
Lørdag 3. oktober: Popcorn	60 min
Søndag 11. oktober: Popcorn	60 min
Mandag 16. november: Popcorn	60 min
Tirsdag 24. november: Popcorn	60 min
Onsdag 2. desember: Popcorn	60 min
Lørdag 14. november: Popcorn	60 min
Søndag 22. november: Popcorn	60 min

Programmer for unge/ungdomsprogrammer

P4	Mandag 4. mai: Download	30 min
	Tirsdag 12. mai: Download	30 min
	Onsdag 20. mai: Download	30 min
	Torsdag 28. mai: Download	30 min
	Mandag 24. august: Download	30 min
	Tirsdag 1. september: Download	30 min
	Onsdag 9. september: Download	30 min
	Torsdag 17. September: Download	30 min
	Mandag 16. november: Download	30 min
	Tirsdag 24. november: Download	30 min
	Onsdag 2. desember: Download	30 min
	Torsdag 10. desember: Download	30 min
	RN	Mandag 4. mai: God kveld
Tirsdag 12. mai: God kveld		45 + 45 min
Onsdag 20. mai: God kveld		45 + 45 min
Torsdag 28. mai: God kveld		45 + 45 min
Mandag 24. august: God kveld		45 + 45 min
Tirsdag 1. september: God kveld		45 + 45 min
Onsdag 9. september: God kveld		45 + 45 min
Torsdag 17. september: God kveld		45 + 45 min
Mandag 16. november: God kveld		45 + 45 min
Tirsdag 24. november: God kveld		45 + 45 min
Onsdag 2. desember: God kveld		45 + 45 min
Torsdag 10. desember: God kveld	45 + 45 min	

Koding av musikk

Medietilsynets hovedkategorier for koding av musikk spilt på P4 og Radio Norge var følgende:

Nasjonalitet og språk

- Norsk
- Norsk på norsk
- Ny norsk musikk (fra 2009)

Spilletid på døgnet

- Dag (0600-1800)
- Kveld (1800-2400)
- Natt (2400-0600)

Opptak

Følgende døgn ble kodet med utgangspunkt i spillelister oversendt fra P4 og Radio Norge.

P4	Mandag 4. mai Lørdag 9. mai: Søndag 10. mai: Tirsdag 12. mai Onsdag 20. mai Torsdag 28. mai Fredag 5. Juni Mandag 24. august Søndag 30. august: Tirsdag 1. september Onsdag 9. september Lørdag 12. september Torsdag 17. september Fredag 25. september Lørdag 3. oktober Mandag 16. november Tirsdag 24. november Søndag 29. november: Onsdag 2. desember Torsdag 10. desember Fredag 18. desember
-----------	--

RN	Mandag 4. mai: Tirsdag 12. mai: Søndag 10. mai: Onsdag 20. mai Torsdag 28. mai Fredag 5. juni: Lørdag 13. juni: Mandag 24. august: Tirsdag 1. september Onsdag 9. september Torsdag 17. september Fredag 25. september: Søndag 27. september: Lørdag 3. oktober: Søndag 11. oktober Mandag 16. november: Tirsdag 24. november: Onsdag 2. desember: Torsdag 10. desember: Lørdag 14. november: Fredag 11. desember:
-----------	--

Medietilsynet
NORWEGIAN MEDIA AUTHORITY

Nygata 4 - 1607 Fredrikstad
Tel: (+47) 69 30 12 00
Faks: (+47) 69 30 12 01 |
E-post: post@medietilsynet.no
www.medietilsynet.no